

Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών

Για επιχειρήσεις

Ν. 4469/2017

Συχνές Ερωτήσεις – Απαντήσεις

Περιεχόμενα

1.	Ρόλοι.....	4
1.1.	Πιστωτής (Τράπεζα, Δημόσιο, ΕΦΚΑ, ΟΤΑ, Funds κλπ)	4
1.2.	Οφειλέτης (Επιχείρηση Μικρή – Μεγάλη και κατάσταση αυτής σε πτώχευση, ενεργή κλπ)	8
1.3.	Συντονιστής	15
1.4.	Εγγυητής – Συνοφειλέτης – Συνδεδεμένα με τον οφειλέτη πρόσωπα.....	25
1.5.	ΕΓΔΙΧ	29
1.6.	Εμπειρογνώμονας – Εκτιμητής – Δικηγόρος.....	30
1.7.	Επιμελητήρια.....	36
1.8.	ΓΕΥΔ – ΚΕΥΔ	37
1.9.	Λοιποί μηχανισμοί υποστήριξης Εξωδικαστικού	39
2.	Οφειλές.....	40
2.1.	Γενικές ερωτήσεις περί οφειλών	40
2.2.	Δάνεια Τραπεζών – Funds.....	47
2.3.	Οφειλές προς Δημόσιο και Ασφαλιστικά Ταμεία	52
2.4.	Δάνεια με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου - Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων	58
2.5.	Δάνεια προς Ελεύθερους Επαγγελματίες	60
2.6.	Οφειλές μέχρι 20.000€, μεταξύ 20.000 € - 50.000 € και προς πιστωτή με >85% των συνολικών οφειλών.....	61
2.7.	Νέα δάνεια με ειδικό προνόμιο	62
3.	Αναστολή Εκτέλεσης - Πλειστηριασμοί και Αναγκαστικά Μέτρα Εκτέλεσης	64
4.	Διαδικασία - Προθεσμίες – Διάρκεια Εξωδικαστικού.....	69
4.1.	Σκοπός - Αποστολή Νόμου – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εξωδικαστικού	69
4.2.	Συνολική Διάρκεια Εξωδικαστικού μικρής και μεγάλης επιχείρησης	76
4.3.	Προϋποθέσεις Υπαγωγής – Κριτήρια Επιλεξιμότητας – Κόστη συμμετοχής.....	77
4.4.	Αίτηση.....	80
4.5.	Διαπραγμάτευση	84
4.6.	Σύμβαση Αναδιάρθρωσης.....	86
4.7.	Διαδικασία Ενστάσεων.....	89
4.8.	Δικαστική Επικύρωση.....	89
4.9.	Ανατροπή ή ακύρωση της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης	89

4.10.	Ακαταδίωκτο / Απιστία στελεχών Δημοσίου – Τραπεζών	90
4.11.	Αρχή μη χειροτέρευσης Πιστωτών (no worse – off)	91
4.12.	Αρχή Ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης	95
5.	Μελέτη Βιωσιμότητας – Διαδικασία Επαλήθευσης Οφειλών	96
6.	Παραδείγματα	103

1. Ρόλοι

1.1. Πιστωτής (Τράπεζα, Δημόσιο, ΕΦΚΑ, ΟΤΑ, Funds κλπ)

1.1.1 Υπάρχει πρόβλεψη στο νόμο για ιδιαίτερη μεταχείριση των εργαζομένων και των προμηθευτών (μικροί πιστωτές);

Οι μικροί πιστωτές με απαιτήσεις ο καθένας έως 2 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό έως 1,5% επί των συνολικών απαιτήσεων, δεν συμμετέχουν και δεν δεσμεύονται από τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, δηλαδή μπορούν να διεκδικήσουν όλα τα χρήματα που τους οφείλονται, εφόσον οι απαιτήσεις τους δεν υπερβαίνουν αθροιστικά τα 20 εκατ. ευρώ και ποσοστό 15% του συνολικού χρέους του οφειλέτη.

Πρόκειται για τους μικρούς πιστωτές μίας επιχείρησης, οι οποίοι μπορεί να είναι πολυάριθμοι, αλλά κατά κανόνα η ρύθμιση των απαιτήσεών τους δεν είναι κρίσιμη για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Η μη συμμετοχή τους στη διαδικασία επιλύει ζητήματα συντονισμού και οργάνωσης, ενώ η απαγόρευση ρύθμισης των απαιτήσεών τους με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, τους προστατεύει στο βαθμό που ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα και στο ακέραιο και σύμφωνα με τη διεθνώς αναγνωρισμένη αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών.

Περαιτέρω, ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία οι απαιτήσεις που δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των 2.000.000 ευρώ και το ποσοστό του 1,5% υπερβαίνουν αθροιστικά ένα από τα κριτήρια του ποσού των 20.000.000 ευρώ ή του ποσοστού του 15%, όπου και ορίζεται ότι δεν συμμετέχουν στη διαδικασία και δεν δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών οι πιστωτές με τις μικρότερες απαιτήσεις έως τη συμπλήρωση του ποσοστού του 15% ή του ποσού των 20.000.000 ευρώ, ενώ οι υπόλοιποι πιστωτές συμμετέχουν κανονικά στη διαδικασία. Επισημαίνεται επίσης, ότι στην περίπτωση που δύο ή περισσότεροι πιστωτές έχουν ακριβώς ίσες απαιτήσεις και οι απαιτήσεις τους, αθροιζόμενες με τις μικρότερες απαιτήσεις, υπερβαίνουν το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού χρέους ή το ποσό των 20.000.000 ευρώ, τότε οι πιστωτές αυτοί συμμετέχουν στη διαδικασία για το σύνολο των απαιτήσεών τους και δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Για παράδειγμα, εάν σε σύνολο απαιτήσεων 1.000.000 ευρώ υπάρχουν 15 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας ποσού 10.000 ευρώ (δηλαδή ποσοστού 1% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 15%) και άλλοι 10 πιστωτές με απαίτηση ο καθένας 12.000 ευρώ (δηλαδή ποσοστού 1,2% ο καθένας και συνολικού ποσοστού 12%), στη διαδικασία δε θα κληθούν να συμμετάσχουν μόνο οι πρώτοι. Οι δεύτεροι, παρά το γεγονός ότι οι απαιτήσεις τους είναι μικρότερες τόσο των 2.000.000 ευρώ όσο και του ποσοστού 1,5% επί του συνολικού χρέους του οφειλέτη, συμμετέχουν κανονικά, αφού το αθροιστικό κριτήριο του 15% έχει ήδη καλυφθεί από τους πρώτους.

(άρθρο 2§6, 9§2^α & αιτιολογική ν.4469/17, άρθρ. 46 §4 ν.4549/18)

1.1.2. Ποια η έννοια της αρχής μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών;

Η ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών είναι ελεύθερη, αλλά υπόκειται σε υποχρεωτικούς κανόνες, ένας εκ των οποίων είναι ότι δεν επιτρέπεται να φέρει οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. (άρθρο 9 § 2 v.4469/17)

1.1.3. Πώς θα κινηθεί το Δημόσιο κατά τις διαπραγματεύσεις;

Το Δημόσιο θα δύναται να προβαίνει ακόμα και σε διαγραφή τόσο βασικής οφειλής (κεφαλαίου), όσο προστίμων και προσαυξήσεων των φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών των συμμετεχόντων στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων με δυνατή την παράλληλη με τη διαγραφή επιμήκυνση της αποπληρωμής των οφειλών έως τις 120 δόσεις. (άρθρο 15 § 2 v.4469/17)

1.1.4. Μπορούν οι τράπεζες ή το Δημόσιο να εμποδίσουν την ένταξη του οφειλέτη στον εξωδικαστικό μηχανισμό μέσω μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης;

Όχι. Παράλληλα με την υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών προβλέπεται **αυτοδίκαιη αναστολή** των μέτρων εκτέλεσης, από την ημέρα αποστολής από τον συντονιστή πρόσκλησης στους πιστωτές για συμμετοχή στη διαδικασία και για διάστημα = (90) ημερών . Πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης που διενεργούνται από πιστωτές μετά την κοινοποίηση σε αυτούς αντιγράφου της αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία είναι άκυρες. Περαιτέρω, η αναστολή μπορεί να παραταθεί με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του οφειλέτη στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του για διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. 1α.

Επιπρόσθετα, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα των 90 ημερών αναστέλλεται και κάθε διοικητικό μέτρο, το οποίο επιβάλλεται, αυτοδικαίως ή με πράξη της Διοίκησης, ως συνέπεια της μη εξόφλησης υποχρεώσεων, των οποίων ζητείται η ρύθμιση, και το οποίο συνεπάγεται την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης.

(άρθρο 13 §§ 1,1^α και 3 v.4469/17, άρθρ. 52 §1&2 v.4549/18).

1.1.5. Όταν ο πιστωτής είναι ένας (1) η αίτηση θα γίνεται μέσω της πλατφόρμας ή εκτός αυτής;

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης οφείλει άνω του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του συνολικού χρέους του σε έναν μόνο πιστωτή ακολουθείται η απλοποιημένη διαδικασία με διμερή διαπραγμάτευση (άρθρ. 2 παρ. 5) και η αίτηση υποβάλλεται με τη χρήση της ειδικής πλατφόρμας που τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ. (άρθρο 4 § 2 v.4469/17)

1.1.6. Ποιο το ουσιαστικό όφελος του εξασφαλισμένου και μη ιδιώτη πιστωτή από την συμμετοχή στην διαδικασία; Ποιες οι αρχές ρύθμισης των οφειλών της επιχείρησης;

Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός είναι μία διαδικασία δομημένης εξωδικαστικής διαπραγμάτευσης της επιχείρησης που επαπειλείται με αδυναμία πληρωμών ή που ήδη αδυνατεί να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της, με το σύνολο των πιστωτών της, η οποία διεξάγεται εντός ρητών συντόμων προθεσμιών για την τήρηση των οποίων θα συνδράμουν ηλεκτρονική πλατφόρμα και επαγγελματίας συντονιστής. Μια επιχείρηση μπορεί να επιτύχει λύση ρύθμισης με το σύνολο των πιστωτών της (ΔΟΥ, Ασφ. Ταμεία, ΟΤΑ, Τράπεζες και Ιδιώτες) σε βραχύ χρονικό διάστημα.

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης του μηχανισμού κινείται σαφώς στην κατεύθυνση της διατήρησης των δικαιωμάτων των προνομιούχων πιστωτών υπέρ της απαίτησής τους όπως αυτή διαμορφώνεται με τις αρχές της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης (άρθρο 9 § 1) και της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών (άρθρο 9 § 2). Δεδομένης της προνομιακής αντιμετώπισης στην κατανομή των ποσών που απολαμβάνει στο πλαίσιο των σχετικών κανόνων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο εξασφαλισμένος πιστωτής μέσω της ρήτρας συναίνεσης των 2/5 επί της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών που απαιτείται σε κάθε στάδιο ψηφοφορίας αποκτά καθοριστικό ρόλο τόσο στην διαμόρφωση όσο και στην τελική έγκριση της πιο συμφέρουσας γι' αυτόν πρότασης.

(άρθρο 9 § 1,2 & άρθρο 6 §§ 6,8 ν.4469/17)

1.1.7. Πως επιτυγχάνεται η υποχρέωση του δημοσίου να συμμετάσχει στις διαδικασίες;

Οποιοσδήποτε φορέας του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί ως πιστωτής να κινήσει την διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών λογιζόμενος ως συμμετέχων εφόσον υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση ο οφειλέτης (άρθρο 4 § 5 ν.4469/17). Η συμμετοχή του δε στον μηχανισμό καθίσταται υποχρεωτική σε περιπτώσεις οφειλών έως 20.000 ευρώ χωρίς δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής, προσφέροντας για βασικές οφειλές έως 3.000 € αποπληρωμή σε (36) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 €, ενώ για βασικές οφειλές άνω των 3.000 € αποπληρωμή σε (120) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 €. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο δεν συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, ούτε υποβάλλει πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών και οι οφειλές προς αυτό προσμετρώνται στις θετικές ψήφους των συμμετεχόντων πιστωτών εφόσον διαπιστωθεί ότι τηρήθηκαν οι σχετικοί κανόνες (άρθρο 15 § 6). Αναλόγως, όταν δημόσιοι φορείς λειτουργούν ως συνοφειλέτες ή εγγυητές δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης και η διαδικασία διαπραγμάτευσης προχωρεί ως εάν ο συγκεκριμένος συνοφειλέτης είχε συνυποβάλει την αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (άρθρο 4 § 3).

Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή του Δημοσίου ευνοείται μέσω σειράς κινήτρων όπως:

- ο η δυνατότητα ένταξης υφιστάμενων ρυθμίσεων οφειλών σύμφωνα με τους νόμους 4152/2013 (Α' 107), 4174/2013 (Α' 170), 4305/2014 (Α' 237) και 4321/2015 (Α' 32), όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης ή κατ' εξαίρεση τροποποίηση των εν λόγω ρυθμίσεων προσφέροντας αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως 120 μηνιαίες δόσεις (άρθρο 15 § 4),

- ο η αναβίωση απαίτησης του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής συμπεριλαμβανομένων των εκπρόθεσμων προσαυξήσεων και των αναλογούντων τόκων (άρθρο 14 § 6) που δυνητικά έχουν διαγραφεί στο πλαίσιο υπολογισμού της κατανομής των ποσών προς τους πιστωτές (άρθρο 9 § 2^{ββ}) σε περίπτωση μη τήρησης των οριζόμενων εντός της Σύμβασης αλλά και αντίστοιχης παράλειψης έγκαιρης εξόφλησης ή τακτοποίησης κάθε είδους οφειλών οι οποίες βεβαιώθηκαν **μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2016 (άρθρο 14 § 6)**.

(άρθρο 4 § 3,5, 6, άρθρο 9 § 2^{ββ}, άρθρο 14 § 6, άρθρο 15 §4 ν.4469/17)

1.1.8. Ποιοι πιστωτές δεσμεύονται από την σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών; Δεσμεύονται και οι μη συμμετέχοντες πιστωτές;

Με την απόφαση επικύρωσης της σύμβασης από το δικαστήριο, η σύμβαση ισχύει υποχρεωτικά για όλες οι απαιτήσεις, που ρυθμίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης χωρίς να έχει σημασία αν ο εκάστοτε πιστωτής συμμετείχε ή συμβλήθηκε. Η δέσμευση όλων των πιστωτών, και ιδίως των μη συμμετεχόντων ή των συμμετεχόντων και μειοψηφισάντων, έστω κι αν συνιστά επέμβαση στην περιουσία τους, είναι επιβεβλημένη, καθώς τυχόν μη δέσμευσή τους αφενός θα έθετε σε κίνδυνο τη λειτουργία της επιχείρησης, λόγω απειλής αναγκαστικής εκτέλεσης ανά πάσα στιγμή για απαιτήσεις, τις οποίες δεν μπορεί ο οφειλέτης να εξοφλήσει άμεσα, αφετέρου θα δημιουργούσε αντικίνητρο ακόμα και στην πλειοψηφία των πιστωτών από το να συναινέσει σε οποιαδήποτε αναδιάρθρωση, προκειμένου να μη βρεθεί σε χειρότερη θέση από τη μη δεσμευόμενη μειοψηφία.

Η απόφαση επικύρωσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό, με σκοπό να ενθαρρύνει τους πιστωτές στο να συμφωνήσουν στην αναδιάρθρωση, καθώς η αναδιάρθρωμένη απαίτησή τους είναι πλέον εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο (για την απόκτηση του οποίου σημειωτέον δεν θα απαιτηθεί καν η καταβολή δικαστικού ενσήμου).

(άρθρο 12 § 8 ν.4469/17)

1.1.9. Κάθε πότε το ΚΕΑΟ ανανεώνει τα στοιχεία του στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού;

Το ΚΕΑΟ ανανεώνει τα στοιχεία που αφορούν τις:

- α) παλαιές οφειλές αυθημερόν.
- β) τρέχουσες οφειλές στο τέλος του επόμενου μήνα.

Η πλατφόρμα του εξωδικαστικού ενημερώνεται αυτόματα με τα δεδομένα του ΚΕΑΟ κατά την συμπλήρωση της αίτησης από τον οφειλέτη στο πεδίο των “online κριτηρίων”.

1.2. Οφειλέτης (Επιχείρηση Μικρή – Μεγάλη και κατάσταση αυτής σε πτώχευση, ενεργή κλπ)

1.2.1 Εντάσσονται τα χρέη της εταιρίας και του επιχειρηματία στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών του εξωδικαστικού συμβιβασμού;

Στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές τόσο της εταιρίας όσο και του επιχειρηματία με πτωχευτική ικανότητα, στο βαθμό που κριθεί απαραίτητο για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1, στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (Άρθρο 1 § 1 και άρθρο 2 §1 ν.4469/17)

Τα φυσικά πρόσωπα – ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ιδιότητα δεν εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Μπορούν ωστόσο να απευθυνθούν στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ώστε να τους παρασχεθούν λύσεις ρύθμισης των οφειλών τους ανάλογες με αυτές που αποδέχονται ή αντιπροτείνουν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών. (άρθρο 15§21 ν.4469/17)

1.2.2. Ποιά φυσικά και ποιά νομικά πρόσωπα υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ν.4469/2017;

Σύμφωνα με το άρθρο 2§1 του Ν.4469/2017, κάθε φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα και κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α'167) και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

• **Πτωχευτική ικανότητα έχει το φυσικό πρόσωπο μόνο αν είναι έμπορος, δηλαδή αν έχει αποκτήσει την εμπορική ιδιότητα.** Την εμπορική ιδιότητα αποκτάει κάποιος ασκώντας εμπορικές πράξεις κατά σύνηθες επάγγελμα. Επομένως, τα φυσικά πρόσωπα έχουν πτωχευτική ικανότητα όταν ασκούν εμπορική δραστηριότητα. Συνεπώς, πτωχευτική ικανότητα δεν έχουν οι μισθωτοί (δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι), οι συνταξιούχοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι άνεργοι.

• **Στην έννοια του νομικού προσώπου, το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανήκουν κατά το συνδυασμό των άρθρων 45 και 47 του Κ.Φ.Ε.:**

α) οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

β) οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,

γ) τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα

δ) οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις αυτών,

ε) οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα,

στ) οι κοινοπραξίες,

ζ) οι νομικές οντότητες που δεν αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις και ορίζονται στο άρθρο 2 του Κ.Φ.Ε., δηλαδή κάθε μόρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης, ανεξαρτήτως νομικής προσωπικότητας και κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα.

[\(άρθρο 2 παρ.1 ν.4469/2017, άρθρα 45 & 47 Κ.Φ.Ε\)](#)

1.2.3. Βγαίνει ο οφειλέτης από τον ΤΕΙΡΕΣΙΑ με την υπογραφή της συμφωνίας αναδιάρθρωσης ώστε να μπορεί να εκδώσει πιστωτική κάρτα;

Στα Αρχεία της **ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ** δεν περιλαμβάνεται εκτίμηση, κρίση, οικονομική ή άλλη αξιολόγηση των δεδομένων που εντάσσονται σε αυτό. Η αξιολόγησή τους γίνεται αποκλειστικά από τους αποδέκτες τους σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν και με τη πολιτική χρηματοδότηση καθενός εξ αυτών. Οι πληροφορίες και τα δεδομένα των Αρχείων έχουν, συνεπώς, σαφώς επικουρικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεώνουν, παρακινούν ή αποτρέπουν τον αποδέκτη τους να πραγματοποιήσει ή να μην πραγματοποιήσει κάποια οικονομική συναλλαγή. <http://www.tiresias.gr/faq/A3.html>

Συνεπώς, στην περίπτωση αίτησης του οφειλέτη για έκδοση πιστωτικής κάρτας το πιστωτικό ίδρυμα θα εξετάσει την χορήγηση ή μη αυτής λαμβάνοντας υπόψη συνδυαστικά τα δεδομένα των αρχείων της **ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ**, τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και την πολιτική χρηματοδότησης που ακολουθεί το πιστωτικό ίδρυμα.

1.2.4. Τι γίνεται με τους συνεταιρισμούς που είναι σε εκκαθάριση;

Ένας συνεταιρισμός που είναι σε εκκαθάριση μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό του η αναβίωσή του πριν από την υποβολή της αίτησης. [\(άρθρο 2§3^ν ν.4469/17\)](#)

1.2.5. Τι γίνεται με εταιρία που έχει επέλθει η λύση της (κλείσει) και υπάρχουν χρέη;

Εταιρία που έχει διακόψει την επιχειρηματική της δραστηριότητα μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό της η αναβίωσή της πριν από την υποβολή της αίτησης. (άρθρο 2§3^γ ν.4469/17)

1.2.6. Εμποδίζει την ένταξη στον εξωδικαστικό το βεβαρυσμένο ποινικό μητρώο από χρέη του οφειλέτη?

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον δ) έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου αασφαλιστρων, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων,

ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. (άρθρο 2§3^δ ν.4469/17)

1.2.7. Υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη στα χρέη του που έχουν ενταχθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης (μέσω του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης που προσκομίζεται ως δικαιολογητικό)?

Το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης είναι συνοδευτικό έγγραφο της αίτησης του οφειλέτη, και ως εκ τούτου δεν υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη, εφόσον το συγγενικό πρόσωπο δεν είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. (άρθρο 1§2^γ ν.4469/17)

1.2.8. Ποιες επιχειρήσεις εντάσσονται στην κατηγορία «μεγάλες επιχειρήσεις»;

Ως «μεγάλες επιχειρήσεις» νοούνται όσες κατά την τελευταία χρήση πριν από την υποβολή της αίτησης είχαν κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 2.500.000 ευρώ ή έχουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνολικές υποχρεώσεις (ληξιπρόθεσμες ή μη) υψηλότερες των 2.000.000 ευρώ. (άρθρο 1§2^α ν.4469/17)

1.2.9. Εντάσσονται τα ελεύθερα επαγγέλματα στον εξωδικαστικό μηχανισμό; Π.χ. αγρότες, πτηνοτρόφοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί

Τα φυσικά πρόσωπα – ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες χωρίς πτωχευτική ιδιότητα μπορούν να απευθυνθούν στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ώστε να

τους παρασχεθούν λύσεις ρύθμισης των οφειλών τους ανάλογες με αυτές που αποδέχονται ή αντιπροτείνουν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών.

(άρθρο 15§21 ν.4469/17, ΠΟΛ.1223/29.12.2017 όπως τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ.1116/19.6.18 & Υ.Α 62134/4100/28.12.2017 όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 34124/2768/2018)

1.2.10. «Τι γίνεται όταν μια τράπεζα δεν συμφωνεί να ενεργοποιηθεί ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών των επιχειρήσεων; Υπάρχει «ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών» ;

Ο νόμος δεν προβλέπει ούτε επιβάλλει κάποια ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών, στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού. Προκειμένω να υπάρξει έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, ήτοι υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο ή άλλο προνόμιο.

Σημειώνεται ότι, οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

Επομένως, η άποψη της πλειοψηφίας του 60% των συμμετεχόντων πιστωτών, επιβάλλεται στους υπόλοιπους πιστωτές που δεν συμμετείχαν ή δεν συμβλήθηκαν στην σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

(άρθρο 9 ν.4469/17)

1.2.11. Πως διασφαλίζεται ότι εξαιρείται ο στρατηγικός κακοπληρωτής;

Διασφαλίζεται με :

- την άρση του τραπεζικού και του φορολογικού απορρήτου στην οποία συναινεί η επιχείρηση που υποβάλλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων,
- καθώς και η δυνατότητα κάθε πιστωτή να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο ή έγγραφο κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. (άρθρο 5§6 & άρθρο 8 ν.4469/17)

1.2.12. Ο οφειλέτης έχει δεύτερη ευκαιρία σε περίπτωση αποτυχίας του εξωδικαστικού μηχανισμού;

Σύμφωνα με το νόμο 4549/2018, που τροποποιεί τον ν.4469/2017, αιτήσεις στις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του η διαδικασία έχει περατωθεί ως άκαρπη, μπορούν να

επανυποβληθούν, εφόσον συμπεριλαμβάνουν οφειλές, οι οποίες υφίστανται κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017. (άρθρο 55 §4 ν.4549/2018)

Ο οφειλέτης δεν έχει δικαίωμα να υποβάλει εκ νέου αίτηση για τις περιπτώσεις αιτήσεων που ο συντονιστής έχει συντάξει πρακτικό αποτυχίας και δεν υφίστανται οφειλές προς ρύθμιση έτους 2017. (άρθρο 4 § 1 ν.4469/17). Εάν ωστόσο είναι το δικαστήριο αυτό που θα απορρίψει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, τότε ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση. (άρθρο 12 § 7 ν.4469/17).

1.2.13. Υπάρχει πρόβλεψη για την επιβράβευση των συνεπών δανειοληπτών οι οφειλές των οποίων ρυθμίζονται βάσει της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Ο οφειλέτης ωφελείται πολλαπλώς από την συνεπή τήρηση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης των οφειλών του, καθώς:

- ✓ Δεν διατρέχει κίνδυνο ακύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον καταβάλλει κανονικά τις συμφωνηθείσες δόσεις, σύμφωνα με το **άρθρο 14§1**,
- ✓ Θα επωφεληθεί της συμφωνηθείσας διαγραφής επί των οφειλών του (βασική οφειλή, πρόστιμα, προσαυξήσεις, τόκοι υπερημερίας και λοιπές απαιτήσεις) βάσει της σύμβασης αναδιάρθρωσης εάν και εφόσον επιτευχθεί η ολοσχερής εξόφληση όλων των οφειλών, σύμφωνα με το **άρθρο 9§2**,
- ✓ Ενισχύει το επιχειρήματά του περί βιωσιμότητας της επιχείρησής του και επιβεβαιώνει τη φερεγγυότητα και αξιοπιστία του σχεδίου αποπληρωμών του (μελέτη βιωσιμότητας) με αποτέλεσμα να αποκτά μια ισχυρότερη διαπραγματευτικά θέση απέναντι στους πιστωτές του, οι οποίοι κατ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζονται ώστε
 - i. να στηρίξουν χρηματοδοτικά τον συνεπή δανειολήπτη, χορηγώντας σ' αυτόν την κρίσιμη ένεση ρευστότητας που χρειάζεται για την ανάκαμψή του, και
 - ii. να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις πιθανών μελλοντικών οφειλών του συνεπούς δανειολήπτη.
- ✓ Διασφαλίζει τη διατήρηση της αυτοδίκαιης αναστολής των μέτρων ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, που είχαν ληφθεί εις βάρος του, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση, δεδομένο εξέχουσας σημασίας για την συνέχιση της λειτουργικής του δραστηριότητας.
- ✓ Μετά από αίτηση του οφειλέτη, κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις, και μάλιστα ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές, υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει της σύμβασης

αναδιάρθρωσης, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί όλες οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ και η προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση(ΑΠΔ), που προβλέπονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 6 του άρθρου 14.

(ν.4549/18 άρθρ. 53 §3, ν. 4469/17 άρθρ. 9§3, 9§2, 14§1 σε συνδυασμό με ν. 4472/17 άρθρ. 65)

1.2.14. Μια επιχείρηση που έχει κάνει διακοπή ή βρίσκεται σε αδράνεια θα πρέπει να ενεργοποιηθεί ξανά για να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Για να μπορέσει να ενταχθεί μια επιχείρηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό θα πρέπει να είναι ενεργή ή αν έχει κάνει διακοπή να γίνει επανέναρξη πριν την υποβολής της αίτησης στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

(Ν.4469/17, άρθρο 2 § 3^γ)

1.2.15. Αν έχει γίνει ήδη ρύθμιση σε δάνεια τραπεζών βάσει ΚΔΤ μπορεί να μπει η επιχείρηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Ακόμη κι αν ο οφειλέτης έχει επιτύχει ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών του προς τις τράπεζες στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (ΚΔΤ) και επιθυμεί να επιδιώξει μια ρύθμιση όλων των οφειλών του υπό το φως του εξωδικαστικού μηχανισμού, μπορεί να το πράξει, δεδομένου ότι η κοινοποίηση από τον συντονιστή αποσπάσματος της αίτησης του οφειλέτη, αναστέλλει τη διαδικασία του ΚΔΤ. Στην περίπτωση δε που δεν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του ν. 4469/2017, η Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) - όπως ονομάζεται η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας - συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8 ν. 4469/2017)

1.2.16. Τι γίνεται στην περίπτωση που η επιχείρηση κατά την τελευταία τριετία δεν παρουσιάζει σε καμία χρήση κερδοφορία ;

Αν η επιχείρηση δεν πληροί την προϋπόθεση αυτή, είτε τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα είτε διπλογραφικό, δεν μπορεί να κάνει αίτηση υπαγωγής στο νόμο(άρθρο 3 §§ 1,2 ν.4469/17)

1.2.17. Τι προβλέπεται για τις εταιρίες που έκλεισαν και άφησαν τα χρέη τους στα φυσικά πρόσωπα;

Οι εταιρίες που έχουν διακόψει την επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, βρίσκονται σε διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης δεν μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

Μπορούν να ενταχθούν μόνο οι περιπτώσεις, όπου πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών:

- α) υποβάλουν δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου ή
- β) αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου η αναβίωσή του.

(άρθρο 2 § 3^γ ν.4469/17)

1.2.18. Γιατί τα έγγραφα που προσκομίζονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε δαιτησία ή δίκη και τίθεται σε κίνδυνο η άμυνα του οφειλέτη έναντι των πιστωτών;

Θεσπίζεται για την επιχείρηση και τους συμμετέχοντες πιστωτές υποχρέωση ειλικρίνειας και συμμετοχής στη διαδικασία με καλή πίστη. Ρητά προβλέπεται ότι η απαγορεύεται δημοσίευση και κάθε άλλη κοινοποίηση σε τρίτους εμπιστευτικών πληροφοριών ή πληροφοριών σχετικά με τις διαπραγματεύσεις χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση του συνόλου των συμμετεχόντων στη διαπραγμάτευση και ότι η παραβίαση της παραπάνω απαγόρευσης συνεπάγεται, πέραν των όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50), και την υποχρέωση αποζημίωσης και χρηματικής ικανοποίησης του παθόντος κατά τα άρθρα 914 επ. ΑΚ.

Ρητά, τέλος, ορίζεται ότι οι προτάσεις και οι αντιπροτάσεις ρύθμισης οφειλών που συντάσσονται στο πλαίσιο της εξωδικαστικής διαδικασίας ρύθμισης οφειλών δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν σε άλλη διαδικασία ρύθμισης ή διεκδίκησης της οφειλής, εξωδικαστικής ή δικαστικής.

(άρθρο 8 § 17 & αιτιολογική αυτού ν.4469/17)

1.2.19. Στην αρχή της συμπλήρωσης της αίτησης (στάδιο 2) σου δίνεται η δυνατότητα να συμπληρώσεις τα στοιχεία μιας επιχείρησης «εταιρίες υπό διαδοχή». Σε ποιές περιπτώσεις συμπληρώνεται το στοιχείο αυτό;

Το εν λόγω στοιχείο συμπληρώνεται μόνον στην περίπτωση κατά την οποία υφίστανται οφειλές που προήλθαν από διαδοχή επιχειρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα (άρθρο 1 § 2^{ιθ} ν.4469/17) π.χ. λόγω συγχώνευσης εταιριών, εξαγορών, απόσχισης κλάδου).

1.3. Συντονιστής

1.3.1. Ποιά είναι η αμοιβή του συντονιστή, υπάρχει δυνατότητα αύξησής της και ποιος την αναλαμβάνει;

Το ύψος της αμοιβής του συντονιστή καθορίζεται με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Η αμοιβή μπορεί να κλιμακώνεται ανάλογα με την κατηγοριοποίηση του οφειλέτη ως μικρής ή μεγάλης επιχείρησης ή ανάλογα με την πρόοδο της διαδικασίας. Η απόφαση αυτή μπορεί να προβλέπει ότι εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς υποθέσεις.

Μέχρι την έκδοση της απόφασης του ΚΥΣΔΥΧ εξακολουθεί να εφαρμόζεται η παρ.1 του αρ.10 του ν.4469/2017 όπου ορίζεται η αμοιβή του συντονιστή ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης

α) Μικρές Επιχειρήσεις \Rightarrow € 200

β) Μεγάλες Επιχειρήσεις \Rightarrow € 400

Η ανωτέρω αμοιβή βαρύνει το μέρος που προκάλεσε την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας. Τα ανωτέρω μέρη μπορεί να είναι:

α) ο οφειλέτης, ή

β) το Ελληνικό Δημόσιο (ως πιστωτής), ή

γ) οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ως πιστωτής), ή

δ) οποιοδήποτε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ως πιστωτής), ή

ε) οι χρηματοδοτικοί φορείς, (ως πιστωτής)

Το ύψος των αμοιβών αυτών δικαιολογείται τόσο από το συντονιστικό ρόλο (αποστολή προσκλήσεων και προτάσεων, συλλογή ψήφων κλπ.) που καλείται να επιτελέσει ο συντονιστής, καθώς και από την επιδίωξη ελαχιστοποίησης του κόστους της διαδικασίας για τον οφειλέτη, ο οποίος κατά κανόνα βαρύνεται με την αμοιβή του συντονιστή.

- (Μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη αμοιβή μόνο κατόπιν συμφωνίας οφειλέτη και συμμετεχόντων πιστωτών (όχι μεταξύ του βαρυνόμενου μέρους και του συντονιστή).
- Η αμοιβή προκαταβάλλεται στο συντονιστή πριν τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης, καθώς η καταβολή της σε ένα μεταγενέστερο στάδιο, όταν ενδεχομένως θα διαφαινόταν η μη επίτευξη συμφωνίας, θα ήταν πιο δυσχερής.

- Σε περίπτωση που ο οφειλέτης είναι Μεγάλη Επιχείρηση και η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών συμφωνήσει την αντικατάστασή του τότε η αμοιβή του νέου συντονιστή και του προσώπου που τον συνεπικουρεί βαρύνει τους πιστωτές που τους όρισαν.

(άρθρο 10 ν.4469/17, άρθρ. 51 ν.4549/18)

1.3.2. Συντονιστής μπορεί να είναι ο δικηγόρος ή ο οικονομολόγος της μεγάλης επιχείρησης; Γενικότερα, ποιά επαγγελματική ιδιότητα πρέπει να έχει ο συντονιστής, ποιος τον διορίζει και ποιά είναι τα καθήκοντά του;

- Συντονιστής δεν μπορεί να είναι ο δικηγόρος ή ο οικονομολόγος της μεγάλης επιχείρησης καθώς, , ο συντονιστής υποχρεούται να αποποιηθεί το διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Πιο συγκεκριμένα τέτοιες περιστάσεις είναι:
 - α) κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή,
 - β) οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας.
- Ο συντονιστής μπορεί να είναι:
 - α) διαπιστευμένος διαμεσολαβητής του Ν.3898/2010, ή
 - β) να είναι δικηγόρος με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία μόνο στην περίπτωση που δεν καλυφθούν οι θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές και ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους απευθύνει σχετική πρόσκληση προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Περιφέρειας (στην οποία δεν καλύφθηκαν οι θέσεις).

(άρθρο 6 §3, 4, 5 ν.4469/17)
- Ο συντονιστής διορίζεται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. (άρθρο 6 § 1 ν.4469/17)
- Τα καθήκοντα του συντονιστή είναι:
 - ο Αποδέχεται ή απορρίπτει αιτιολογημένα τον διορισμό του.
 - ο Ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων.
 - ο Ζητά την προσκόμιση νέων εγγράφων στις περιπτώσεις που:
 - ο φάκελος του οφειλέτη δεν είναι πλήρης, ή
 - ζητηθούν από τους πιστωτές.
 - ο Εκδίδει τη βεβαίωση που πιστοποιεί την πληρότητα της αίτησης του οφειλέτη.
 - ο Ελέγχει την εγκυρότητα του ύψους της απαίτησης του οφειλέτη και ορίζει το μέρος της απαίτησης που δεν αμφισβητείται.

- Ελέγχει αν έχουν συνυποβάλει αίτηση όλοι οι συνοφειλέτες του οφειλέτη και στην περίπτωση της μη συνυποβολής ενημερώνει τους πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι εν λόγω συνοφειλέτες.
- Παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης της διαπραγμάτευσης και την υποβολή των προβλεπόμενων στο νόμο αιτημάτων από τους συμμετέχοντες πιστωτές στα πλαίσια των προθεσμιών που ορίζει ο νόμος.
- Καλεί τα εμπλεκόμενα μέρη για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ψηφοφοριών.
- Κοινοποιεί εντός των ορισμένων προθεσμιών στους ορισμένους από το νόμο πιστωτές:
 - Το απόσπασμα της αίτησης
 - Πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία
 - Υπόδειγμα έντυπης δήλωσης εμπιστευτικότητας
- Ελέγχει αν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας.
- Συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, το υπογράφει και το κοινοποιεί στα εμπλεκόμενα μέρη.
- Συντάσσει πρακτικό περαίωσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, το υπογράφει και το κοινοποιεί στους πιστωτές.
- Χορηγεί παρατάσεις προθεσμιών εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

(άρθρο 6 & 7 ν.4469/17)

1.3.3. Αρκεί ο αριθμός των συντονιστών που θα εγγραφούν στο μητρώο ανά Περιφέρεια όπως ορίζει ο νόμος;

Αν διαπιστωθεί ανάγκη επαύξησης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, λόγω αυξημένου αριθμού αιτήσεων, τότε ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφασή του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. Αν ο αριθμός των επιλαχόντων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης Περιφέρειας, θα δημοσιευθεί κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και δικηγόρων ακολουθώντας κατά τα λοιπά την διαδικασία που προβλέπεται κατά την κείμενη νομοθεσία. (άρθρο 8 § 5 ν.4469/17)

1.3.4. Δεν υπάρχει οικονομική δυνατότητα για οικονομοτεχνική μελέτη (μελέτη βιωσιμότητας) που είναι υποχρεωτική για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Μπορεί την κάνει ο συντονιστής?

Ο Συντονιστής πρέπει να είναι ένα ανεξάρτητο και αμερόληπτο πρόσωπο και υποχρεούται να αποποιηθεί τον διορισμό του εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών, εάν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που δύνανται να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Οι περιστάσεις αυτές είναι ιδίως κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση του με τον οφειλέτη ή πιστωτή, καθώς και οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να την κάνει. (άρθρο 6 § 3 ν.4469/17)

Παρά ταύτα, στην περίπτωση που ο διορισμός εμπειρογνώμονα, προβλέπεται ως υποχρεωτικός, όπως στις μεγάλες επιχειρήσεις, δίνεται η δυνατότητα παράλειψης του διορισμού εμπειρογνώμονα, εφόσον υφίσταται πρόσφατη αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη από οποιονδήποτε πιστωτή, εντός των τελευταίων δώδεκα (12) μηνών πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο μηχανισμό και να συμφωνεί στη χρησιμοποίησή της η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών και ο οφειλέτης. (άρθρο 11 § 4 v.4469/17)

1.3.5. Οι συντονιστές πως ελέγχουν; Τι πρόσβαση έχουν σε στοιχεία;

Ο συντονιστής μεριμνά για την επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων (ιδίως με ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας) άρθρο 8 παρ.12, κινεί τα στάδια της διαδικασίας, τάσσοντας και τις σχετικές προθεσμίες κατά περίπτωση, ελέγχει την πληρότητα της αίτησης του οφειλέτη, κοινοποιεί πρόσκληση συμμετοχής στη διαδικασία, συντάσσει πρακτικά επίτευξης ή αποτυχίας συμφωνίας, ελέγχει αν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών, τάσσει προθεσμία για υποβολή πρότασης ορισμού εμπειρογνώμονα, τάσσει προθεσμία για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, θέτει σε ψηφοφορία από τους συμμετέχοντες πιστωτές τις αντιπροτάσεις τους προς τον οφειλέτη, ορίζει τυχόν συνάντηση του οφειλέτη και των πιστωτών εφόσον ζητηθεί, χορηγεί παράταση προθεσμιών στις περιπτώσεις που προβλέπονται. (άρθρο 8 §§ 3,4,5,6,12,13 v.4469/17)

1.3.6. Επαρκούν οι συντονιστές για τις χιλιάδες επιχειρήσεις;

Αν διαπιστωθεί ανάγκη επαύξησης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, λόγω αυξημένου αριθμού αιτήσεων, τότε ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφαση του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. (άρθρο 8 § 5 v.4469/17)

1.3.7. Πώς επιλέγονται οι συντονιστές;

Για να εγγραφεί κάποιος στο Μητρώο Συντονιστών πρέπει:

- α) να είναι διαπιστευμένος διαμεσολαβητής του Ν.3898/2010, να υποβάλει αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών και να επιλεγεί/κληρωθεί ή
- β) να είναι δικηγόρος με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία, μόνο στην περίπτωση που δεν καλυφθούν οι θέσεις συντονιστών ανά Περιφέρεια από διαπιστευμένους διαμεσολαβητές. Η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων γίνεται κατόπιν πρόσκλησης του Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους προς τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Περιφέρειας.

(άρθρο 6 § 4,5,6,7 v.4469/17)

1.3.8. Η κοινή εντοπιότητα των Συντονιστών με τους αιτούντες, μπορεί να επηρεάσει μέσω προσωπικών σχέσεων;

Θα εκδοθεί Οδηγός Δεοντολογίας Συντονιστών, με τον οποίο θα εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των συντονιστών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και θα προβλέπονται οι συνέπειες μη συμμόρφωσής τους με αυτές.

Η έδρα του συντονιστή πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης ή σε περίπτωση που δεν υπάρχει συντονιστής με έδρα εντός αυτής της Περιφερειακής Ενότητας, εντός της διοικητικής περιφέρειας της έδρας του οφειλέτη. (άρθρο 6 §1 ν.4469/17)

Ο συντονιστής ειδοποιείται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για το διορισμό του, τον οποίο μπορεί να αποποιηθεί εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών. Ο συντονιστής υποχρεούται να αποποιηθεί το διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του. Τέτοιες περιστάσεις είναι ιδίως:

- α) κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή,
- β) οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο συντονιστής αποποιηθεί το διορισμό του, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει αμέσως νέο συντονιστή. (άρθρο 6 § 3 ν.4469/17)

1.3.9. Οι Συντονιστές είναι υπεύθυνοι για την επικύρωση της Σύμβασης αναδιάρθρωσης;

- ο Υπεύθυνοι για την δικαστική επικύρωση της Σύμβασης αναδιάρθρωσης είναι ο οφειλέτης ή ο συμμετέχων πιστωτής οι οποίοι υποβάλουν την σχετική αίτηση στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης (Αρ. 12, παρ.1).
- ο Η επικύρωση της συμφωνίας είναι προαιρετική ώστε να μην επιβαρυνθούν τα πινάκια του Πολυμελούς Πρωτοδικείου με υποθέσεις όπως η συμφωνία αναδιάρθρωσης έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τους πιστωτές, οι πιστωτές που δεν συμβλήθηκαν ενέκριναν εκ των υστέρων τη συμφωνία, ρητώς ή σιωπηρώς (π.χ. με την επανειλημμένη ανεπιφύλακτη αποδοχή των προβλεπόμενων σε αυτήν καταβολών ή άλλων ανταλλαγμάτων).
- ο Ωστόσο, προβλέπεται η επικύρωση της συμφωνίας από το Πολυμελές Πρωτοδικείο με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (739 επ. Κ.Πολ.Δ.), λύση η οποία προκρίθηκε ως η μόνη ρεαλιστική, λαμβανομένου βεβαίως υπ' όψιν και του προσδιορισμού των υποθέσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου σε σύντομες δικασίμους κατά την παρούσα χρονική συγκυρία. (αρ.14§1 ν.4469/17)

1.3.10. Πώς επιλέγεται και διορίζεται ο Συντονιστής;

Ο συντονιστής είναι πρόσωπο εγγεγραμμένο στο μητρώο συντονιστών που τηρείται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στο οποίο εγγράφονται κατά προτεραιότητα διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές

του ν. 3898/2010 (Α' 211) μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Περαιτέρω, ορίζεται ότι Προτιμάται συντονιστής με έδρα εντός της Περιφερειακής Ενότητας, στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης.

Εντός (2) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της αίτησης, η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διορίζει τον συντονιστή με τυχαία επιλογή. Ο Συντονιστής μπορεί να αποποιηθεί εντός 4 εργάσιμων ημερών καθώς υπάρχουν προϋποθέσεις υποχρεωτικής αποποίησης. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός ως συντονιστή του ίδιου προσώπου σε περισσότερες από μία αιτήσεις, αν προηγουμένως δεν έχει εξαντληθεί η δυνατότητα διορισμού των λοιπών εγγεγραμμένων στο μητρώο συντονιστών με έδρα την Περιφέρεια, εντός της οποίας λαμβάνει χώρα η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

(Άρθρο 6 ν.4469/17, άρθρ. 49 §1 & 2 ν.4549/18)

1.3.11. Αν σε μία Περιφέρεια υπάρχουν συντονιστές, αλλά σε κάποιο νομό δεν υπάρχει, τότε τι μπορεί να γίνει? Δεν θα έπρεπε να υπάρχει ένας ανά νομό;

Ορίζεται η διαδικασία συμπλήρωσης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, σε περιπτώσεις που οι εγγεγραμμένοι συντονιστές δεν επαρκούν. (Άρθρο 6 ν.4469/17)

1.3.12. Αν ένας πιστωτής διαθέτει ποσοστό 60% των της επιχείρησης τι απαιτείται για επίτευξη συμφωνίας;

Για την έγκριση πρότασης ή αντιπρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών, με την οποία έχει ήδη συμφωνήσει ο οφειλέτης, προβλέπεται ότι απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, δηλ.60%, ως ποσοστό απαιτήσεων επί του συνολικού χρέους της επιχείρησης και όχι ως αριθμός των συμμετεχόντων πιστωτών.

Σε περίπτωση που υπάρχει πιστωτής που διαθέτει το 60% των οφειλών της επιχείρησης και συμφωνεί με τη ρύθμιση των οφειλών, τότε συντάσσεται σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που υπογράφεται με επιμέλεια του συντονιστή από τον πιστωτή αυτό (τουλάχιστον) και από τον οφειλέτη.

Για λόγους διευκόλυνσης της διαδικασίας, προβλέπεται η δυνατότητα υπογραφής της σύμβασης με μηχανικό μέσο ή ηλεκτρονικό τρόπο.

Ο συντονιστής αποστέλλει αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης σε όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές και στον οφειλέτη. (άρθρο 8 § 8 ν.4469/17)

1.3.13. Ποια είναι η διαδικασία ελέγχου της πληρότητας της αίτησης ;

Ο συντονιστής ειδοποιεί την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για την ανάληψη των καθηκόντων του, ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων.

Αν ο φάκελος της αίτησης δεν είναι πλήρης, καλεί τον οφειλέτη να καταθέσει εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών τα έγγραφα που λείπουν.

Αν ο φάκελος δεν συμπληρωθεί εμπρόθεσμα, η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας το οποίο αποστέλλει ηλεκτρονικά στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στον αιτούντα.

Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας της αίτησης ή τη συμπλήρωση του φακέλου, ο συντονιστής εκδίδει υπογεγραμμένη βεβαίωση με την οποία πιστοποιεί την πληρότητα της αίτησης και την αποστέλλει αυθημερόν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. Η ανωτέρω βεβαίωση πιστοποιείται ηλεκτρονικά από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και κοινοποιείται αυθημερόν στον οφειλέτη και στον συντονιστή.

Η αίτηση της επιχείρησης περιέχει υποχρεωτικά τα εξής:

1. πλήρη στοιχεία της επιχείρησης
2. κατάλογο όλων των πιστωτών της με πλήρη στοιχεία
3. την πρότασή της για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της
4. οικονομικά στοιχεία των τριών & πέντε τελευταίων ετών,
5. κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων
6. πλήρη περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων
7. πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη
8. δήλωση για κάθε μεταβίβαση
9. στοιχεία κάθε συνδεδεμένου νομικού προσώπου
10. κατάλογος αμειβόμενων προσώπων
11. η αξία των ακινήτων
12. απαραίτητα πιστοποιητικά

(άρθρο 7 § 1 ν.4469/17)

1.3.14. Ποιες είναι οι προθεσμίες για τον ρόλο του συντονιστή στο πλαίσιο της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών βάσει του ν.4469/2017;

- Προθεσμία 4 εργάσιμων ημερών για να αποποιηθεί τον διορισμό του από την ΕΓΔΙΧ (άρθρο 6 § 3).
- Προθεσμία 5 εργάσιμων ημερών για τη συμπλήρωση της αίτησης από τον οφειλέτη (άρθρο 7 § 1).
- Προθεσμία 5 ημερών για να δηλώσουν αν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι

συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση, κατόπιν πρόσκλησης του συντονιστή πριν κοινοποιήσει απόσπασμα της αίτησης στο σύνολο των πιστωτών (άρθρο 7 § 3).

- Προθεσμία 5 ημερών για την τροποποίηση της πρότασης οφειλέτη, κατόπιν πρόσκλησης του συντονιστή, εάν δηλώσουν ότι δεν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση (άρθρο 7 § 3).

- Προθεσμία 2 ημερών για αποστολή αποσπάσματος της αίτησης σε όλους τους πιστωτές που αναφέρονται σε αυτήν (άρθρο 7 § 2).

- Προθεσμία 10 ημερών, από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης, για ηλεκτρονική δήλωση της πρόθεσης συμμετοχής και δήλωσης εμπιστευτικότητας των πιστωτών (άρθρο 8 § 1).

- Προθεσμία 5 ημερών για την προσκόμιση αποδεικτικών εγγράφων για το ύψος της απαίτησης από τον οφειλέτη και τον πιστωτή, αν ο συντονιστής διαπιστώσει ότι το ποσό απαίτησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη είναι διαφορετικό από το ποσό που βεβαιώθηκε από τον πιστωτή (άρθρο 8 § 2).

- Προθεσμία 5 ημερών για την προσκόμιση πρόσθετων αποδεικτικών εγγράφων για το ύψος της απαίτησης από τον οφειλέτη και τον πιστωτή αν μετά την εξέταση των προσκομισθέντων εγγράφων παραμένει αδικαιολόγητη απόκλιση, που υπερβαίνει το ένα πέμπτο της συνολικής οφειλής προς ρύθμιση ([v.4549/18 άρθρ. 50 §1](#))

- Προθεσμία 5 ημερών για την υποβολή πρότασης διορισμού εμπειρογνώμονα, όταν πρόκειται για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης (άρθρο 8 § 3).

- Προθεσμία 1 μηνός για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την υποβολή πρότασης διορισμού εμπειρογνώμονα, όταν πρόκειται για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης (άρθρο 8 § 4).

- Προθεσμία 1 μηνός για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής εμπειρογνώμονα, στην περίπτωση υποβολής αιτήματος διορισμού εμπειρογνώμονα για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μικρής επιχείρησης ή σε περίπτωση υποχρεωτικού ορισμού εμπειρογνώμονα για οφειλέτη που υπάγεται στην κατηγορία της μεγάλης επιχείρησης (άρθρο 8 § 4).

- Προθεσμία 15 ημερών για την υποβολή τροποποιήσεων στις αντιπροτάσεις των πιστωτών από τους λοιπούς συμμετέχοντες πιστωτές και τον οφειλέτη (άρθρο 8 § 6).

- Προθεσμία 10 ημερών για την δήλωση της αποδοχής εκ μέρους του οφειλέτη μίας ή περισσότερων από τις αντιπροτάσεις των πιστωτών (άρθρο 8 § 6).

- Προθεσμία 5 εργάσιμων ημερών για τον ορισμό νέας συνάντησης από τον συντονιστή, αν αναβληθεί η ορισθείσα συνάντηση (άρθρο 8 § 13 υποπαρ. 6).

- Προθεσμία 30 εργασίμων ημερών από το διορισμό του εμπειρογνώμονα για την υποβολή εκ μέρους του στον συντονιστή, της έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον του έχει ανατεθεί (άρθρο 11 § 3 εδ. α΄).
- Προθεσμία 30 εργασίμων ημερών από το διορισμό του εμπειρογνώμονα για την υποβολή εκ μέρους του στον συντονιστή, της έκθεσης αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον του έχει ανατεθεί (άρθρο 11 § 3 εδ. α΄).
- Προθεσμία 2 μηνών από την τελευταία κοινοποίηση εκ μέρους του συντονιστή της έκθεσης και του σχεδίου στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές, για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα ή για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές, σε περίπτωση οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση (άρθρο 11 § 3 εδ. β΄).

Οι ανωτέρω προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 ή στο άρθρο 7 του ν.4469/2017 μπορούν να τροποποιούνται με ΚΥΑ και ιδίως:

- να ορίζονται προθεσμίες για συγκεκριμένες ενέργειες, όταν τέτοιες προθεσμίες δεν ορίζονται στο νόμο
- να προβλέπεται διαδικασία παράτασης της προθεσμίας σε συγκεκριμένη περίπτωση, όταν η μη τήρησή της οφείλεται σε λόγους, τους οποίους δεν μπορεί να ελέγξει το μέρος που ζητά την παράταση
- να καθορίζεται διαδικασία διαγραφής της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, όταν υπάρχουν ελλείψεις ή σφάλματα, τα οποία κατά το χρόνο διαπίστωσής τους δεν μπορούν να διορθωθούν με εισαγωγή των στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα: στην περίπτωση αυτή ο συντονιστής που διορίστηκε για τη διαγραφόμενη αίτηση διατηρεί την ιδιότητά του και για τη νέα αίτηση, χωρίς να δικαιούται νέα αμοιβή, ενώ η 90ήμερη προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 13 υπολογίζεται από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης στα πλαίσια της αρχικής αίτησης. (ν.4549/18 άρθρ. 50 §2)

1.3.15. Ο αριθμός των επιλεγέντων συντονιστών είναι κλειστός;

Το σύνολο των επιλεγέντων συντονιστών ανέρχεται σε 320. Σε κάθε περιφέρεια αντιστοιχεί συγκεκριμένος αριθμός συντονιστών με πρόβλεψη διαδικασιών αντικατάστασης για κάλυψη οποιουδήποτε κενού προκύψει ώστε ο αριθμός να παραμένει σταθερός τόσο σε περιφερειακό επίπεδο όσο και στο σύνολό του. Αν διαπιστωθεί ανάγκη συμπλήρωσης του αριθμού των συντονιστών σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με απόφασή του μπορεί να εγγράψει στο μητρώο συντονιστών νέα μέλη από την κατάσταση επιλαχόντων ανά Περιφέρεια. Αν ο αριθμός των επιλαχόντων δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της συγκεκριμένης Περιφέρειας, ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους δημοσιεύει κοινή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο Μητρώο Συντονιστών διαπιστευμένων διαμεσολαβητών και δικηγόρων ακολουθώντας τη διαδικασία των άρθρων 4 και 5.

(αρθρ.6 §§ 5,6,7 ν.4469/17)

1.3.16. Επιτρέπεται στον επαγγελματία, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Συντονιστών της ΕΓΔΙΧ, να αναλάβει την υποβολή αίτησης εκ μέρους οφειλέτη-πελάτη του, υπό την επαγγελματική ιδιότητα του δικηγόρου, οικονομολόγου κλπ.;

Σύμφωνα με τον Οδηγό Δεοντολογίας Συντονιστών, **άρθρο 2 στοιχ. iii**, ο Συντονιστής οφείλει να διερευνά αν συντρέχει στο πρόσωπό του κώλυμα για το χειρισμό συγκεκριμένης αίτησης πριν αποδεχθεί αυτή και να αρνείται την ανάθεση εάν συντρέχουν ιδίως περιστάσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν ή να δώσουν την εντύπωση ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία και αμεροληψία του. Τέτοιες περιστάσεις συνιστούν ιδίως:

- i. κάθε προσωπική ή επαγγελματική σχέση με ένα από τα μέρη,
- ii. οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαπραγμάτευσης για την επίτευξη συμφωνίας αναδιάρθρωσης,
- iii. το γεγονός ότι ο Συντονιστής ή άλλο στέλεχος της εταιρείας για την οποία εργάζεται έχει ενεργήσει κατά το παρελθόν υπό άλλη ιδιότητα πλην του Συντονιστή για κάποιο από τα μέρη.

Επομένως, ασφαλώς και επιτρέπεται στον επαγγελματία, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Συντονιστών της ΕΓΔΙΧ, να αναλάβει την υποβολή αίτησης εκ μέρους οφειλέτη-πελάτη του, υπό την επαγγελματική ιδιότητα του δικηγόρου, οικονομολόγου κλπ. και όχι του συντονιστή, ενώ βεβαίως στην εν λόγω υπόθεση θα πρέπει να αρνηθεί την ανάθεση αν τυχόν διοριστεί συντονιστής, γιατί συντρέχει στο πρόσωπό του κώλυμα.

Τα ίδια ισχύουν και για τους επιλαχόντες συντονιστές, εφόσον κληθούν από την ΕΓΔΙΧ να αναλάβουν υποθέσεις ως συντονιστές. Γενικό επαγγελματικό ασυμβίβαστο δεν υπάρχει μεταξύ της ιδιότητας του συντονιστή και του δικηγόρου, αντιθέτως σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, δεν επιτρέπεται στον συντονιστή να αναλάβει μια υπόθεση, στην οποία έχει επαγγελματική (ως δικηγόρος) ή και προσωπική σχέση με κάποιο από τα μέρη.

(άρθρο 6 § 3 ν.4469/17, άρθρο 2 στοιχ. iii Οδηγός Δεοντολογίας Συντονιστών)

1.4. Εγγυητής – Συνοφειλέτης – Συνδεδεμένα με τον οφειλέτη πρόσωπα

1.4.1. «Ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός περιλαμβάνει και τους εγγυητές των δανείων, εκτός από τους πρωτοφειλέτες- επιχειρήσεις»;

Ναι, τους περιλαμβάνει. Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση. (άρθρο 9 § 5 ν.4469/17)

1.4.2. Τι προβλέπεται σε περίπτωση εγγυητή που έχει συγγενική σχέση με τον οφειλέτη;

Οι διατάξεις του άρθρου 9 § 5, που προβλέπουν ότι κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει και υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση, ισχύουν και για τις περιπτώσεις εγγυητών – συγγενών επιχειρηματιών των οποίων οι οφειλές ρυθμίζονται με τον εξωδικαστικό μηχανισμό. (άρθρο 9 § 5 ν.4469/17)

1.4.3. Τι προβλέπεται για τους συνοφειλέτες; Τι προστασία έχουν οι συνοφειλέτες από το νόμο;

Η αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών συνυποβάλλεται υποχρεωτικά και από τους συνοφειλέτες της επιχείρησης, η οποία θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει κατάλογο με τις υποχρεώσεις τους έναντι των δικών τους πιστωτών και των περιουσιακών τους στοιχείων και να συνοδεύεται από ορισμένα δικαιολογητικά, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί από τους πιστωτές η ικανότητα αυτών των προσώπων να αποπληρώσουν μέρος των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Επίσης, σε περίπτωση που πληρούν όλα τα κριτήρια υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν εμποδίζονται να υποβάλουν αυτοτελώς αίτηση για ρύθμιση του συνόλου των οφειλών τους όπου οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών θα ισχύουν και για τον ίδιο ως οφειλέτη πλέον.

Αν δεν συνυποβληθεί αίτηση από έναν ή περισσότερους συνοφειλέτες, για την έναρξη της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών απαιτείται συναίνεση του πιστωτή ή των πιστωτών με την πλειοψηφία των απαιτήσεων για τις οποίες ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν αίτηση. Χωρίς την συναίνεση αυτή, η πλειοψηφία των υπολοίπων πιστωτών διατηρεί μεν την ευχέρεια να αποφασίσει την έναρξη της διαδικασίας, στην περίπτωση όμως αυτή οι απαιτήσεις των μη συναινούντων πιστωτών για τις οποίες ευθύνονται οι εν λόγω συνοφειλέτες, δεν ρυθμίζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δεν εκκινείται σε καμία περίπτωση (δηλαδή ακόμα και εάν συναινούν οι παραπάνω πιστωτές) όταν δεν συνυποβάλλεται αίτηση:

- i. από συνοφειλέτες που είναι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης,
- ii. ή από άλλα πρόσωπα που ευθύνονται εις ολόκληρον και αλληλεγγύως για το σύνολο των οφειλών της επιχείρησης.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης όταν συνοφειλέτης είναι:

- i. το Ελληνικό Δημόσιο,
- ii. το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και
- iii. οποιοσδήποτε άλλος φορέας του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους.

(άρθρο 4 § 3 ν.4469/17)

Οι ευνοϊκές από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών συνέπειες δεν επηρεάζουν τον συνοφειλέτη αν δεν συνυποβάλλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

(άρθρο 9 § 5 ν.4469/17)

1.4.4. Τι προβλέπεται για τα πρόσωπα που είναι συνδεδεμένα με τον οφειλέτη; Τι προστασία έχουν τα πρόσωπα αυτά από το νόμο;

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα που δεν είναι συνοφειλέτες ή εγγυητές στις οφειλές του βασικού οφειλέτη λειτουργούν ανεξάρτητα από αυτόν, δηλαδή οι οφειλές τους δεν επηρεάζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης που θα συναφθεί υπέρ του οφειλέτη, ούτε τυγχάνουν κάποιας προστασίας από τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού που ισχύει για τον οφειλέτη, π.χ. αναστολή μέτρων εκτέλεσης. Όμως, όσον αφορά στις απαιτήσεις τους, αυτές δεν προσμετρούμαι στο σχηματισμό απαρτίας και πλειοψηφίας συμμετεχόντων πιστωτών, αλλά ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

(άρθρο 1 § 2^{στ, ζ, η, ι} ν.4469/17)

1.4.5. Υπάρχει προστασία για τον εγγυητή;

Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση (άρθρο 9 § 5 ν.4469/17)

1.4.6. Σε ένα τραπεζικό δάνειο οφειλέτη έχει συνεισφερθεί σαν εξασφάλιση η έγγραφη προσημείωση υποθήκης ενός διαμερίσματος τρίτου προσώπου - εγγυητή. Ο εγγυητής με ποιο τρόπο ακριβώς συμμετέχει στη σύνταξη της αίτησης; Έχει τα χαρακτηριστικά του «συνοφειλέτη» ή εγγυάται μόνο με την αξία του παραπάνω ακινήτου;

Ο οφειλέτης σύμφωνα με το άρθρο 5§2γ οφείλει να συνοδέψει την αίτησή του υποχρεωτικά και με τα πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη (επωνυμία, πλήρη διεύθυνση, Α.Φ.Μ., τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση). Επιπρόσθετα, ο εγγυητής συμπεριλαμβάνεται στην έννοια του συνοφειλέτη (άρθρο 1§2γ), και κατ' επέκταση έχει όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που έχει και ο συνοφειλέτης και απορρέουν από το νόμο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών στο μέτρο της εγγυήσεως του βάσει των προβλεπόμενων στη δανειακή σύμβαση (η οποία μπορεί να προβλέπει ευθύνη του εγγυητή, με το σύνολο ή μέρος της περιουσίας του, για το σύνολο ή μέρος της οφειλής του οφειλέτη). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στην συντριπτική πλειοψηφία των δανειακών συμβάσεων ο εγγυητής έχει παραιτηθεί από την ένσταση διζήσεως και διαιρέσεως, με αποτέλεσμα να ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ως προς την επίμαχη απαίτηση (για την οποία έχει εγγυηθεί) με τον οφειλέτη. άρθρο 5§2γ & άρθρο 1§2γ [v.4469/17](#))

1.4.7. Ποια τα δικαιολογητικά που συνυποβάλλει ο εγγυητής;

Ο εγγυητής συνυποβάλλει τα ίδια δικαιολογητικά με τον συνοφειλέτη καθώς ο εγγυητής συμπεριλαμβάνεται στην έννοια του συνοφειλέτη (άρθρο 1§2γ [v.4469/17](#)).

1.4.8. Με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών ενδέχεται να προβλεφθεί καταβολή ενός ποσού και από τυχόν συνοφειλέτη?

Σύμφωνα με το [άρθρο 9§1](#), το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών διαμορφώνεται κατ' αρχήν ελεύθερα, συνεπώς υπάρχει η δυνατότητα να προβλεφθεί καταβολή κάποιου ποσού και από τυχόν συνοφειλέτη, ωστόσο η μη τήρηση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης από οποιαδήποτε αιτία επιφέρει συνέπειες για τον οφειλέτη βάσει του άρθρου 14 του Ν.4469/2017. ([άρθρο 9§1](#))

1.4.9. Τι γίνεται στην περίπτωση που ενώ οφειλέτης έχει υπαχθεί στον εξωδικαστικό, υπάρχει συνοφειλέτης, ο οποίος έχει υπαχθεί στο ν. 3869/2010 (Νόμος Κατσέλη); Ο συνοφειλέτης πρέπει να παραιτηθεί από την αίτηση του Νόμου Κατσέλη; Πρέπει ο συνοφειλέτης να έχει την εμπορική ιδιότητα;

"Για τους συνοφειλέτες που υποβάλλουν αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη δεν ισχύουν οι περιορισμοί των παραγράφων 1, 3 και 5 του άρθρου 2 και του άρθρου 3."

Επομένως, δεν απαιτείται ο συνοφειλέτης να έχει πτωχευτική ικανότητα (που είναι αλληλένδετη με την εμπορική ιδιότητα), ούτε να παραιτηθεί από οποιαδήποτε εκκρεμή

δικαστική διαδικασία, πλην των ρητά αναφερόμενων στην προαναφερόμενη διάταξη διαδικασιών του ν. 4307/2014 (νόμου Δένδια) και ν. 3588/2007 (Πτωχευτικού Κώδικα), ώστε να συνυποβάλει αίτηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό.

(άρθρο 4§3 υποπαρ. 1 εδ. β ν.4469/17)

1.4.10. Σε κάποιες οφειλές μας προς τράπεζες, οι οποίες προέρχονται από διαταγές πληρωμής λόγω ακάλυπτων επιταγών, υπάρχουν συνοφειλέτες δυνάμει της ίδιας της διαταγής πληρωμής, οι οποίοι διατάσσονται να πληρώσουν την επιταγή (π.χ. ενδιάμεσοι οπισθογράφοι των επιταγών), τους οποίους δεν γνωρίζουμε καν. Θα τους αναφέρουμε ως συνοφειλέτες; Και αν ναι, υποχρεούνται να συνυποβάλουν αίτηση;

Η επιταγή είναι μέσο πληρωμής και είναι ανεξάρτητη από τη βασική αιτία για την οποία εκδίδεται, δηλαδή την απαίτηση, η εξόφληση της οποίας επιδιώκεται με την ανάληψη ευθύνης εκ της επιταγής. Επομένως, ο οπισθογράφος είναι συνυπόχρεος στην εξόφληση της επιταγής με τον εκδότη και τους λοιπούς οπισθογράφους, ενώ δεν είναι συνοφειλέτης με τα προαναφερόμενα πρόσωπα, ως προς την βασική απαίτηση, την εξόφληση της οποίας επιδιώκει να καλύψει με την υπογραφή του στην επιταγή έκαστος των υποχρέων, ενεχόμενος βάσει διαφορετικής κύριας απαίτησης από τους υπολοίπους. Συνεπώς, ο οπισθογράφος δεν είναι συνοφειλέτης με την έννοια του **άρθρου 1 § 2γ' Ν.4469/2017** και ως εκ τούτου δεν συνυποβάλει αίτηση με τον οφειλέτη.

1.4.11. Ο διαχειριστής ΙΚΕ συγκαταλέγεται στους υποχρεωτικούς συνοφειλέτες;

Ο διαχειριστής Ι.Κ.Ε. δεν συγκαταλέγεται στους υποχρεωτικούς συνοφειλέτες του **άρθρου 4 § 3 υποπαρ. 3 Ν.4469/2017**. Άλλωστε, μπορεί να μην είναι καν εταίρος, όπως στην Ε.Π.Ε. Επομένως, ευθύνεται προσωπικά (αστικά και ποινικά) κατ' αρχήν μόνο για τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις της Ι.Κ.Ε., και κατά συνέπεια συγκαταλέγεται στους συνοφειλέτες της αλλά όχι στους υποχρεωτικούς. (**άρθρο 1 § 2γ ν.4469/17**)

1.5. ΕΓΔΙΧ

1.5.1. Γιατί η ΕΓΔΙΧ έχει οριστεί υπεύθυνος φορέας για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό και όχι άλλος φορέας;

Με τον ν.4389/16 συστάθηκε Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ.), το οποίο αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών και είναι αρμόδιο για:

α) τη διαμόρφωση και δημοσιοποίηση της στρατηγικής και των πολιτικών σχετικά με την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού αποτελεσματικής διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους. Για το σκοπό αυτό συστάθηκε Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), με κυρία αποστολή:

β) την οργάνωση και τη διαμόρφωση της πολιτικής για την ενημέρωση και την υποστήριξη προς ενδιαφερόμενους για λήψη δανείου και δανειολήπτες, καθώς και τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση νοικοκυριών και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Επίσης μεριμνά για την ομαλή λειτουργία του δικτύου ενημέρωσης και υποστήριξης δανειοληπτών, που θα παρέχει οικονομικής και νομικής φύσεως συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ενδιαφερόμενους δανειολήπτες, φυσικά και νομικά πρόσωπα (νοικοκυριά, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις), για ζητήματα σύναψης νέων δανείων, διαχείρισης υφιστάμενων οφειλών ενήμερων ή σε καθυστέρηση και εν γένει για θέματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, και συντονίζει τη λειτουργία των Κέντρων Ενημέρωσης – Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.).

Κατά αυτή την έννοια και ο ν.4469/17 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, υπάγεται στις αρμοδιότητες της (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), ως αρμόδια υπηρεσία για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των επιχειρήσεων.

(ν.4389/16, ν.4469/17, ν.4472/17)

1.6. Εμπειρογνώμονας – Εκτιμητής – Δικηγόρος

1.6.1. Ποιος επιβαρύνεται την αμοιβή του εμπειρογνώμονα;

- Σε περίπτωση διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση και κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.
- Σε περίπτωση διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, για την εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ή και την επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές, συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού.
- Στην περίπτωση του υποχρεωτικού διορισμού εμπειρογνώμονα (μεγάλη επιχείρηση) η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

(άρθρο 11 § 1,2 ν.4469/17)

1.6.2. Προβλέπεται/καθορίζεται όριο αμοιβής για τις εμπλεκόμενες με την διαδικασία διαπραγμάτευσης κατηγορίες επαγγελματιών πχ. μελετητής, εκτιμητής ακινήτων κτλ;

Στον νόμο καθορίζεται ρητά το ελάχιστο ποσό αμοιβής των Συντονιστών το οποίο ανέρχεται στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για τις μικρές επιχειρήσεις και τετρακοσίων (400) ευρώ αντίστοιχα για τις μεγάλες (άρθρο 10). Κάθε άλλη περίπτωση αμοιβής επαγγελματιών εμπλεκόμενων στην διαδικασία του μηχανισμού υπόκειται στην αρχή της ελεύθερης διαπραγμάτευσης και διαμόρφωσης αυτής. (άρθρο 10 ν.4469/17)

1.6.3. Ποιος ο ρόλος και οι εργασίες που μπορεί να αναλάβει ο Εμπειρογνώμονας;

Ως «εμπειρογνώμονας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών. (άρθρο 1 § 2^δ ν.4469/17)

1. Προαιρετικός διορισμός εμπειρογνώμονα: η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη που αποτελεί μικρή επιχείρηση μπορεί να ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα, εφόσον υποβάλλεται σχετικό αίτημα από συμμετέχοντες πιστωτές, οι οποίοι είναι δικαιούχοι

τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία).

Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί με τους ίδιους όρους η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ή και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.

Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού. Σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.

2. Υποχρεωτικός διορισμός εμπειρογνώμονα: η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα.

Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

3. Σε κάθε περίπτωση ο εμπειρογνώμονας υποβάλλει στον συντονιστή, εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από το διορισμό του και την παραλαβή όλων των απαιτούμενων εγγράφων και στοιχείων, την έκθεση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη και, εφόσον του έχει ανατεθεί, σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών. Ο συντονιστής κοινοποιεί την έκθεση και το σχέδιο στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές και σε περίπτωση οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση ορίζει προθεσμία δύο (2) μηνών από την τελευταία κοινοποίηση για τη λήψη απόφασης επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα ή για την αποστολή αντιπροτάσεων από τους πιστωτές. Κάθε σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που έχει εκπονηθεί από εμπειρογνώμονα εγκρίνεται από τον οφειλέτη πριν τεθεί σε ψηφοφορία για έγκριση από τους συμμετέχοντες πιστωτές.

4. Η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη του παρόντος άρθρου μπορεί να παραλειφθεί, εφόσον έχει εκπονηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη εντός των τελευταίων δώδεκα (12) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών και συμφωνεί στη χρησιμοποίησή της για τους σκοπούς της διαδικασίας του παρόντος νόμου η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών και ο οφειλέτης. (άρθρο 11 ν.4469/17)

1.6.4. Ποια η διαδικασία διορισμού εμπειρογνώμονα σε μια μικρή επιχείρηση;

Όταν ο οφειλέτης είναι μικρή επιχείρηση, ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι προαιρετικός και πρέπει να υποβληθεί σχετικό αίτημα -εντός (5) ημερών από την κοινοποίηση της έναρξης της διαδικασίας από τον συντονιστή - από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Στην περίπτωση που το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης προτείνει εμπειρογνώμονα, αυτός υποχρεωτικά επιλέγεται από μητρώο εμπειρογνομόνων που συστήνεται με ΚΥΑ. Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τους συμμετέχοντες πιστωτές που υπέβαλαν το αίτημα διορισμού. Σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών με βάση σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα, η αμοιβή του τελευταίου βαρύνει τον οφειλέτη.

(άρθρο 8 § 3, άρθρο 11 § 1,5 v.4469/17, άρθρ. 53 §5 v.4549/18)

1.6.5. Τι ισχύει για την εκπροσώπηση των επιχειρήσεων και των πιστωτών από δικηγόρο;

Η εκπροσώπηση του οφειλέτη ή κάθε συμμετέχοντος πιστωτή από δικηγόρο είναι προαιρετική. Προβλέπεται δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης προκειμένου να δεσμευτούν τα μη συμβαλλόμενα μέρη και έχει χαρακτήρα εκτελεστού τίτλου η σύμβαση.

Επίσης στα πλαίσια λειτουργίας της εξωδικαστικής διαδικασίας ο συντονιστής είναι πιστοποιημένος διαμεσολαβητής και σε περίπτωση εξάντλησης των επιλογών από το μητρώο πιστοποιημένων διαμεσολαβητών τότε στο μητρώο των συντονιστών εγγράφονται δικηγόροι με τουλάχιστον πενταετή προϋπηρεσία. (άρθρο 6 §5 v.4469/17)

1.6.6. Πότε είναι υποχρεωτικός ο διορισμός εμπειρογνώμονα;

Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι υποχρεωτικός. Η επιχείρηση επιβαρύνεται με την αμοιβή του εμπειρογνώμονα, ενώ η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Στην περίπτωση που το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης προτείνει εμπειρογνώμονα, αυτός υποχρεωτικά επιλέγεται από μητρώο εμπειρογνομόνων που συστήνεται με ΚΥΑ.

Έτσι διασφαλίζεται ότι ο επιλεγόμενος εμπειρογνώμονας απολαύει της εμπιστοσύνης τόσο του οφειλέτη, όσο και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών και μεγιστοποιείται η πιθανότητα αποδοχής της έκθεσής του.

(άρθρο 11 § 2, 5 v.4469/17, άρθρ. 53 §5 v.4549/18)

1.6.7. Σε περίπτωση ανέγερσης ακινήτου σε οικόπεδο τρίτου χρειάζεται έκθεση ορκωτού εκτιμητή για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου?

Σύμφωνα με το **άρθρο 18 του ν.4308/2014** για ακίνητα σε οικόπεδα τρίτων για τις περιπτώσεις που μισθώτρια εταιρεία συμφωνεί με τον ιδιοκτήτη οικοπέδου την ανέγερση επί αυτού ακινήτου αναλαμβάνοντας το σχετικό κόστος με βάση τους συνήθεις όρους σχετικών συμβάσεων, η μισθώτρια εταιρεία δικαιούται να χρησιμοποιεί το ακίνητο για την συμφωνημένη χρονική περίοδο.

Η λογιστική της ανέγερσης κτηρίου επί οικοπέδου τρίτου ακολουθεί τις παρακάτω αρχές:

- i. Όταν η ωφέλιμη οικονομική ζωή του ανεγειρόμενου ακινήτου είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την περίοδο που η ανεγείρουσα-μισθώτρια έχει δικαίωμα να το χρησιμοποιεί, τότε η μισθώτρια λογίζει το κόστος κατασκευής του ακινήτου ως άυλο πάγιο περιουσιακό στοιχείο (συμβατική χρήση ακινήτου), υποκείμενο στον προβλεπόμενο από το νόμο λογιστικό χειρισμό (απόσβεση στη διάρκεια της μίσθωσης και έλεγχο απομείωσης),
- ii. Όταν η ωφέλιμη οικονομική ζωή του ακινήτου ταυτίζεται ουσιαστικά με την περίοδο που η μισθώτρια το χρησιμοποιεί, τότε η σύμβαση είναι στην ουσία χρηματοδοτική μίσθωση, με το σύνολο της αξίας της (κόστος κατασκευής του ακινήτου) προκαταβαλλόμενο από τη μισθώτρια. Η οντότητα αναγνωρίζει το πάγιο ως ακίνητο (κτήριο), το οποίο υπόκειται στον προβλεπόμενο από το νόμο λογιστικό χειρισμό (απόσβεση στη διάρκεια της μίσθωσης και έλεγχο απομείωσης - **άρθρο 18 Ν.4308/2014**).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι χρειάζεται η έκθεση ορκωτού εκτιμητή για να αποτιμηθεί σε τιμές αγοράς το δικαίωμα χρήσης της εταιρείας για τον υπολειπόμενο χρόνο ζωής, εφόσον προβλέπεται σχετική δυνατότητα βάσει της συμφωνίας με τον οικοπεδούχο.

1.6.8. Πού αναρτούνται οι Πιστοποιημένοι Εκτιμητές Ακινήτων και ποια η διαδικασία για την απόκτηση της ιδιότητας αυτής από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο;

Τα αιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή Φυσικών και Νομικών Προσώπων στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών περιγράφονται στις διατάξεις της Υποπαραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013. Το δε μητρώο είναι ανηρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών (στη διαδρομή www.minfin.gr, e-Υπηρεσίες, Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, Σύνδεση στην υπηρεσία πιστοποιημένων εκτιμητών, Νομικά ή Φυσικά Πρόσωπα).

Για την εγγραφή στο μητρώο πιστοποιημένων εκτιμητών πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχου σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3863/2010 και να προσκομίζονται τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα.

Προκειμένου περί φυσικών προσώπων, η αναγγελία συνοδεύεται από τα κάτωθι απαραίτητα δικαιολογητικά:

1. Αίτηση πιστοποίησης, όπου αναφέρεται ο συγκεκριμένος ή οι συγκεκριμένοι κλάδοι στους οποίους επιθυμεί να πιστοποιηθεί ο ενδιαφερόμενος (ακίνητα – μηχανολογικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός – επιχειρήσεις και άυλα αγαθά – κινητά κάθε είδους), συνοδευόμενη από βιογραφικό σημείωμα.
2. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, το οποίο ανανεώνεται κάθε δύο έτη με επιμέλεια της Αρμόδιας Διοικητικής Αρχής (προσκομίζεται η αστυνομική ταυτότητα προκειμένου η υπηρεσία να αναζητήσει το ποινικό μητρώο). Ο αιτών πρέπει να μην έχει καταδικαστεί αμετακλήτως για οποιοδήποτε κακούργημα ή για τα πλημμελήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, πλαστογραφίας, απιστίας, ψευδορκίας, δόλιας χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας ή για κάποιο άλλο οικονομικής φύσεως έγκλημα.
3. Υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο ενδιαφερόμενος δηλώνει τα εκτιμητικά πρότυπα (ευρωπαϊκά ή διεθνή) που εφαρμόζει κατά τη διενέργεια εκτιμήσεων και τη δέσμευση του για την πιστή τήρηση του κώδικα δεοντολογίας (υπ. αρ. 19928/292/2013 Υ.Α., ΦΕΚ Β΄ 1147).
4. Βεβαίωση με υπογραφή και σφραγίδα πιστοποιημένου εκτιμητή ή δελτία παροχής υπηρεσιών με αιτιολογία την εκπόνηση εκτιμήσεων ή εκθέσεις εκτίμησης υπογεγραμμένες από τον ενδιαφερόμενο κατά τα τελευταία δύο έτη.
5. Πιστοποιητικό, από το οποίο αποδεικνύεται ότι ο αιτών εκπληρώνει τουλάχιστον μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:
 - i. Έχει πιστοποιηθεί ως εκτιμητής από αρμόδιο φορέα διαπιστευμένο κατά ISO/IEC 17024, για το σχήμα του εκτιμητή, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), μέσω διαδικασίας εξετάσεων, προϋπόθεση για συμμετοχή στις οποίες αποτελεί η προσκόμιση πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Οι τίτλοι σπουδών που προέρχονται από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να είναι αναγνωρισμένοι από τον αρμόδιο Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ) ως ισότιμοι και αντίστοιχοι ή ως ισότιμοι προς τους απονεμόμενους από τα ελληνικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
Εναλλακτικά, να έχει πιστοποιηθεί ως εκτιμητής από επαγγελματική εκτιμητική ένωση ή από εκτιμητικό οργανισμό που πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α` 78)
 - ii. Ασκήν νόμιμα το επάγγελμα του εκτιμητή σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτο κράτος σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαιότητας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσκομίσει σχετικό πιστοποιητικό από τον αρμόδιο φορέα του κράτους - μέλους ή του τρίτου κράτους.
6. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος από τον ενδιαφερόμενο.

7. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος από τον ενδιαφερόμενο.

Προκειμένου περί νομικών προσώπων, η αναγγελία συνοδεύεται από τα κάτωθι απαραίτητα δικαιολογητικά:

1. Αίτηση πιστοποίησης, στην οποία θα αναφέρεται ο συγκεκριμένος ή οι συγκεκριμένοι κλάδοι, στους οποίους επιθυμεί να πιστοποιηθεί.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος από το ενδιαφερόμενο νομικό πρόσωπο.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος από το ενδιαφερόμενο νομικό πρόσωπο.
4. Επικυρωμένο αντίγραφο του ιδρυτικού του εγγράφου ή τυχόν τροποποιητικού αυτού, από το οποίο να προκύπτει ότι στο σκοπό του προβλέπεται η παροχή εκτιμητικών υπηρεσιών.
5. Αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι στο νομικό πρόσωπο απασχολείται ένας ή περισσότεροι πιστοποιημένοι εκτιμητές, οι οποίοι είναι και οι μόνοι αρμόδιοι να διενεργούν εκτιμήσεις για λογαριασμό του νομικού προσώπου.

Εφόσον πληρούνται όλες οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η Δ/ση Οικονομικού Συντονισμού και Μακροοικονομικών Προβλέψεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών εγγράφει τον ενδιαφερόμενο στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, στον κλάδο ή στους κλάδους στους οποίους έχει πιστοποιηθεί.

1.7. Επιμελητήρια

1.7.1. Ποιος είναι ο ρόλος των επιμελητηρίων;

Με την ενεργοποίηση του πληροφοριακού συστήματος για την εφαρμογή του νόμου, οι υπηρεσίες των επιμελητηρίων μπορούν να βοηθήσουν ουσιαστικά τις επιχειρήσεις, τόσο κατά την υποβολή της αίτησής τους, όσο και με την ενημέρωση και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στα μέλη τους.

1.8. ΓΕΥΔ – ΚΕΥΔ

1.8.1. Θα υπάρξει γραφείο υποστήριξης για τις ερωτήσεις των δανειοληπτών και των πιστωτών σχετικά με τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού; Και αν ναι, από ποιες ειδικότητες θα στελεχωθούν τα ανωτέρω γραφεία;

- Το έργο της ενημέρωσης και υποστήριξης των δανειοληπτών προβλέπεται να το αναλάβουν τα 30 Κέντρα Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.), στα οποία θα εντάσσονται και 90 Γραφεία Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Γ.Ε.Υ.Δ.).
- Τα Γ.Ε.Υ.Δ. θα λειτουργούν σε κάθε πρωτεύουσα νομού. Ήδη λειτουργούν το τρία πρώτα Γ.Ε.Υ.Δ. στις ακόλουθες περιοχές:
 - i. Νίκαια (Κεντρικά της Ειδικής Γραμματείας)
 - ii. Αθήνα
 - iii. Πειραιά
- Η έδρα των 30 Κέντρων Ενημέρωσης & Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.) και η έναρξη λειτουργίας τους θα οριστεί με απόφαση του ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ. και θα βρίσκονται στις κάτωθι Περιφερειακές Ενότητες:
 - i. Τρία Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών
 - ii. Δύο Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών
 - iii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών
 - iv. Δύο Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Νότιου Τομέα Αθηνών
 - v. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής
 - vi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής
 - vii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς
 - viii. Τρία Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης
 - ix. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου
 - x. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας
 - xi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας
 - xii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Σερρών
 - xiii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης
 - xiv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων
 - xv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας
 - xvi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας
 - xvii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας
 - xviii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας
 - xix. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας
 - xx. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας
 - xxi. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας
 - xxii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ρόδου
 - xxiii. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου
 - xxiv. Ένα Κ.Ε.Υ.Δ. στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων
- Τα Κ.Ε.Υ.Δ. θα στελεχωθούν από 2 υπαλλήλους του δημοσίου τομέα και από εξειδικευμένους εξωτερικούς συμβούλους, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ορισμένου χρόνου και ειδικότερα από πτυχιούχους νομικών ή οικονομικών ή κοινωνικών και πολιτικών επιστημών.

(άρθρα 92, 93, 94 ν.4389/2016)

1.8.2. Εάν ένας οφειλέτης ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό, μπορεί να πάρει φορολογική ενημερότητα για πάνω από 1 μήνα, για να τη χρησιμοποιήσει για την ένταξή του σε πρόγραμμα του ΕΣΠΑ;

- Εάν ο οφειλέτης είναι ενήμερος στις οφειλές του προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, θα μπορεί να πάρει φορολογική ενημερότητα για όσο διάστημα θα είχε δικαίωμα να πάρει και αν δεν είχε ενταχθεί στο εξωδικαστικό μηχανισμό, είχε ρυθμίσει τις οφειλές του στη φορολογική διοίκηση και ήταν ενήμερος [(σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013)]. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν προς διαγραφή οφειλές, όπως αυτές προσδιορίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης.
- Για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό μέχρι την συνυπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, η επιχείρηση μπορεί να λάβει φορολογική ενημερότητα, μόνο εφόσον παραμένει ενήμερη ως προς τις οφειλές της στο Δημόσιο, και για το χρονικό διάστημα που ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 12 Ν.4174/2013), καθώς δεν έχει εκδοθεί κάποια σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

(άρθρο 15 § 10 ν.4469/17)

1.9. Λοιποί μηχανισμοί υποστήριξης Εξωδικαστικού

1.9.1. Τα κέντρα διαμεσολάβησης που έχουν δημιουργηθεί για την εκπαίδευση των διαμεσολαβητών γενικά, γιατί δεν αξιοποιούνται στην εκπαίδευση των εμπλεκόμενων για τον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Τα Κέντρα Διαμεσολάβησης είναι ανεξάρτητοι φορείς, κατά κύριο λόγο μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, με πλειάδα αντικειμένου εργασιών, παρά ταύτα δεν προβλέπεται νομοθετικά η εκπαίδευση των εμπλεκόμενων μερών για τον εξωδικαστικό μηχανισμό σε αυτούς. Οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τα αιτήματά τους για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό και να πετύχουν ρύθμιση των συνολικών οφειλών τους σε ουδέτερο τόπο με τη βοήθεια του συντονιστή ο οποίος είναι διαπιστευμένος διαμεσολαβητής, του ν. 3898/2010 από τον ειδικό κατάλογο που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. **(ν. 3898/2010)**

2. Οφειλές

2.1. Γενικές ερωτήσεις περί οφειλών

2.1.1. Υπάρχει αυτοματοποιημένη δυνατότητα για κούρεμα των οφειλών;

Δεν προβλέπεται δυνατότητα αυτοματοποιημένης διαγραφής οφειλών. Οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τα κάτωθι:

- Η **διαγραφή οφειλών επιτρέπεται**, στην έκταση που i) κρίνεται από τους πιστωτές ότι δεν μπορούν να αποπληρωθούν από τον οφειλέτη και ii) τηρείται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών, για τα κάτωθι ποσά:
 - α) το σύνολο των τόκων υπερημερίας των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα,
 - β) ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) των απαιτήσεων του Δημοσίου από πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση
 - γ) ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής
 - δ) μέρος της βασικής οφειλής

Τα ανωτέρω α), β), γ) & δ) ποσά εξαιρούνται από τη διαγραφή στο βαθμό που το επιτρέπει η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη. Εάν κριθεί ότι μπορούν να αποπληρωθούν, θα συνυπολογιστούν στη διανομή του ποσού που θα αποφασιστεί με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και θα αποπληρωθούν στο τέλος.

- **Δεν διαγράφονται** οι εξής οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης:
 - α) οι βασικές οφειλές, πλέον τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων, που κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης εντάσσονται στις υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών (σύμφωνα με τους νόμους 4152/2013, 4174/2013, 4305/2014 και 4321/2015 και τους αντίστοιχους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης). Επιτρέπεται η τροποποίηση των ανωτέρω ρυθμίσεων στις περιπτώσεις και στο βαθμό που η εφαρμογή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.
 - β) οι μη ρυθμισμένες βασικές οφειλές **έως 3.000 ευρώ**, πλέον τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων.
 - γ) οι μη ρυθμισμένες βασικές οφειλές **άνω των 3.000 ευρώ και έως 20.000 ευρώ** εξαιρουμένων των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής και προσαυξήσεων.

δ) οι βασικές οφειλές που έχουν προκύψει από τη μη απόδοση παρακρατούμενων εισφορών εργαζομένων προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης
Η τελική – οριστική διαγραφή όλων των παραπάνω θα γίνει μετά την ολοσχερή εξόφληση όλων των οφειλών με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(άρθρο 9 §§1,2, άρθρο 15 §§ 4,6,15,16 ν.4469/17)

2.1.2. Αν ένας οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο έχει πάρει προσωπικό δάνειο για την επιχείρησή του, μπορεί να το εντάξει στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Βεβαίως μπορεί να το εντάξει στον εξωδικαστικό μηχανισμό αρκεί ο οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο να:

- i. έχει την πτωχευτική ικανότητα, και
- ii. έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, και
- iii. οι πιστωτές να κρίνουν το συγκεκριμένο προσωπικό δάνειο απαραίτητο για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησής.

(άρθρο 2 § 1 και άρθρο 1 § 1 ν.4469/17)

2.1.3. Υπάγονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές των οποίων η ρύθμιση έχει αποτύχει μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (άρθρο 1 § 1 ν.4469/2017)

Επομένως, οι οφειλές για τις οποίες εκκρεμεί ή για τις οποίες έχει επιχειρηθεί αλλά έχει αποτύχει η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, **δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού, διότι δεν πρόκειται για τις δικαστικές διαδικασίες, αναφορικά με τις οποίες ο νόμος 4469/2017 προβλέπει ρητά τον αποκλεισμό της επιχείρησης από την εξωδικαστική ρύθμιση, δηλαδή τον νόμο 4307/2014 (Δένδια) ή τον Πτωχευτικό Κώδικα.** (άρθρο 2 § 3^α ν.4469/2017)

Μάλιστα, με την κοινοποίηση από τον συντονιστή προς τους πιστωτές πρόσκλησης συμμετοχής τους στη διαδικασία, αναστέλλεται η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (195/1/29.7.2016 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, Β' 2376 που έχει θεσπισθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013), ενώ αν δεν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, η Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) του Κώδικα Δεοντολογίας συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8 ν.4469/2017)

Σημειωτέον, ότι με τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών η διαπραγμάτευση του οφειλέτη με την Τράπεζα/τις Τράπεζες **έχει απόλυτα συναινετικό χαρακτήρα**, δηλαδή, εναπόκειται απόλυτα στην βούληση των μερών να καταλήξουν σε μια συμφωνία ρύθμισης των οφειλών της επιχείρησης, ενώ με τον εξωδικαστικό μηχανισμό η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που θα καταρτισθεί με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφίας τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δύο πέμπτων

(2/5) των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (άρθρο 8 § 8 ν.4469/2017), δεσμεύει και τους μη συναινούντες πιστωτές.

2.1.4. Επιχειρήσεις οι οποίες είχαν ρυθμίσει τα χρέη τους μέχρι τον Ιούνιο 2016 μπορούν να υπαχθούν;

Επιχειρήσεις οι οποίες είχαν ρυθμίσει τα χρέη τους προς χρηματοδοτικούς φορείς μέχρι 30/6/2016, δεν μπορούν να υπαχθούν στον μηχανισμό για τη ρύθμισή τους, εάν δεν έχουν άλλη ληξιπρόθεσμη οφειλή μέχρι την 31/12/2017. (άρθρο 2 § 1^α ν.4469/2017 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 46 παρ.1 του ν.4549/2018)

2.1.5. Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται μόνο οι οφειλές που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μέχρι την 31/12/2017, με τις υπόλοιπες οφειλές τι γίνεται;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται οι συνολικές οφειλές (ληξιπρόθεσμες και μη) προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά σας.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι οι οφειλές να υφίστανται κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017. Συγκεκριμένα στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν:

- οι οφειλές προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών,
- οι οφειλές που ρυθμίστηκαν μετά την 1^η Ιουλίου 2016,
- οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση,
- οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης,
- οι οφειλές για τις οποίες είχαν σφραγισθεί επιταγές εκδόσεώς σας λόγω μη επαρκούς υπολοίπου ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος σας. (Άρθρο 2).

Η ρύθμιση θα αφορά οφειλές, άνω των 20.000,00€, προς Τράπεζες αλλά και άλλους ιδιώτες πιστωτές (π.χ. προμηθευτές), καθώς και βεβαιωμένες οφειλές προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία. (άρθρο 2 §1^α ν.4469/2017)

Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές που δεν ξεπερνούν το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο βάσει κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (άρθρο 1 Κ.Υ.Α. 130060/2017, άρθρο 16 §3 ν.4469/2017).

Οι οφειλές που γεννήθηκαν μετά τις 31/12/2017 δεν υπάγονται στη ρύθμιση, αλλά θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη. (άρθρο 2 § 4 ν.4469/2017 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 46 παρ.2 του ν.4549/2018)

2.1.6. Μπορεί κάποιος που έχει υποβάλει αίτηση στον Πτωχευτικό Κώδικα ή στην έκτακτη διαδικασία ρύθμισης υποχρεώσεων εμπόρων βάσει του νόμου 4307/2014 (νόμος Δένδια) να κάνει αίτηση για τον εξωδικαστικό;

Ναι, υπό την προϋπόθεση ότι πριν υποβάλει την αίτηση για τον εξωδικαστικό έχει εγκαίρως παραιτηθεί από τις προηγούμενες διαδικασίες. (άρθρο 2 § 3^α ν.4469/2017)

2.1.7. Μπορεί να μπει στον εξωδικαστικό μέρος των οφειλών μιας επιχείρησης;

Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών (ν. 4469/2017) αποσκοπεί στη ρύθμιση του συνόλου των οφειλών του αιτούντος οφειλέτη προς το Δημόσιο και τους ιδιώτες πιστωτές για τη διάσωση μιας βιώσιμης επιχείρησης. Με την αίτησή του υποβάλλει υποχρεωτικά κατάλογο όλων των πιστωτών του με πλήρη στοιχεία των οφειλομένων ποσών ανά πιστωτή, της ημερομηνίας, αναφορικά με την οποία προσδιορίζεται το ύψος της κάθε οφειλής και των συνοφειλετών που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή, (άρθρο 5 § 1^β). Η αίτησή του υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986 για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου αυτής και των υποβληθέντων εγγράφων (άρθρο 5 § 7). Επομένως, δεν δύναται ο οφειλέτης να αξιοποιήσει τον ν. 4469/2017 για να ρυθμίσει μέρος των οφειλών του.

2.1.8. Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών περιλαμβάνονται και τα χρέη (οφειλές) εντός του έτους 201 2018;

Δεν περιλαμβάνονται οι οφειλές που έχουν γεννηθεί το 2018 (άρθρο 2 § 4 του ν.4469/2017 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 52 παρ.2 του ν.4549/2018), παρόλα αυτά θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.

2.1.9. Στο περιεχόμενο της αίτησης που υποβάλλεται για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών περιλαμβάνονται και τα χρέη από τις ΔΕΚΟ;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται. (άρθρο 1 § 1 ν.4469/2017)

2.1.10. Τι ισχύει στην περίπτωση που εκ παραδρομής στην αίτηση δεν αναφέρονται όλα τα χρέη της επιχείρησης ;

Καταρχήν υπάρχει το καθήκον της επιχείρησης περί ειλικρινούς δήλωσης.

Στην περίπτωση λανθασμένης αναφοράς οφειλής στην αίτηση και εν αναμονή της ΚΥΑ που θα ρυθμίζει λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας ελέγχου πληρότητας της αίτησης (άρθρο 50 παρ.2 ν.4549/2018) οι αιτούντες πρέπει να επικοινωνούν με την ΕΓΔΙΧ, καθώς ανάλογα το στάδιο που βρίσκεται η αίτηση μπορούν να γίνουν διορθώσεις και συμπληρώσεις στοιχείων αυτής (παρ.18 αρθ.8 του ν.4469/2017)

Αν κάποιος προμηθευτής δεν συμπεριληφθεί και επομένως δεν προσκληθεί στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και υποβάλλει ένσταση, το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν θα

προβεί στην επικύρωσή της, εφόσον ο παραληφθείς πιστωτής έχει ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των απαιτήσεων ικανό να επηρεάσει το σχηματισμό απαρτίας και πλειοψηφίας.

(άρθρο 2§2στ, 8§8, 12§6γ ν.4469/2017)

2.1.11. Προβλέπεται κάτι από το νέο νόμο ν.4549/2018 για τις αιτήσεις οι οποίες η διαδικασία έχει περατωθεί ως άκαρπη ;

Σύμφωνα με το νόμο 4549/2018, που τροποποιεί τον ν.4469/2017, αιτήσεις στις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του η διαδικασία έχει περατωθεί ως άκαρπη, μπορούν να επανυποβληθούν, εφόσον συμπεριλαμβάνουν οφειλές, οι οποίες υφίστανται κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017.

Μετά την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με την οποία θα ρυθμίζονται λεπτομερειακά θέματα της διαδικασίας ελέγχου πληρότητας της αίτησης ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, οι οφειλέτες εκκρεμών αιτήσεων θα μπορούν να ζητήσουν τη διαγραφή της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, προκειμένου να συμπεριληφθούν οφειλές, οι οποίες καθίστανται επιδεκτικές ρύθμισης με τα άρθρα 45 έως 47 του ν.4549/2018, ήτοι οφειλές που υφίστανται κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 αλλά και το σύνολο των οφειλών των ομόρρυθμων εταίρων ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας, οι οποίες θα επιτρεπόταν να ρυθμιστούν, αν οι εταίροι υπέβαλλαν αίτηση ως ιδιοκτήτες ατομικής επιχείρησης.
(παρ. 4, άρθρου 55 , ν.4549/2018)

2.1.12. Ποιες οφειλές ρυθμίζονται και τι ισχύει για τις μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις;

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ρυθμίζουν τη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης χρηματικών οφειλών προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη.

Ειδικότερα, ανάλογα με το ύψος του κύκλου εργασιών τίθενται τα όρια διαχωρισμού των επιχειρήσεων σε μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις, ώστε στην κατηγορία των μεγάλων να ανήκουν όσες είτε είχαν στην τελευταία χρήση πριν την ένταξή τους στη διαδικασία του παρόντος σχεδίου νόμου κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) Ευρώ, είτε έχουν συνολικές οφειλές (ληξιπρόθεσμες ή μη) άνω των δύο εκατομμύριων (2.000.000) ευρώ.

Στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων εντάσσονται κατά ακολουθία αυτές που δεν ξεπερνούν κανένα από τα δύο όρια (κύκλος εργασιών και συνολικές οφειλές) που τίθενται για τις μεγάλες.

Ο διαχωρισμός αυτός αφορά κυρίως το κόστος της διαδικασίας (αμοιβή συντονιστή και προαιρετικός ο διορισμός του εμπειρογνώμονα για την εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας

για τις μικρές επιχειρήσεις), αλλά και σε κάποιες διαφοροποιήσεις στα στάδια και τις προθεσμίες της διαδικασίας (δυνατότητα αντικατάστασης συντονιστή και μεγαλύτερες προθεσμίες για τις μεγάλες επιχειρήσεις).

(άρθρο 1§1,2 ν.4469/2017 και αντίστοιχη αιτιολογική)

2.1.13. Στην περίπτωση που υπάρχει διαφωνία μεταξύ του οφειλέτη και του πιστωτή σχετικά με το ύψος της οφειλής, πως προκύπτει ποιά είναι το πραγματικό χρέος; Ποιός το πιστοποιεί;

Ο οφειλέτης δηλώνει το ύψος της οφειλής το οποίο θεωρεί ως πραγματικό και έχει καταχωρηθεί στις λογιστικές του καταστάσεις. Το ύψος του χρέους προσδιορίζεται και πιστοποιείται από τον συντονιστή με τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης της επιχείρησης και τον έλεγχο της βεβαίωσης της συνολικής απαίτησης του πιστωτή.

Αν ο συντονιστής διαπιστώσει ότι το ποσό απαίτησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη είναι διαφορετικό από το ποσό που βεβαιώθηκε από τον πιστωτή και ότι αυτή η διαφορά δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, ζητεί από τον οφειλέτη και τον πιστωτή αποδεικτικά έγγραφα για το ύψος της απαίτησης, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Αν μετά την εξέταση των προσκομισθέντων εγγράφων παραμένει αδικαιολόγητη απόκλιση, που υπερβαίνει το ένα πέμπτο της συνολικής οφειλής προς ρύθμιση, τότε ο συντονιστής ζητά από τον οφειλέτη και τον πιστωτή πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα για το ύψος της απαίτησης εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Αν δεν προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα το ακριβές ύψος της απαίτησης, ο συντονιστής προσμετρά στα ποσοστά της απαρτίας και της πλειοψηφίας μόνο το μέρος της απαίτησης που δεν αμφισβητείται, εκτός εάν η απαίτηση προσδιορισθεί σε διαφορετικό ποσό από τον εμπειρογνώμονα κατά την επαλήθευση των αμφισβητούμενων απαιτήσεων στις περιπτώσεις που προβλέπεται ο διορισμός του. Σε περίπτωση που το ύψος της οφειλής συνεχίζεται να αμφισβητείται προβλέπεται η δυνατότητα δικαστικής προσφυγής του πιστωτή για την απαίτηση που αμφισβητείται.

(παρ.2, άρθρο 8 Ν.4469/2017 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το με το άρθρο 50 παρ.1 Ν.4549/2018)

2.1.14. Τι προβλέπεται για την ένταξη ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών μιας επιχείρησης που οι πωλήσεις της επηρεάζονται από την εποχικότητα ;

Η ρύθμιση των οφειλών της επιχείρησης αυτής διενεργείται σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων και τους υφιστάμενους περιορισμούς των δόσεων και της ελάχιστης δόσης για τις ρυθμίσεις των οφειλών προς το δημόσιο. Δεδομένου ότι πρόκειται για πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου ως προς τις οφειλές και τα κριτήρια επιλεξιμότητας μπορούν να υποβάλουν αίτηση για εξωδικαστική ρύθμιση των οφειλών τους.

(άρθρα 2 & 3 ν.4469/2017)

2.1.15. Πώς αντιμετωπίζεται τυχόν ανταπαίτηση του οφειλέτη έναντι των πιστωτών του μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, τυχόν ανταπαίτηση του οφειλέτη έναντι των πιστωτών του συμψηφίζεται σε όλη την έκταση της αρχικής οφειλής, καλύπτοντας κατά σειρά προτεραιότητας οφειλές εκτός της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και δόσεις της σύμβασης αυτής, εφόσον η γενεσιουργός αιτία της ανωτέρω ανταπαίτησης ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος της σύμβασης. (άρθρ.9 § 8)

Πιο συγκεκριμένα, με τη διάταξη αυτή, εισάγεται ειδικός κανόνας συμψηφισμού των απαιτήσεων που ρυθμίστηκαν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών με ανταπαιτήσεις που τυχόν είχε ο οφειλέτης κατά των πιστωτών του πριν την κατάρτιση της σύμβασης. Ειδικότερα, ορίζεται ότι τέτοιες ανταπαιτήσεις του οφειλέτη και εφόσον η γενεσιουργός αιτία τους ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος της σύμβασης αναδιάρθρωσης, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα με οφειλές εκτός της σύμβασης αναδιάρθρωσης (κατά κύριο λόγο μελλοντικές οφειλές ή οφειλές που έμειναν εκτός του ρυθμιστικού πλαισίου της σύμβασης, π.χ. επειδή γεννήθηκαν μετά τις 31.12.2017) και με δόσεις καταβολής της ρυθμισμένης απαίτησης. Εάν η ανταπαίτηση αυτή καλύψει τόσο τις εκτός σύμβασης οφειλές, όσο και τις δόσεις της σύμβασης, το υπόλοιπο του ποσού της ανταπαίτησης συμψηφίζεται με αντίστοιχο ποσό της αρχικής απαίτησης του πιστωτή, εφόσον φυσικά η τελευταία είχε μειωθεί συνεπεία της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 8)

2.1.16. Τί γίνεται αν δεν είναι ενήμερος στις νέες οφειλές (π.χ. ΕΦΚΑ); Είναι προαπαιτούμενο για την αίτηση;

Σύμφωνα με το **άρθρο 14 § 6** επέρχεται αυτοδικαίως ανατροπή της σύμβασης αναδιάρθρωσης έναντι του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και αναβίωση των απαιτήσεών τους, με συνέπεια να καθίσταται αμέσως ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο του υπολοίπου της οφειλής που παραμένει ανεξόφλητο, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης, μαζί με τους αναλογούντες τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση της παράλειψης του οφειλέτη να εξοφλήσει ή να τακτοποιήσει με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τις οφειλές του είτε προς το Δημόσιο ή υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση είτε προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες βεβαιώθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2017, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την ημερομηνία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης ή, προκειμένου για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος ή την επικύρωση της σύμβασης, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους.

2.2. Δάνεια Τραπεζών – Funds

2.2.1. Αν μια επιχείρηση, στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού , πετύχει ρύθμιση που οδηγεί σε μερική ή ολική διαγραφή των χρεών της, θα πληρώσει φόρο εισοδήματος ή απαλλάσσεται;

Σύμφωνα με το άρθρο 62 §1 του ν.4389/16, η ωφέλεια νομικού πρόσωπου, νομικής οντότητας, καθώς και φυσικού προσώπου που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, **δεν θεωρείται δωρεά** και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος. Επιπλέον, εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31η Δεκεμβρίου 2017 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2018.

(άρθρο 125 παρ.1 Ν.4537/2018, ΦΕΚ Α 84/15.5.2018, το οποίο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού, ισχύει από 1.1.2018)

2.2.2. Τι γίνεται με τα τραπεζικά δάνεια για τα οποία εκκρεμεί δικαστική διαδικασία;

- Ο οφειλέτης δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών για τη ρύθμιση των τραπεζικών του δανείων στις κάτωθι περιπτώσεις:
 - i. έχει οδηγηθεί στην υποβολή αίτησης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014, ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, και δεν έχει υπάρξει έγκυρη παραίτησή του από τις εν λόγω διαδικασίες μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, ή
 - ii. έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής του οφειλέτη είτε στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014, είτε στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, ή
 - iii. έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής του στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν. 4307/2014 ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης.

- Ο οφειλέτης δύναται να ζητήσει την ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των τραπεζικών δανείων για τα οποία:
 - i. έχει ασκηθεί ανακοπή και αίτηση αναστολής ή αγωγή και αίτηση αναστολής ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου (κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ή
 - ii. έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η ανακοπή και αίτηση αναστολής ή η αγωγή και αίτηση αναστολής και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης, ή

- iii. έχει εκδοθεί οριστική απόφαση επί της ανακοπής ή της αγωγής από το αρμόδιο δικαστήριο.

(άρθρο 2 § 3 ν.4469/2017)

2.2.3. Εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές από δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρείες χρηματοπιστωτικής διαχείρισης (funds) και αντιμετωπίζονται όπως τα υπόλοιπα δάνεια;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές της επιχείρησης προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (άρθρο 1 § 1 ν.4469/2017)

Στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού, μεταξύ των πιστωτών, των οποίων οι οφειλές εντάσσονται στην εξωδικαστική ρύθμιση, ανήκουν όλα τα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, μεταξύ αυτών και εκείνα που τελούν υπό ειδική εκκαθάριση, οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, καθώς και οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (funds), εφόσον τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού. (άρθρο 1 § 2 ν.4469/2017)

Σχετικά με τις Εταιρίες Απόκτησης Απαιτήσεων Δανείων και Πιστώσεων (Ε.Α.Α.Δ.Π.) διευκρινίζεται ότι ως πιστωτές τυγχάνουν όμοιας αντιμετώπισης με τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο του μηχανισμού. Διευκρινίζεται ότι σε περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων σε αυτές δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου. (άρθρο 1 § 2^δ ν.4469/2017)

2.2.4. Υπάρχουν συνολικές ρυθμίσεις στο θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων;

Για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη παρέχεται μια ρεαλιστική προοπτική απεγκλωβισμού από τα χρέη σε όλους τους υπερχρεωμένους πολίτες και τις επιχειρήσεις

Αφενός, με τον αναθεωρημένο ν.3869/2010 για τα νοικοκυριά & τους ελεύθερους επαγγελματίες, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και προστασία της κύριας κατοικίας των οφειλετών, αφού επιτρέπει σε αυτούς να την εξαιρέσουν από την ρευστοποίηση της περιουσίας τους. Η εισοδηματική στενότητα, τα υψηλά επιτόκια στο χώρο ιδίως της καταναλωτικής πίστης, οι ατυχείς προγραμματισμοί, απρόβλεπτα γεγονότα στη ζωή των δανειοληπτών (απώλεια εργασίας κ.α.), αποτέλεσαν παράγοντες που, δρώντας υπό την απουσία θεσμών συμβουλευτικής υποστήριξης των καταναλωτών σε θέματα

υπερχρέωσης, συνέβαλαν ανενόχλητα στην αυξανόμενη υπερχρέωση νοικοκυριών που, αδυνατώντας εν συνεχεία να αποπληρώσουν τα χρέη τους, υφίστανται, τις αλυσιδωτά συνέπειές της.

Αφετέρου, με τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών για τις επιχειρήσεις παρέχεται μία οργανωμένη εξωδικαστική διαδικασία για τη συνολική και μακροπρόθεσμη ρύθμιση των χρεών των ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες, εξαιτίας της οξύτατης και χρονικά μακράς οικονομικής κρίσης, αδυνατούν να εξυπηρετήσουν όλες τις συσσωρευθείσες οφειλές τους προς τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.

2.2.5. Ακίνητα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αποπληρωμή;

Στο πλαίσιο της ελεύθερης διαμόρφωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορούν να αξιοποιηθούν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη για την αποπληρωμή των οφειλών του. (άρθρο 9 § 3 αιτιολογικής έκθεσης ν.4469/2017) Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή δεν ισχύει για την ικανοποίηση απαιτήσεων προς τους Δημόσιους Φορείς οι οποίοι δεν αποδέχονται άλλα ανταλλάγματα πλην χρηματικού ποσού. (άρθρο 15 § 3^ε ν.4469/2017)

Η αξία των ακινήτων τα οποία δηλώνονται στην αίτηση καθορίζεται με βάση έκθεση εκτιμητή ακινήτων, την οποία συνυποβάλλει ο οφειλέτης με την αίτησή του. Αν ο οφειλέτης δεν προσκομίσει έκθεση από εκτιμητή, ως αξία των ακινήτων στην αίτηση δηλώνεται η αξία που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (Ε.Ν.Φ.Ι.Α.). (άρθρο 5 § 5 ν.4469/2017)

2.2.6. Μπορεί μια επιχείρηση να υποβάλει αίτηση ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών ενώ εκκρεμεί εις βάρος της δίκη για εικονικά τιμολόγια;

Ναι, μπορεί να υποβάλλει. (άρθρο 2 § 3^δ ν.4469/2017)

Σύμφωνα με τον νόμο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλιστρών, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων,

ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος.

Στην περίπτωση της απάτης, αν ο παθών είναι το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης, αρκεί η καταδίκη σε βαθμό πλημμελήματος.

Επί νομικών προσώπων, η κατά τα ανωτέρω ποινική καταδίκη των παραπάνω προσώπων πρέπει να αφορά αξιόποινη πράξη που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου το οποίο ζητεί την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

2.2.7. Τι προβλέπεται για τα δάνεια που έχουν συναφθεί σε ελβετικό φράγκο;

Τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο εντάσσονται στο εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών και υπόκεινται στους κανόνες που αφορούν και στις υπόλοιπες οφειλές από οποιαδήποτε αιτία και προς οποιονδήποτε πιστωτή, ανεξαρτήτως του νομίματος του οποίου χορηγούνται.

(άρθρο 1 § 1 ν.4469/2017)

2.2.8. Ποιες τραπεζικές ρυθμίσεις έχουν «κλειδώσει» και δεν επαναδιαπραγματεύονται;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών θα συνυπολογιστεί το σύνολο των τραπεζικών οφειλών μιας επιχείρησης κατά την ημερομηνία αίτησής της, δηλαδή και αυτών που έχουν γεννηθεί μετά την 31-12-2017, ώστε να είναι δυνατό να κριθεί από τους πιστωτές της η βιωσιμότητά της βάσει της ικανότητας αποπληρωμής των οφειλών της. Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017:

- είχε οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1^η Ιουλίου 2016
- ή είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης),
- ή είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς της λόγω μη επαρκούς υπολοίπου
- ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος της

(άρθρο 2 § 1^α ν.4469/2017)

Συγκρίνοντας την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη και των συνοφειλετών με την αξία ρευστοποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, οι πιστωτές προχωρούν στην διαπραγμάτευση εφόσον η εκτιμηθείσα ικανότητα αποπληρωμής είναι υψηλότερη από την αξία ρευστοποίησης.

Όλες οι τραπεζικές ή μη οφειλές κατά την ημερομηνία της αίτησης θα ληφθούν υπόψη στις διαπραγματεύσεις πιστωτών – οφειλέτη / συνοφειλετών και βάσει της εκτίμησης της ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη / συνοφειλετών θα προσδιοριστούν τα ποσά που θα καταβληθούν, προκειμένου να καταρτιστεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης εφόσον υπάρξει σχετική συμφωνία.

2.2.9. Τι προβλέπεται για τις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις έχουν συνάψει ρυθμίσεις οφειλών με τις τράπεζες πριν την ημερομηνία αίτησης;

Μεταξύ των προϋποθέσεων για να υποβάλουν αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών τα φυσικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα και τα νομικά πρόσωπα με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα είναι να είχαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 οφειλή από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών ή οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα που ρυθμίστηκε μετά την 1^η Ιουλίου 2016 ή ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή προς άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή να είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς τους λόγω μη επαρκούς υπολοίπου κατά το άρθρο 40 του ν. 5960/1933 (Α' 401) ή να είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος τους, δηλαδή αρκεί να αποδεικνύεται η αδυναμία των επιχειρήσεων να εξυπηρετήσουν έστω και μία οφειλή τους προς οποιονδήποτε πιστωτή τους.

Επομένως, για οποιαδήποτε ρύθμιση οφειλών έγινε μετά την 1/7/2016 και μέχρι 31/12/2017 μπορεί να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών .

(άρθρο 2 § 1 ν.4469/2017)

2.3. Οφειλές προς Δημόσιο και Ασφαλιστικά Ταμεία

2.3.1. Οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση (Δημόσιο) που είναι βεβαιωμένες έως 31.12.2017 και που προέρχονται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων διαγράφονται;

1η περίπτωση: Παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων: αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο

Δύναται να διαγραφεί το 95% του προστίμου που είναι βεβαιωμένο στη Φορολογική Διοίκηση και προέρχεται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων εφόσον αποτελεί αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο, αρκεί να έχει βεβαιωθεί έως τις 31.12.2017 και εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8 ν.4469/2017)

Η διαγραφή του προστίμου (πέραν του 95%) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεων. (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017)

2η περίπτωση: Παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων: μη αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο

Δύναται να διαγραφεί το 85% των προσαυξήσεων της οφειλής που είναι βεβαιωμένη στη Φορολογική Διοίκηση και προέρχεται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων εφόσον δεν αποτελεί αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο, αρκεί να έχει βεβαιωθεί έως τις 31.12.2017 και εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών

- στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
 - iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8 ν.4469/2017)

Η διαγραφή του προστίμου (πέραν του 85% των προσαυξήσεων) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (αιτιολογική έκθεση: **άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017**)

2.3.2. Μπορεί να γίνει επαναδιαπραγμάτευση των ρυθμίσεων των 12 ή των 24 ή και των 100 δόσεων της Δ.Ο.Υ.;

Οι Υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς το Δημόσιο των 12, των 24 και των 100 δόσεων (ν.4152/2013, ν. 4174/2013, ν. 4305/2014, ν. 4321/2015) στην περίπτωση που τηρούνται δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

(**άρθρο 15 § 4 ν.4469/2017**)

2.3.3. Μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές για τις οποίες δεν τηρούνται (έχουν χαθεί) πρόσφατες ρυθμίσεις στη ΔΟΥ;

Ναι, μπορούν να ενταχθούν στο εξωδικαστικό μηχανισμό οι οφειλές για τις οποίες δεν τηρούνται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις στη Δ.Ο.Υ. Εφόσον έχει χαθεί η ρύθμιση εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό το ποσό της οφειλής που βεβαιώθηκε στη Δ.Ο.Υ. έως τις

31.12.2017, με το σύνολο των προσαυξήσεών της. Με την ένταξη στο μηχανισμό υπάρχει η δυνατότητα διαγραφής του 85% αυτών των προσαυξήσεων εφόσον:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8 ν.4469/2017)

Επίσης, είναι δυνατή η διαγραφή τόσο του λοιπού 15% των προσαυξήσεων όσο και του κεφαλαίου της οφειλής εάν συντρέχουν και οι τρεις ανωτέρω προϋποθέσεις. Η περαιτέρω διαγραφή της οφειλής είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (αιτιολογική έκθεση: **άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017**)

2.3.4. Εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών πρόστιμο το οποίο έχει επιβληθεί από την Περιφέρεια (π.χ. που έχει προέλθει από υγειονομική παράβαση);

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών εντάσσεται πρόστιμο το οποίο έχει επιβληθεί από την Περιφέρεια έως τις 31.12.2017 και υπάρχει δυνατότητα διαγραφής τόσο του 85% των προσαυξήσεων όσο και του λοιπού ποσού των προσαυξήσεων και της κύριας οφειλής (βεβαιωθέν πρόστιμο) εάν:

- i. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- ii. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- iii. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

(Άρθρο 9 § 2, Άρθρο 8 § 8 ν.4469/2017)

Η διαγραφή της οφειλής (πέραν του 85% των προσαυξήσεων) είναι δυνατή καθώς, σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 1**, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να διαμορφώσουν ελεύθερα το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Πιο συγκεκριμένα, οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, εκτός φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου. Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη διαγραφή μέρους της βασικής οφειλής. (αιτιολογική έκθεση: **άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017**)

2.3.5. Εντάσσονται στον εξωδικαστικό συμβιβασμό οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί από την Φορολογική Διοίκηση και για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία νομικής αμφισβήτησης από τον φορολογούμενο;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης εντάσσονται όλες οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, απ' όπου και αν προέρχονται, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (**άρθρο 1 § 1 ν.4469/2017**)

Επομένως, οι βεβαιωθείσες από τη Φορολογική Διοίκηση οφειλές που αμφισβητούνται από τον φορολογούμενο, δηλαδή εκκρεμεί κατ' αυτών ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Α.Α.Δ.Ε. ή δικαστική προσφυγή στο αρμόδιο Δικαστήριο, **δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού ούτε τυγχάνουν ειδικής ρύθμισης, διότι δεν πρόκειται για τις δικαστικές διαδικασίες, αναφορικά με τις οποίες ο νόμος 4469/2017 προβλέπει ρητά τον αποκλεισμό της επιχείρησης από την εξωδικαστική ρύθμιση, δηλαδή τον νόμο 4307/2014 (Δένδια) ή τον Πτωχευτικό Κώδικα.** (**άρθρο 2 § 3^α ν.4469/2017**)

Μάλιστα, οι εν λόγω οφειλές αντιμετωπίζονται όπως όλες οι οφειλές προς τη φορολογική διοίκηση, δηλαδή υπάρχει για αυτές η δυνατότητα διαγραφής ποσοστού 95% των προστίμων που έχουν επιβληθεί από τη φορολογική διοίκηση, ποσοστού ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των απαιτήσεων του από προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής (**άρθρο 9 § 2^δ υποπερίπτ. ββ'**), **ακόμα και μέρους της βασικής οφειλής (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017)**. Επιπρόσθετα, επί των οφειλών προς το Δημόσιο που ρυθμίζονται δυνάμει της σύμβασης αναδιάρθρωσης δεν υπολογίζονται περαιτέρω τόκοι ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής. (**άρθρο 15 § 8 ν.4469/2017**)

Περαιτέρω, από την ημερομηνία υπογραφής από το Δημόσιο της εγκριθείσας σύμβασης αναδιάρθρωσης ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την κοινοποίηση στο Δημόσιο της δικαστικής απόφασης με την οποία επικυρώθηκε σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, για τις υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές, αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων, κινητών και ακινήτων κατά του οφειλέτη. (**άρθρο 15 § 11^α ν.4469/2017**)

2.3.6. Μπορεί να γίνει επαναδιαπραγμάτευση των ενήμερων ρυθμίσεων ενός οφειλέτη προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Οι Υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στην περίπτωση που τηρούνται δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής δυνατότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

(άρθρο 15 §§ 4,15 ν.4469/2017)

2.3.7. Γιατί βεβαιώθηκαν από το ΚΕΑΟ παλαιές οφειλές προς τα ασφαλιστικά ταμεία σε βάθος εικοσαετίας ;

Σύμφωνα με σχετική υπουργική απόφαση, στο Κ.Ε.Α.Ο. διαβιβάστηκαν από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς όλες οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ανεξαρτήτως ύψους και εισπραξιμότητας, οι οποίες κατά την έκδοση αυτής δεν βρίσκονται σε καθεστώς ενεργούς ρύθμισης.

(απόφαση αριθμ. 58039/3275 /φεκ β'4504/2016)

2.3.8. Τι γίνεται στις περιπτώσεις οφειλών προς το Δημόσιο για τις οποίες δεν είχε επιτευχθεί διοικητική επίλυση της διαφοράς και ασκήθηκε από το φορολογούμενο εμπρόθεσμη προσφυγή με αποτέλεσμα να μη βεβαιωθεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. το σύνολο του ποσού αλλά ένα μέρος αυτού (βάσει άρθρου 74 ν. 2238/1994) και οι οποίες λόγω μη έκδοσης ακόμα απόφασης δικαστηρίου (ήτοι μετά την 31.12.2017) δεν έχουν βεβαιωθεί; Οι οφειλές αυτές θα μπορούν να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών με κάποιο τρόπο π.χ. με παραίτηση από το δικόγραφο;

Σύμφωνα με το **άρθρο 1 § 2^{οτ}** οι οφειλές προς το Δημόσιο που δύναται να ρυθμιστούν μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών είναι οι απαιτήσεις του Δημοσίου που είναι ήδη βεβαιωμένες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και του Εθνικού Τελωνιακού Κώδικα, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, με τις προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Συνεπεία αυτού, αν οι ανωτέρω οφειλές δεν είναι βεβαιωμένες με ημερομηνία έως 31.12.2017 δε μπορούν να ενταχθούν. Παρόλα αυτά, θα καταγραφούν στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη,

αλλά με βάση το νομικό πλαίσιο που ισχύει τη δεδομένη στιγμή, δεν υπάγονται στον εξωδικαστικό, λόγω της μη βεβαίωσής τους έως 31.12.2017.

2.3.9. Ποιος είναι ο αρμόδιος φορέας για τη συμμετοχή του Δημοσίου στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών;

Αρμόδιος φορέας Δημοσίου για την εκπροσώπησή του στην διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του ν. 4469/2017, τη σύναψη και υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης αυτών, την παρακολούθηση τήρησης των όρων της, την ανατροπή της και τη γνωστοποίηση ανατροπής αυτής στους λοιπούς πιστωτές που δεσμεύονται από την σύμβαση:

- 1) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο έως 20.000,00€, και
- 2) Για ποσά προς όλους τους Πιστωτές από 20.000,01€ έως 50.000,00€
 - Σε περίπτωση οφειλής σε μία Δ.Ο.Υ. ή Τελωνείο, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου Α' τάξης, ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης των οφειλών που εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης. Ειδικότερα, για τα εξαρτημένα Τελωνεία, ο Προϊστάμενος του κύριου Τελωνείου.
 - Σε περίπτωση οφειλών σε περισσότερες Δ.Ο.Υ. ή περισσότερα Τελωνεία, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου Α' τάξης, ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της μεγαλύτερης οφειλής που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης. Ειδικότερα, για τα εξαρτημένα Τελωνεία, ο Προϊστάμενος του κύριου Τελωνείου.
 - Σε περίπτωση οφειλών σε Δ.Ο.Υ. και Τελωνεία, αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., ο οποίος είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της μεγαλύτερης οφειλής που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης.
- 3) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο άνω των 20.000,01€ (εξαιρουμένων των περιπτώσεων της ανωτέρω κατηγορίας β – αυτοματοποιημένη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 16 § 3 ν.4469/2017), ύστερα από την τελική έγκριση του σχεδίου της ως άνω αναδιάρθρωσης οφειλών στις περιπτώσεις που απαιτείται:
 - Ο Προϊστάμενος της Επιχειρησιακής Μονάδας Είσπραξης (Ε.Μ.ΕΙΣ.).

Αρμόδιος φορέας Δημοσίου για την τελική έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του ν. 4469/2017 είναι:

- 1) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο από 500.000,01€ έως 1.000.000,00€:
 - Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης για οφειλές προς τις Δ.Ο.Υ. ή Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. για οφειλές προς τα Τελωνεία ή και οι δύο εκ των ανωτέρω εάν οι οφειλές είναι σε Δ.Ο.Υ. και Τελωνεία.
- 2) Για ποσά βασικής οφειλής προς το Δημόσιο άνω των 1.000.000,01€ :
 - Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε.

[ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΑΔΕ Δ.ΟΡΓ.Α1115805ΕΞ2017/31.07.2017 (ΦΕΚ2743/04.08.2017)]

2.4. Δάνεια με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου - Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων

2.4.1. «Περιλαμβάνονται στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και τα δάνεια που έχουν δοθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου; Υποχρεούνται οι τράπεζες να τα εντάξουν στη διαδικασία ρύθμισης»;

Οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους ακολουθούν τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως οι απαιτήσεις αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Αν δεν τηρηθεί η συμφωνία αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη, οι φορείς του προηγούμενου εδαφίου ευθύνονται μόνο για την καταβολή του αντίστοιχου εγγυημένου ποσοστού του ανεξόφλητου κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους χορήγησης της εγγύησης. Η παραγραφή των δικαιωμάτων των πιστωτών κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ως εγγυητή, καθώς και η οριζόμενη στις οικείες υπουργικές αποφάσεις προθεσμία υποβολής αιτημάτων κατάπτωσης, αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών μέχρι τη σύνταξη από τον συντονιστή πρακτικού αποτυχίας της διαδικασίας για οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στον παρόντα νόμο λόγους ή για όσο χρονικό διάστημα η σύμβαση αναδιάρθρωσης είναι σε ισχύ. (άρθρο 9 § 7 ν.4469/2017)

2.4.2. Τι προβλέπεται για τα πυρόπληκτα επιχειρηματικά δάνεια του 2007;

Σύμφωνα με την τελευταία ρύθμιση και με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των σχετικών αιτήσεων στις τράπεζες την 30.09.2015 παρεχόταν η δυνατότητα υποβολής αιτήματος αναστολής καταβολής των δόσεων της περιόδου από 31.12.2013 έως και 31.12.2016 των δανείων που λήγουν μετά την 01.01.2017 και είναι εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο των ενήμερων οφειλών επιχειρήσεων και επαγγελματιών πυρόπληκτων νομών.

Βάσει του νόμου 4469/2017 οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.ΤΕ.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιουδήποτε άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους ακολουθούν τις απαιτήσεις υπέρ των οποίων χορηγήθηκαν, όπως οι απαιτήσεις αυτές ρυθμίζονται με τη συμφωνία. Αν δεν τηρηθεί η συμφωνία αναδιάρθρωσης από τον οφειλέτη, οι φορείς του προηγούμενου εδαφίου ευθύνονται μόνο για την καταβολή του αντίστοιχου εγγυημένου ποσοστού του ανεξόφλητου κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους χορήγησης της εγγύησης.

(Υ.Α. 2/43758/0025/ ΦΕΚ Β 1289/29.06.2015, ν.4469/2017 άρθρο 9 § 7)

2.4.3. Εξαιρούνται οι οφειλές από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων;

Οι οφειλές από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων λόγω παραβίασης των σχετικών διατάξεων της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. (άρθρ. 2 § 7 ν.4469/2017)

2.4.4. 2.4.3. Ατομική επιχείρηση με πτωχευτική ικανότητα δανείστηκε ποσό ύψους € 160.000 το 2009 από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Το 2012 η σύμβαση καταγγέλθηκε και στις 08.03.2018 το ανεξόφλητο ποσό του δανείου βεβαιώθηκε στην ΑΑΔΕ. Η οφειλή αυτή μπορεί να ρυθμιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4469/2017 δεδομένου ότι η επιχείρηση εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών καθώς είχε λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές στις 31.12.2017 ύψους € 200.000;

Η οφειλή που πρόκυψε από το ανεξόφλητο δάνειο του οποίου η σύμβαση καταγγέλθηκε δεν μπορεί να ρυθμιστεί καθώς πιστωτής της οφειλής είναι πλέον η ΑΑΔΕ με ημερομηνία βεβαίωσης αυτής η 08.03.2018. Σημειώνεται ότι οι οφειλές στις οποίες πιστωτής είναι η ΑΑΔΕ και ρυθμίζονται σύμφωνα με τον ν.4469/2017 είναι αυτές οι οποίες έχουν βεβαιωθεί στην ΑΑΔΕ έως και τις 31.12.2017.

Ως εκ τούτου, η ανωτέρω οφειλή δεν υπάγεται στη ρύθμιση αλλά θα καταγραφεί στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη – ατομική επιχείρηση.

(άρθρα 1 § 2^{στ}), 2 § 4 ν.4469/2017 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, με τα άρθρα 45 & 46 του ν.4549/2018)

2.5. Δάνεια προς Ελεύθερους Επαγγελματίες

2.5.1. Τι ισχύει για τους ελεύθερους επαγγελματίες;

Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης παρέχουν στους ελεύθερους επαγγελματίες που στερούνται πτωχευτικής ικανότητας, ρυθμίσεις για οφειλές έως € 125.000 ανά πιστωτή (ΠΟΛ1223/29-12-2017 της Υφ/ργού Οικονομικών όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την αποφ. 34124/2768/19-6-2018 καθώς και αποφ.62134/4100/28-12-2017 της Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικής ασφάλισης όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την αποφ. 34124/2768/19-6-2018).

Επίσης οι ελεύθεροι επαγγελματίες για τη ρύθμιση των οφειλών τους σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία μπορούν να ενταχθούν στον αναθεωρημένο Νόμο Κατσέλη (Νόμος Σταθάκη και ν.4549/2018) με στόχο την προστασία της κύριας κατοικίας τους και των εισοδημάτων τους που βρίσκονται στα επίπεδα των Ευλόγων Δαπανών Διαβίωσης. (άρθρο 2 § 1, άρθρο 15 § 21, ΠΟΛ 1223/2017 όπως τροποποιήθηκε από ΠΟΛ. 1116/2018 (ΦΕΚ Β'2319/19.06.2018)

2.6. Οφειλές μέχρι 20.000€, μεταξύ 20.000 € - 50.000 € και προς πιστωτή με >85% των συνολικών οφειλών

2.6.1. Τι ισχύει για την περίπτωση συνολικών προς ρύθμιση οφειλών έως 20.000 €;

Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές προς όλους τους πιστωτές που δεν ξεπερνούν το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο για τις οφειλές προς το Δημόσιο και το ΚΕΑΟ.

(ΠΟΛ 1223/2017 όπως τροποποιήθηκε από ΠΟΛ. 1116/2018 και Υ.Α 62134/4100/28.12.2017 όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 34124/2768/2018)

2.6.2. Τι ισχύει για την περίπτωση συνολικών προς ρύθμιση οφειλών μεταξύ 20.000 € - 50.000 €;

Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές μεταξύ 20.000 € - 50.000 € προς όλους τους πιστωτές, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο βάσει κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (άρθρο 1 Κ.Υ.Α. 130060/2017, άρθρο 16 §3 ν.4469/2017).

2.6.3. Τι ισχύει για την περίπτωση των οφειλών , όταν το ποσοστό των απαιτήσεων ενός πιστωτή υπερβαίνει το 85% της συνολικής οφειλής της επιχείρησης ;

Αν οι απαιτήσεις ενός πιστωτή υπερβαίνουν το 85% των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, η αίτηση υπαγωγής μετά την υποβολή της στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, προωθείται στον εν λόγω πιστωτή για διμερή διαπραγμάτευση. (άρθρο 2§5 ν.4469/2017)

2.7. Νέα δάνεια με ειδικό προνόμιο

2.7.1. Υπάρχει δυνατότητα ρύθμισης απαιτήσεων που δημιουργούνται μετά την σύναψη σύμβασης; (New finance-Super seniority)

Ο νόμος παρέχει την δυνατότητα συμφωνίας για απαιτήσεις που δημιουργούνται κατά την διάρκεια και μετά την σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω απαιτήσεις των πιστωτών εφόσον συμφωνήσει θετικά η πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών, ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες από την σύμβαση απαιτήσεις (προνομιούχες ή μη) ειδικά αν αυτές αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη. (άρθρο 9 § 3 v.4469/2017)

Η προνομιακή ικανοποίηση δεν ισχύει αντίστοιχα για απαιτήσεις του οφειλέτη έναντι των πιστωτών. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω οφειλές συμψηφίζονται στο ποσό της αρχικής οφειλής του οφειλέτη καλύπτοντας κατά προτεραιότητα οφειλές εκτός της σύμβασης ή δόσεις αυτής εφόσον οι οφειλές δημιουργήθηκαν πριν την σύναψη της σύμβασης (Αρ. 9, ¶8). Ωστόσο, για όσο διάστημα τηρούνται οι όροι της συμφωνίας από τον/τους οφειλότες απαγορεύεται η εγγραφή νέου βάρους σε περιουσιακά του/τους στοιχεία για εξασφάλιση των ρυθμιζόμενων με τη σύμβαση απαιτήσεων. (άρθρο 9 § 4 v.4469/2017)

2.7.2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 3 νοείται ότι δύνανται να μπου στη ρύθμιση αναδιάρθρωσης και μάλιστα να ικανοποιηθούν προνομιακά απαιτήσεις του οφειλέτη που βεβαιώθηκαν ή εν γένει δημιουργήθηκαν μετά την 31-12-2017;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το [άρθρο 9 § 3 v.4469/2017](#):

«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να συμφωνηθεί, με την πλειοψηφία της παραγράφου 8 του άρθρου 8 των συμμετεχόντων πιστωτών, ότι οι απαιτήσεις οι οποίες:

- α) γεννώνται ταυτόχρονα με ή μετά την κατάρτιση της σύμβασης,
 - β) προέρχονται από χρηματοδοτήσεις του οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως ή από παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στον οφειλέτη, και
 - γ) αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη,
- ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με όλες τις απαιτήσεις, προνομιούχες ή μη, που είχαν γεννηθεί πριν από την κατάρτιση της σύμβασης.»

Η διάταξη αυτή αναφέρεται σε νέα χρηματοδότηση του οφειλέτη (από κάποιο πιστωτικό ίδρυμα) και όχι σε απαιτήσεις του οφειλέτη που βεβαιώθηκαν ή εν γένει δημιουργήθηκαν μετά την 31-12-2017. Σημειωτέον, "απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν" πρόκειται για απαιτήσεις του Δημοσίου, οι οποίες δεν σχετίζονται με νέα χρηματοδότηση.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, με την παράγραφο 3 εισάγεται μία δυνητική εξαίρεση στους υποχρεωτικούς κανόνες της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών (άρθρο 9 § 2), η οποία εφαρμόζεται μόνο εφόσον συμφωνήσει επ' αυτής η ίδια πλειοψηφία συμμετεχόντων πιστωτών, που απαιτείται και για τη σύναψη της ίδιας της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Σκοπός της διάταξης είναι να διευκολυνθεί η νέα χρηματοδότηση της επιχείρησης με τη δυνατότητα απονομής απόλυτου προνομίου στις απαιτήσεις των πιστωτών που είτε κατά, είτε μετά τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης αναλαμβάνουν να χρηματοδοτήσουν ή να συνεισφέρουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο στη συνέχιση της λειτουργία της επιχείρησης. Ειδικότερα προβλέπεται ότι οι απαιτήσεις αυτές, εφόσον γεννώνται ταυτόχρονα με ή μετά την κατάρτιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, προέρχονται από χρηματοδοτήσεις του οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως ή από παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στον οφειλέτη και αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συνέχισης της δραστηριότητας του οφειλέτη, δύνανται, δυνάμει όρου που θα περιληφθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, να ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με όλες τις απαιτήσεις που είχαν γεννηθεί πριν από την κατάρτιση της σύμβασης εξωδικαστικής αναδιάρθρωσης οφειλών.

Η παραπάνω δυνατότητα προνομιακής μεταχείρισης δεν ισχύει για απαιτήσεις που προέρχονται από χρηματοδοτήσεις ή παροχή αγαθών ή υπηρεσιών του ίδιου του οφειλέτη ή προσώπων συνδεδεμένων με αυτόν προς την επιχείρησή του. Παρόλα αυτά, η ρύθμιση αυτή είναι ενδοτικού δικαίου, ώστε να αφήνεται περιθώριο στον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές να συμφωνήσουν διαφορετικά, δηλαδή να εξοπλίσουν με το απόλυτο αυτό προνόμιο και τις απαιτήσεις προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη. Αυτονόητο είναι ότι το προνόμιο δεν μπορεί να χορηγηθεί στον ίδιο τον οφειλέτη, ο οποίος δεν μπορεί να έχει απαίτηση έναντι του εαυτού του, είτε είναι φυσικό είτε είναι νομικό πρόσωπο.

3. Αναστολή Εκτέλεσης - Πλειστηριασμοί και Αναγκαστικά Μέτρα Εκτέλεσης

3.1. Με ποιόν τρόπο μπορεί η επιχείρηση-οφειλέτης να προστατευθεί από τα επαπειλούμενα μέτρα εκτέλεσης (κατασχέσεις κλπ.);

Τα μέτρα , εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση αναστέλλονται:

- ✓ Από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης συμμετοχής στη διαδικασία από τον συντονιστή στους πιστωτές και για χρονικό διάστημα 90 ημερών.
- ✓ Για χρονικό διάστημα έως 4 μηνών (επιπλέον των 90 ημερών) κατόπιν αίτησης του οφειλέτη στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του, με απαραίτητη προϋπόθεση τη σύμφωνη γνώμη την απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.
- ✓ Από την κατάθεση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών στο αρμόδιο δικαστήριο και έως την έκδοση της απόφασης.
- ✓ Από την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή της για τους συμβαλλόμενους πιστωτές.
- ✓ Από την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών από το αρμόδιο δικαστήριο και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή της για τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές με την εξαίρεση των μικρών πιστωτών (που προστατεύονται από τον νόμο καθώς εξαιρούνται της ένταξής τους στον εξωδικαστικό μηχανισμό).

Η αναστολή των ανωτέρω μέτρων αίρεται αυτοδικαίως όταν:

- ✓ η διαδικασία περαιωθεί ως άκαρπη, ή
- ✓ αποφασίσει η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών να μη δοθεί η αναστολή των 90 ημερών
- ✓ αποφασίσει το Μονομελές Πρωτοδικείο κατόπιν αίτησης πιστωτή την πρόωρη παύση της αναστολής των 90 ημερών, εφόσον πιθανολογείται ότι η αναστολή εκτέλεσης θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα πιστωτή. Αν η αίτηση υποβάλλεται (συνυπογράφεται) από την πλειοψηφία των πιστωτών, το αρμόδιο δικαστήριο αίρει την αναστολή εκτέλεσης υποχρεωτικά.

(άρθρο 12 § 3, άρθρο 13 ν.4469/2017)

Εξαίρεση αναστολής:

Η αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης δεν επηρεάζει τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, οι οποίες συνίστανται στην εμπράγματη ασφάλεια που παρέχεται για τη λήψη δανείου από τον οφειλέτη επί χρηματοπιστωτικών μέσων (μετοχές, ομόλογα κλπ.) ή επί μετρητών ή επί απαιτήσεων (αξιόγραφα κλπ.) που του ανήκουν, τα οποία μπορεί να ρευστοποιήσει ο δανειστής εάν ο οφειλέτης δεν είναι συνεπής στην

αποπληρωμή του εν λόγω δανείου του με την κατάθεση της αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό. (άρθρο 13 § 6 Ν.4469/2017)

3.2. Αναστέλλονται τα μέτρα εκτέλεσης που έχουν ληφθεί κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου; Τι γίνεται με τους δεσμευμένους λογαριασμούς των μελών του Δ.Σ.;

Από την ημερομηνία αποστολής από τον συντονιστή της πρόσκλησης για συμμετοχή προς τους πιστωτές και για χρονικό διάστημα 90 ημερών αναστέλλονται **αυτοδικαίως** τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, ενώ επίσης ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο, **παράταση** της αναστολής των μέτρων για χρονικό διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. (άρθρο 13 ν4469/2017).

Συγκεκριμένα, τα ποσά που βρέθηκαν στους λογαριασμούς και κατασχέθηκαν, δεν μπορούν να αναληφθούν από τον οφειλέτη, ενώ οι μελλοντικές καταθέσεις στους ίδιους λογαριασμούς προστατεύονται.

Περαιτέρω, στο άρθρο **71 § 1 Ν.4174/2014**, προβλέπεται ότι με τα μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου επιβαρύνονται τα εξής φυσικά πρόσωπα: α) Στις ανώνυμες εταιρίες, οι πρόεδροι των Δ.Σ., οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι ή συμπράττοντες σύμβουλοι, οι διοικητές, οι γενικοί διευθυντές ή διευθυντές, ως και εν γένει κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε άμεσα από το νόμο είτε από ιδιωτική βούληση είτε με δικαστική απόφαση στη διοίκηση ή διαχείριση αυτών. Αν ελλείπουν όλα τα παραπάνω πρόσωπα, ως αυτοουργοί φοροδιαφυγής θεωρούνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των εταιριών αυτών, εφόσον ασκούν πράγματι προσωρινά ή διαρκώς ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται πιο πάνω. β) Στις εταιρίες ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες, οι ομόρρυθμοι εταίροι ή διαχειριστές αυτών και στις περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, οι διαχειριστές αυτών και όταν ελλείπουν ή απουσιάζουν αυτοί, ο κάθε εταίρος, γ) Στους συνεταιρισμούς, οι πρόεδροι ή οι γραμματείς ή οι ταμίες ή οι διαχειριστές αυτών.

3.3. Αναστέλλονται τα καταδιωκτικά μέτρα ;

Από την ημερομηνία αποστολής από τον συντονιστή πρόσκλησης στους πιστωτές για συμμετοχή στη διαδικασία και για διάστημα 90 ημερών, αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση των απαιτήσεων, των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη. (άρθρο 13 § 1 ν.4469/2017 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, με το άρθρο 52 παρ.1 του ν.4549/2018)

Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του παράταση της αναστολής για διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη

πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. (άρθρο 13 § 3 ν.4469/2018 όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 52 παρ.4 του ν.4549/2018)

Απαγορεύεται η διάθεση ή η επιβάρυνση των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη ή και άλλων περιουσιακών του στοιχείων. (άρθρο 13 § 5 ν.4469/2017)

3.4. Σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 3 αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που ρυθμίζονται από τη σύμβαση από την κατάθεση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και έως την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας αναδιάρθρωσης. Τι γίνεται στην περίπτωση που εκδοθεί απορριπτική απόφαση για την έγκριση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και ασκηθεί έφεση κατά αυτής;

Αν μετά την έκδοση της απορριπτικής απόφασης για την έγκριση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ασκηθεί έφεση, δεν υφίσταται αναστολή των καταδικωτικών μέτρων μέχρι την έκδοση απόφασης επί της έφεσης, εκτός εάν έχει ασκηθεί και γίνει δεκτή αίτηση αναστολής εκτέλεσης στα πλαίσια της δίκης της έφεσης, όπως προβλέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. (άρθρο 763 παρ. 3 Κ.Πολ.Δ.)

3.5. Αναστέλλονται τα διοικητικά μέτρα που συνδέονται με τη λειτουργία της επιχείρησης;

Κατά το χρονικό διάστημα των 90 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης στους πιστωτές αναστέλλεται και κάθε διοικητικό μέτρο, το οποίο επιβάλλεται, αυτοδικαίως ή με πράξη της Διοίκησης, ως συνέπεια της μη εξόφλησης υποχρεώσεων, των οποίων ζητείται η ρύθμιση και το οποίο συνεπάγεται την αναστολή λειτουργίας της επιχείρησης.

(παρ. 1α του άρθρου 13 του ν. 4469/2017, ως προστέθηκε από την παρ.2 του άρθρου 52 ν.4549/2018)

3.6. Τι γίνεται με τους δεσμευμένους τραπεζικούς λογαριασμούς;

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4469/2017:

"1. Από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης της παρ. 2 του άρθρου 7 και για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) ημερών αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση των απαιτήσεων, των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, στα οποία περιλαμβάνεται και η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, εκτός εάν με το μέτρο αυτό επιδιώκεται η

αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης ή εν γένει εξοπλισμού, η οποία δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη. Πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης που διενεργούνται από πιστωτές μετά την κοινοποίηση σε αυτούς από το συντονιστή αντιγράφου της αίτησης υπαγωγής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 είναι άκυρες. Αν κατά το χρόνο κατάθεσης της αίτησης υπαγωγής εκκρεμεί εναντίον του οφειλέτη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, αυτή αναστέλλεται με την κοινοποίηση εκ μέρους του οφειλέτη της πιστοποιημένης από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. βεβαίωσης του συντονιστή για την πληρότητα της αίτησης υπαγωγής στα όργανα εκτέλεσης, η οποία σε κάθε περίπτωση πρέπει να έπεται χρονικά της αποστολής της πρόσκλησης της παρ. 2 του άρθρου 7. Όταν η διαδικασία επισπεύδεται από τη φορολογική διοίκηση με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όργανο εκτέλεσης είναι η αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης υπηρεσία της φορολογικής διοίκησης".

Η αυτοδίκαιη αναστολή συνεπάγεται ότι ο οφειλέτης δεν χρειάζεται να προβεί σε κάποια ενημέρωση προς τους πιστωτές, αλλά ισχύει αυτόματα.

Με βάση λοιπόν τα ανωτέρω αναφερόμενα, κρίσιμος είναι ο χρόνος που έχουν επιβληθεί τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης: Εάν έχουν επιβληθεί προ της αποστολής της πρόσκλησης συμμετοχής προς τους πιστωτές, θα λάβει χώρα αναστολή των καταδικωκτικών μέτρων. Αυτό, στην περίπτωση της κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού πρακτικώς συνεπάγεται ότι η τράπεζα, εις χείρας της οποίας έχουν κατασχεθεί τα χρήματα, θα καταστεί οιονεί μεσεγγυούχος, αυτά δεν αποδεσμεύονται αλλά παραμένουν στον τραπεζικό λογαριασμό και διανέμονται (ή αποδεσμεύονται) μετά το πέρας της διαδικασίας του εξωδικαστικού και με βάση τη συμφωνία που θα επιτευχθεί, εφόσον αυτός που προέβη στην κατάσχεση είναι ιδιώτης.

Επιπλέον δε αυτού, όταν την κατάσχεση έχει επιβάλλει η ΑΑΔΕ, ισχύουν τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ 1105, στο άρθρο 6 της οποίας ορίζεται ρητώς ότι: «Οι αναστολές των άρθρων 12, 13 και 15 του ν. 4469/ 2017 καταλαμβάνουν μόνο τις υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές. Οι αναστολές αυτές δεν ισχύουν για τις ληξιπρόθεσμες δόσεις της σύμβασης. Επί κάθε είδους κατασχέσεων απαιτήσεων που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων, ο τρίτος υποχρεούται να αποδώσει στο Δημόσιο τις απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος των αναστολών των άρθρων 12, 13 και 15 του ν. 4469/2017. Ποσά των οποίων η προθεσμία απόδοσης στο Δημόσιο εκπνέει μετά την έναρξη ισχύος των αναστολών των άρθρων 12, 13, και 15 του ν. 4469/2017 πιστώνονται στην οφειλή προς το Δημόσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση αναδιάρθρωσης».

Αντιθέτως, εάν έλαβε χώρα πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης μετά την αποστολή της πρόσκλησης στους πιστωτές είναι άκυρη και ως τέτοια πρέπει να αρθεί. Την ακυρότητα επικαλείται ο ίδιος ο οφειλέτης προς τον πιστωτή που προέβη σε τέτοια πράξη. Θα πρέπει ο οφειλέτης να προβεί σε έγγραφη υποβολή του θέματος προς τον πιστωτή και να επισυνάψει την βεβαίωση πληρότητας ζητώντας να αρθεί η πράξη εκτέλεσης ως άκυρη, εφόσον αυτή έλαβε χώρα μετά την αποστολή πρόσκλησης προς τους πιστωτές. Εάν ο

πιστωτής δε συμμορφωθεί, μπορεί να επιδιωχθεί με προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο και χορήγηση προσωρινής διαταγής.

Μετά την επίτευξη συμφωνίας μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού, κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι: α) έχει εξοφληθεί τουλάχιστον η πρώτη δόση της ρύθμισης δυνάμει αυτής, β) έχουν εξοφληθεί ή τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής οι μη υπαγόμενες στη σύμβαση οφειλές και γ) έχουν υποβληθεί όλες οι προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και η προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.), μετά από αίτηση του οφειλέτη, η Φορολογική Διοίκηση αποφασίζει ότι οι κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί από αυτήν στα χέρια τρίτων σε βάρος του οφειλέτη δεν καταλαμβάνουν μελλοντικές απαιτήσεις. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ανεξάρτητα από το εάν οι κατασχέσεις επιβλήθηκαν για υπαγόμενες ή μη στη σύμβαση οφειλές και γνωστοποιείται στον τρίτο.

Ποσά απαιτήσεων που γεννώνται μετά την ως άνω γνωστοποίηση, αποδεσμεύονται και αποδίδονται στους δικαιούχους, ενώ ποσά απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν από αυτή αποδίδονται στο Δημόσιο.

Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση, οι ανωτέρω κατασχέσεις αναπτύσσουν πλήρως τις έννομες συνέπειές τους, αναφορικά με τις μελλοντικές απαιτήσεις, από τη γνωστοποίηση της ανατροπής στον τρίτο. Τυχόν αποκτηθέντα δικαιώματα ή αξιώσεις τρίτων δεν αντιτάσσονται έναντι του κατασχόντος Δημοσίου.

Οι κατασχέσεις στα χέρια τρίτων, που έχουν επιβληθεί αποκλειστικά για οφειλές υπαγόμενες στη σύμβαση, αίρονται μετά από αίτηση του οφειλέτη, εφόσον έχει εξοφληθεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνολικού προς καταβολή στο Δημόσιο ποσού της σύμβασης. Στις περιπτώσεις των ανωτέρω εδαφίων, ποσά που έχουν αποδοθεί στο Δημόσιο δεν επιστρέφονται.

(αρθ. 13 & παρ.11 αρθ.15. ν.4469/2017, ως συμπληρώθηκε από παρ.3 άρθρου 53 ν.4549/2018)

4. Διαδικασία - Προθεσμίες – Διάρκεια Εξωδικαστικού

4.1. Σκοπός - Αποστολή Νόμου – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εξωδικαστικού

4.1.1. Όταν δεν τηρούνται οι προθεσμίες τι γίνεται; Μπορεί να δοθεί παράταση; Ποιο το κόστος εκπρόθεσμης καταβολής της δόσης που ορίζεται στην αναδιάρθρωση των οφειλών;

Όταν δεν τηρούνται οι προθεσμίες που ορίζει ο νόμος (συμπεριλαμβανομένου των παρατάσεων των προθεσμιών που επίσης ορίζονται σε ειδικές περιπτώσεις) η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας.

Δεν προβλέπεται στο νόμο κόστος εκπρόθεσμης καταβολής της δόσης που ορίζεται στην αναδιάρθρωση των οφειλών παρά μόνο δυνατότητα ακύρωσης ή ανατροπής της σύμβασης σε περίπτωση καθυστέρηση καταβολής οποιουδήποτε οφειλόμενου ποσού για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των:

- i. 90 ημερών προς τους ιδιώτες πιστωτές
- ii. 3 δόσεων προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

(άρθρο 14 § 1,6 ν.4469/2017)

Δυνατότητα επιβολής κόστους εκπρόθεσμης καταβολής δόσης που ορίζεται στην σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να οριστεί στα πλαίσια της συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών βάσει της δυνατότητας ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης. (άρθρο 9 § 1 ν.4469/2017)

4.1.3. Ποιος μπορεί να εκκινήσει τη διαδικασία για την υπαγωγή στον μηχανισμό;

Τη διαδικασία για την υπαγωγή στον μηχανισμό, μπορεί να εκκινήσει κατ' αρχάς, ο οφειλέτης, ο οποίος μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 με τη χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ. (άρθρο 4 § 1 ν.4469/2017)

Επίσης τη διαδικασία μπορούν να εκκινήσουν ως πιστωτές το Ελληνικό Δημόσιο, οι ΦΚΑ ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ), ή οι χρηματοδοτικοί φορείς μπορούν κοινοποιώντας στον οφειλέτη έγγραφη πρόσκληση να υπαχθεί στον νόμο. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν ανταποκριθεί εντός δύο (2) μηνών (άρθρο 4, παρ.5), χάνει το δικαίωμα να κινήσει ο ίδιος τη διαδικασία μεταγενέστερα, χωρίς να προσκληθεί εκ νέου από τους πιστωτές. (άρθρο 4 § 5 ν.4469/2017)

4.1.4. Πόσο αυτοματοποιημένη είναι η διαδικασία;

Ο επιχειρηματίας-οφειλέτης μπορεί να βρει τη σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ (keyd.gov.gr), στην οποία εισέρχεται με τους κωδικούς του TAXIS και θα βρίσκει έτοιμα όλα τα στοιχεία που υπάρχουν προσυμπληρωμένα από τους συνδεδεμένους θεσμικούς πιστωτές, θα καταχωρεί τα υπόλοιπα (όπως χρέη προς προμηθευτές, εργαζόμενους κ.λπ.) και θα επισυνάπτει ηλεκτρονικά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τα αποδεικνύουν.

Η ΕΓΔΙΧ θα ορίζει έναν συντονιστή από το μητρώο συντονιστών το οποίο τηρεί και ο οποίος καλείται να φέρει σε επαφή τον οφειλέτη και τους πιστωτές και να επιβλέψει έως το τέλος τη διαδικασία αναδιάρθρωσης των οφειλών. Για να προχωρήσει η διαδικασία απαιτείται να συμμετέχουν δικαιούχοι τουλάχιστον του 50% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη (μη λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη).

Ο συντονιστής δεν θα προτείνει λύσεις, απλώς θα συντονίζει τη διαδικασία μεταξύ των μερών που συμμετέχουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Θα ακολουθεί συζήτηση και διαπραγμάτευση επί των προτάσεων για να καταλήξει σε κάποια ρύθμιση.

Η διαδικασία αυτή θα ισχύει για οφειλέτες με χρέη άνω των 50.000 ευρώ. Για τους οφειλές με χρέη μεταξύ 20.000 έως και 50.000 ευρώ θα ακολουθείται αυτοματοποιημένη διαδικασία. Δηλαδή, τόσο το Δημόσιο όσο και τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν προτυποποιημένες λύσεις για τις περιπτώσεις αυτές.

4.1.5. Μπορούν να προτείνουν ρύθμιση ή και κούρεμα σε οφειλές από πιστωτικές κάρτες;

Στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών δύνανται να υπαχθούν χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα), είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, δηλαδή προσωπικές οφειλές του επιχειρηματία (π.χ. στεγαστικό δάνειο, καταναλωτικό δάνειο, **πιστωτική κάρτα**), εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. ([άρθρο 1 § 1](#))

4.1.6. Αιτήσεις επί των οποίων η διαδικασία έχει περατωθεί ως άκαρπη, μπορούν να επανυποβληθούν;

Αιτήσεις, η διαδικασία των οποίων έχει περατωθεί ως άκαρπη μέχρι 14.06.2018, μπορούν να επανυποβληθούν, εφόσον συμπεριλαμβάνουν οφειλές, οι οποίες είναι ήδη βεβαιωμένες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017. Μετά την έκδοση σχετικής ΚΥΑ που θα

δημοσιευθεί όταν εκδοθεί, θα μπορούν οι οφειλέτες εκκρεμών αιτήσεων να ζητήσουν τη διαγραφή της αίτησης με ταυτόχρονη επανυποβολή της, προκειμένου να συμπεριληφθούν τόσο οι οφειλές που έχουν γεννηθεί μέχρι 31.12.2017 όσο και οι οφειλές ομορρυθμών εταίρων (άρθρο 55 ν. 4549/2018)

4.1.7. Τι γίνεται αν ενεργοποιηθεί ο εξωδικαστικός μηχανισμός μετά και την ευκαιρία που δίνεται με τις διατάξεις του ν. 4549/2018 (άρθρο 55) αλλά δεν καταλήξει πουθενά;

Σε αυτή την περίπτωση η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας, το οποίο και κοινοποιείται στα εμπλεκόμενα μέρη. (άρθρο 8 § 9) Αποκλείεται η υποβολή της ίδιας αίτησης από τον ίδιο οφειλέτη. (άρθρο 4 § 1) Συνεχίζεται ενδεχομένως η ΔΕΚ (Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων) από εκεί που είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8)

4.1.8. Προβλέπεται δυνατότητα υπαγωγής απορριφθέντων οφειλετών του Νόμου Κατσέλη στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού;

Ο Νόμος 3886/2019 (Ν. Κατσέλη) αναφέρεται σε Φυσικά Πρόσωπα και επαγγελματίες που στερούνται πτωχευτικής ικανότητας, αντιθέτως στον Νόμο 4469/2017 (Εξωδικαστικό Μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων) υπάγονται Φυσικά Πρόσωπα και επιχειρήσεις με Πτωχευτική Ικανότητα.

4.1.9. Δεν είναι ένα σημείο προβληματισμού ότι αν αποτύχει ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης των οφειλών η επιχείρηση κινδυνεύει με πτώχευση;

Είναι σημείο προβληματισμού για αυτό και είναι ευρύ πεδίο το εφαρμογής του νόμου. Αίτηση υπαγωγής στο νέο εξωδικαστικό μηχανισμό μπορούν να υποβάλλουν όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, εταιρικού τύπου ή ύψους κύκλου εργασιών, ενώ όλες οι οφειλές που είχαν γεννηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 μπορούν να ρυθμιστούν μέσω του μηχανισμού. Επιπρόσθετα, βάσει της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων οι λύσεις ρύθμισης που μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ της επιχείρησης και των πιστωτών που εκπροσωπούν την πλειοψηφία επί του συνολικού της χρέους δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό, πέραν των ειδικών κανόνων που θεσπίζονται για τις οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Επίσης βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και η εξέταση των οφειλών της επιχείρησης προς το σύνολο των πιστωτών της (Τράπεζες, Δημόσιο και λοιποί πιστωτές) . Ωστόσο, ακόμη και αν συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, και απαιτείται συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτείται και για την κατάρτιση μίας πρότασης ρύθμισης, η οποία θα διατηρεί τη βιωσιμότητα της

επιχείρησης. Αναδεικνύεται έτσι, πως είναι καθοριστική τόσο για την επιχείρηση όσο και για τους πιστωτές η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των οφειλών της επιχείρησης.

(εισαγωγικό σημείωμα αιτιολογικής)

4.1.10. Ποια η διαδικασία ή τα στάδια καταχώρησης των πληροφοριακών στοιχείων που απαιτούνται για την έναρξη της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

- Κατά την υποβολή της αίτησης από τον οφειλέτη στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΕΓΔΙΧ, δηλώνονται:
 - ✓ τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης
 - ✓ ο κατάλογος όλων των πιστωτών της με πλήρη στοιχεία
 - ✓ η πρότασή της για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών της
 - ✓ τα οικονομικά στοιχεία των τριών & πέντε τελευταίων ετών,
 - ✓ ο κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων
 - ✓ η πλήρης περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων
 - ✓ τα πλήρη στοιχεία κάθε συνοφειλέτη
 - ✓ η δήλωση για κάθε μεταβίβαση
 - ✓ τα στοιχεία κάθε συνδεδεμένου νομικού προσώπου
 - ✓ ο κατάλογος των αμειβόμενων προσώπων
 - ✓ η αξία των ακινήτων
 - ✓ απαραίτητα πιστοποιητικά
- Παρέχεται η άδεια για αυτεπάγγελτη αναζήτησης δεδομένων
- Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων της φορολογικής διοίκησης (ΑΑΔΕ)
- Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων των τραπεζών (ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ)
- Η εφαρμογή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ανακτά στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ασφαλιστικής διοίκησης (ΚΕΑΟ)

- Εισαγωγή δεδομένων περιουσιακών στοιχείων, εργαζομένων και συνδεδεμένων προσώπων
- Εισαγωγή δεδομένων οφειλών και πρόταση αναδιάρθρωσης
- Ο οφειλέτης έχει την υποχρέωση να επιλέξει μέσω του συστήματος την αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς ενημέρωση των συνοφειλετών για τη συνυποβολή αίτησης.

4.1.11. Ποια δικαιολογητικά από αυτά που απαιτούνται για την υποβολή αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ανακτώνται αυτόματα από το σύστημα.

Τα έγγραφα και στοιχεία που συνοδεύουν υποχρεωτικά την αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων ως ακολούθως:

1. Στοιχεία τα οποία ανακτώνται αυτόματα από τη βάση δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης:

α) Δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε.1) ή δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν ή Ε.5 ή Φ01.010 ή Φ01.013) των τελευταίων πέντε φορολογικών ετών.

β) Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε.3) των τελευταίων πέντε φορολογικών ετών.

γ) Συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών και προμηθευτών των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών.

δ) Δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε.9), εφόσον προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής της.

ε) Πράξη διοικητικού προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του τελευταίου φορολογικού έτους.

στ) Πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικό) του τελευταίου φορολογικού έτους.

ζ) Τελευταία περιοδική δήλωση ΦΠΑ (Φ2), εφόσον προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής της.

η) Κατάσταση βεβαιωμένων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση.

θ) Αριθμός και ύψος των δόσεων καταβολής των οφειλών προς το Δημόσιο βάσει υφιστάμενων ρυθμίσεων.

Τα έγγραφα των σημείων α έως ζ της παρούσας παραγράφου αντλούνται αυτόματα εκκινώντας από την τελευταία διαθέσιμη έκδοσή τους, εφόσον δεν έχει παρέλθει η αντίστοιχη προθεσμία υποβολής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Μετά την παρέλευση των προβλεπόμενων προθεσμιών η αυτόματη άντληση των εγγράφων εκκινεί από την τελευταία έκδοση για την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής.

Για τα ανωτέρω αναφερόμενα δικαιολογητικά δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής τους από τον οφειλέτη, παρά μόνο σε περίπτωση που, για οποιοδήποτε λόγο, δεν ανακτηθούν αυτόματα από τη βάση δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης.

2. Στοιχεία τα οποία ανακτώνται αυτόματα από τη βάση δεδομένων του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ):

α) Κατάσταση βεβαιωμένων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία πρέπει να έχει εκδοθεί κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

β) Αριθμός και ύψος των δόσεων καταβολής των οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης βάσει υφιστάμενων ρυθμίσεων.

Επίσης, για τα ανωτέρω αναφερόμενα δικαιολογητικά δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής τους από τον οφειλέτη, παρά μόνο σε περίπτωση που, για οποιοδήποτε λόγο, δεν ανακτηθούν αυτόματα από τη βάση δεδομένων του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ).

(ΚΥΑ 64182/ΦΕΚ Β 2277/15.06.2018)

4.1.12. Ποια έγγραφα οφείλει να επισυνάψει ο αιτών;

Έγγραφα τα οποία μεταφορτώνονται από τον οφειλέτη απευθείας στο Σύστημα:

α) Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251) των τελευταίων πέντε περιόδων, οι οποίες πρέπει να είναι δημοσιευμένες, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχη υποχρέωση.

β) Προσωρινό ισοζύγιο τελευταίου μηνός τεταρτοβάθμιων λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού της γενικής λογιστικής, εφόσον προβλέπεται η κατάρτισή του.

γ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές Εταιρείες, των ομόρρυθμων εταίρων και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες.

δ) Πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.

ε) Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.

στ) Πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο.

ζ) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές Εταιρείες, των ομόρρυθμων εταίρων και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες.

η) Συμπληρωμένο έντυπο υπολογισμού αξίας γηπέδου (ΑΑ ΓΗΣ), στην περίπτωση γηπέδου εκτός σχεδίου πόλης και οικισμού φυσικών προσώπων, για το οποίο δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α. και δεν προσκομίζεται έκθεση εκτιμητή ακινήτων.

θ) Πιστοποιητικά βαρών όλων των ακινήτων.

(ΚΥΑ 64182/ΦΕΚ Β 2277/15.06.2018)

4.1.13. Ποιες είναι οι ασφαλιστικές δικλίδες του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ώστε να αποτρέπονται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές;

Στον εξωδικαστικό μηχανισμό δεν μπορούν να υπαχθούν επιχειρήσεις, των οποίων οι φορείς ή οι διοικούντες έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για φοροδιαφυγή, απάτη κατά του Δημοσίου ή σοβαρά οικονομικά εγκλήματα.

Επίσης η επιχείρηση που υποβάλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό συναινεί υποχρεωτικά για την άρση του τραπεζικού και του φορολογικού της απορρήτου. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε πιστωτή να ζητήσει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο ή έγγραφο κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων.

Ταυτόχρονα η επιχείρηση υποχρεώνεται να συνυποβάλει με την αίτηση τις συγκεντρωτικές καταστάσεις των πελατών και των προμηθευτών των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών. Η συνυποβολή αυτή συμβάλλει στην αποτροπή της «δημιουργικής λογιστικής» επί των οικονομικών καταστάσεων

Έλεγχος προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη, είτε αυτά είναι φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

(άρθρο 2 § 3, άρθρο 5 §§ 6,8^γ, άρθρο 8 § 11 ν.4469/2018)

4.1.14. Ποιος είναι ο σκοπός του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και μέχρι πότε ισχύει;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και η ένταξη σε ρύθμιση όλων των οφειλών της επιχείρησης προς το σύνολο των πιστωτών της, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Ωστόσο, ακόμη και αν συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η βιωσιμότητα της επιχείρησης δεν είναι δεδομένη, και απαιτείται συχνά μία ανάλυση σε βάθος. Όμοια ανάλυση πολλές φορές απαιτείται και για την κατάρτιση μίας πρότασης ρύθμισης, η οποία θα διατηρεί τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Αναδεικνύεται έτσι, πως είναι καθοριστική τόσο για την επιχείρηση όσο και για τους πιστωτές η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των οφειλών της επιχείρησης. Η ρύθμιση των συνολικών οφειλών της επιχείρησης αποσκοπεί να συνεχίσει η βιώσιμη επιχείρηση να λειτουργεί απρόσκοπτα καθώς η ρύθμιση των οφειλών διενεργείται βάσει των πραγματικών δυνατοτήτων αποπληρωμής της επιχείρησης.

Οι αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2018.

(άρθρο 4 § 1 & εισαγωγικό σημείωμα αιτιολογικής ν.4469/2018)

4.1.15. Ποιό είναι το κίνητρο των πιστωτών να συμμετέχουν στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Παρότι η διαδικασία εκκινεί ακόμα και αν εκδηλώσουν ενδιαφέρον πιστωτές που εκπροσωπούν το 50% των απαιτήσεων έναντι της επιχείρησης, όλοι οι πιστωτές έχουν κίνητρο να συμμετέχουν στη διαδικασία, καθώς, σε αντίθετη περίπτωση, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να ληφθεί δεσμευτική απόφαση για τη ρύθμιση της απαίτησής τους ερήμην τους.

4.2. Συνολική Διάρκεια Εξωδικαστικού μικρής και μεγάλης επιχείρησης

4.2.1. Πότε σταματούν οι αιτήσεις για ένταξη στη ρύθμιση του εξωδικαστικού συμβιβασμού;

Ορίζεται ότι αιτήσεις για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2018.

4.3. Προϋποθέσεις Υπαγωγής – Κριτήρια Επιλεξιμότητας – Κόστη συμμετοχής

4.3.1. Ποιες είναι οι κύριες προϋποθέσεις υπαγωγής στο Νόμο;

Μια επιχείρηση (νομικό ή φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα) μπορεί να ενταχθεί στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό εφόσον:

1) **αφενός** κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017:

- είχε οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1 Ιουλίου 2016
- ή είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) ή άλλο ΝΠΔΔ (περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης),
- ή είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς της λόγω μη επαρκούς υπολοίπου
- ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων εις βάρος της

(άρθρο 2 § 1^α ν.4469/2018)

2) **και αφετέρου** οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές της είναι μεγαλύτερες των 20.000 ευρώ (άρθρο 2 § 1^β ν.4469/2018)

3) **και** η επιχείρηση είχε σε μια τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης:

- θετικό αποτέλεσμα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων,
- ή θετική καθαρή θέση μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. (άρθρο 3 §§ 1,2 ν.4469/2018)

4.3.2. Αν μία επιχείρηση στις 31.12.2017 είχε μόνο μία οφειλή η οποία ρυθμίστηκε στις 30.05.2016 μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό;

Βάσει των προϋποθέσεων που κατεγράφησαν στην ερώτηση 4.3.1., η επιχείρηση δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών των επιχειρήσεων, αφού η οφειλή ρυθμίστηκε πριν την 1^η Ιουλίου 2016.

4.3.3. Στο άρθρο 3 ορίζεται το θετικό αποτέλεσμα ή τα κέρδη μιας επιχείρησης, ως κριτήριο για να μπει στο νόμο;

Στο άρθρο 3 ορίζεται, ως κριτήριο για να μπει μια επιχείρηση στο νόμο, το θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων. (άρθρο 3 §§ 1,2 ν.4469/2017)

4.3.4. Μπορεί επιχείρηση σε αδράνεια με χρέη στις τράπεζες, να κάνει αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών, αν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα, εκτός εάν υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου, πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. (N.4469/2017 άρθρο 2§3^γ)

4.3.5. Αν η επιχείρηση έχει ενταχθεί στο άρθρο 99 τι γίνεται; Σε ποιο στάδιο μπορεί να μπει σε εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Επιχείρηση που έχει υποβάλει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών υπό την προϋπόθεση ότι πριν υποβάλει την αίτηση για τον εξωδικαστικό έχει εγκαίρως παραιτηθεί από την εν λόγω διαδικασία. (N.4469/2017 άρθρο 2 §3α)

Επιχείρηση για την οποία έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής της στις διατάξεις του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα ή έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής της στις διατάξεις του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. (N.4469/2017 άρθρο 2 §3β)

4.3.6. Σε περίπτωση ζημιογόνων χρήσεων με λειτουργική κερδοφορία σε ένα από τα τρία τελευταία έτη, μπορεί η επιχείρηση να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης;

Ναι. Μπορεί να ενταχθεί .

Αν η επιχείρηση τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα αρκεί να έχει θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης. Αν π.χ. η αίτηση υποβληθεί το έτος 2018, θα πρέπει η επιχείρηση να έχει θετικό καθαρό αποτέλεσμα σε μία τουλάχιστον από τις χρήσεις 2015, 2016, 2017.

Αν η επιχείρηση τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα αρκεί σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης (δηλ. αν η αίτηση υποβληθεί το 2018, σε μία από τις χρήσεις των ετών 2015, 2016 ή 2017)

α) να έχει θετικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων ή

β) να έχει θετική καθαρή θέση.

(άρθρο 3 § 1,3 N.4469/2017, άρθρα 45, 46 N. 4549/2018)

4.3.7. Μπορεί μια επιχείρηση που έχει οφειλές μόνο προς ιδιώτες πιστωτές πλην χρηματοδοτικών φορέων, δηλαδή προμηθευτές κλπ., να ενταχθεί στον εξωδικαστικό συμβιβασμό;

Σύμφωνα με το [άρθρο 2 § 1 του Ν.4469/2017](#), οι προϋποθέσεις για την ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό είναι οι στο άρθρο αυτό εξαντλητικώς αναφερόμενες. Μια από αυτές είναι η βεβαίωση της μη πληρωμής επιταγής εκδόσεως του οφειλέτη λόγω μη επαρκούς υπολοίπου ή έκδοση διαταγών πληρωμής/δικαστικών αποφάσεων λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων (εννοείται ένταντι ιδιωτών πιστωτών πλην χρηματοδοτικών φορέων, δηλαδή προμηθευτών κλπ.). Εάν υφίσταται κάποια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, ο οφειλέτης μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό και να ρυθμίσει όλες τις οφειλές του προς το σύνολο των πιστωτών του (δηλ. ακόμα και τις οφειλές οι οποίες υφίστανται από συναλλαγματικές που έχουν παρακρατηθεί από τους πιστωτές αλλά δεν έχουν ακόμα διαμαρτυρηθεί). Ωστόσο, εάν υφίσταται μόνον τέτοια οφειλή και όχι κάποια άλλη από αυτές που έχουν τεθεί στο νόμο ως προϋποθέσεις ένταξης στο νόμο του εξωδικαστικού, τότε δεν δύναται να ενταχθεί καθότι οι προϋποθέσεις για την ένταξη είναι οι εξαντλητικώς αναφερόμενες στο ν.4469/2017.

4.3.8. Υπάγονται οι δικηγορικές εταιρίες στον εξωδικαστικό συμβιβασμό; Θεωρούνται συνοφειλέτες οι εταίροι της δικηγορικής εταιρίας;

Ειδικότερα, στο [άρθρο 2 § 1 του Ν. 4469/2017](#) ορίζεται ότι μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης «κάθε φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα και κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος». Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 του τελευταίου, ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρούνται «Όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45». Στο δε άρθρο 45, μεταξύ των περιπτώσεων αναφέρονται και «οι κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρίες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα».

Με βάση το ΠΔ 81/2005 που διέπει τις δικηγορικές εταιρίες, και ιδίως το άρθρο 1 αυτού, η δικηγορική εταιρία συνιστά «αστική επαγγελματική εταιρία» η οποία, δυνάμει του άρθρου 7 αποκτά νομική προσωπικότητα με την εγγραφή της στο βιβλίο εταιριών του δικηγορικού συλλόγου.

Από το πλέγμα των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι δεν μπορούν να εξαιρεθούν από το μηχανισμό εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι δικηγορικές εταιρίες.

Αναφορικά δε με το ερώτημα εάν θεωρείται συνοφειλέτης ο κάθε εταίρος της δικηγορικής εταιρίας ισχύουν τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 4 του ν.1882/1990 ορίζεται ότι "για τις κοινοπραξίες, τις κοινωνίες και τις αστικές εταιρείες, που ασκούν επιχείρηση, οι οφειλές κύριες και πρόσθετες, από φόρους, τέλη, εισφορές και από πρόστιμα για φορολογικές παραβάσεις γενικά που αφορούν αυτές βεβαιώνονται στο όνομά τους, η ευθύνη όμως για την καταβολή αυτών βαρύνει αλληλεγγύως και σε ολόκληρο καθένα από τα μέλη τους". Επιπλέον, με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 50 του ν.4174/2013 ορίζεται ότι τα πρόσωπα που είναι διευθυντές, πρόεδροι, διαχειριστές, διευθύνοντες σύμβουλοι, εντεταλμένοι στη διοίκηση και εκκαθαριστές των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων κατά το χρόνο της διάλυσης ή συγχώνευσης τους, ευθύνονται προσωπικά και αλληλέγγυα για την πληρωμή του φόρου τόκων και προστίμων που οφείλονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες καθώς και του φόρου που παρακρατείται, ανεξάρτητα από το χρόνο βεβαίωσης. (Έγγραφο ΑΑΔΕ: ΔΕΑΦ Β 1107928 ΕΗ 2017/12.07.2017)

Έτσι, και δεδομένου ότι οι δικηγορικές εταιρείες, ως αστικές εταιρείες, αποτελούν νομικές οντότητες οι οποίες ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα δια της παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, τα κέρδη των οποίων υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, συνάγεται ότι μετά την έναρξη ισχύος του ν.4174/2013 (ΚΦΔ), εφαρμόζονται επί αυτών μόνο οι διατάξεις του άρθρου 50 του ν.4174/2013 για την αλληλέγγυα ευθύνη». Δεδομένου λοιπόν ότι, όπως γίνεται δεκτό, οι εταίροι της δικηγορικής εταιρίας υπέχουν προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη, θα πρέπει να θεωρηθούν συνοφειλέτες και επομένως να προβούν σε συνυποβολή της αίτησης.

4.4. Αίτηση

4.4.1. Η διαδικασία είναι γρήγορη; Ποια η διάρκειά της;

Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης και της συμφωνίας είναι για όλους βραχύχρονη (στην ευνοϊκή της εκδοχή 88 ημέρες). Και οι μικρές και οι μεγάλες επιχειρήσεις μπαίνουν στην ως άνω διαδικασία διαπραγμάτευσης με τα ίδια βραχεία χρονοδιαγράμματα. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις είναι, όμως, υποχρεωτικός ο διορισμός εμπειρογνώμονα –με απόφαση της αιτούμενης επιχείρησης και της πλειοψηφίας των πιστωτών– και η σύνταξη έκθεσης βιωσιμότητας.

Έτσι, η διαδικασία για τις μεγάλες επιχειρήσεις διαρκεί κατ' ελάχιστον 98 ημέρες και, επειδή τυχόν πρόταση ή αντιπρόταση σχεδίου αναδιάρθρωσης που προκύπτει από την έκθεση βιωσιμότητας θα πρέπει να γίνει αποδεκτή από τον οφειλέτη πριν τεθεί σε ψηφοφορία και να εγκριθεί από το 60% των πιστωτών, η διαδικασία επιμηκύνεται κατά 45 περίπου ημέρες προκειμένου να δεχτούν ή να απορρίψουν την πρόταση τα εμπλεκόμενα μέρη (άρθρο 8, άρθρο 11 του Ν.4469/2017).

4.4.2. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών είναι πιο γρήγορη διαδικασία σε σύγκριση με τον ΚΔΤ;

Η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών είναι πιο γρήγορη διαδικασία, καθώς είναι διαρθρωμένη σε ευδιάκριτα στάδια με οριοθετημένες προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται από την επιχείρηση, τους πιστωτές και τον ίδιο το συντονιστή και θα διεξάγεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα. (Αιτιολογική Έκθεση ν. 4469/2017 - Προοίμιο)

4.4.3. Ενώ για την διαπίστωση «θετικού καθαρού αποτελέσματος» ως κριτήριο υπαγωγής στην διαδικασία αναφέρονται οι τρεις τελευταίες χρήσεις γιατί απαιτείται προσκόμιση της κατάστασης των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης (έντυπο Ε3) των τελευταίων πέντε (5) οικονομικών ετών;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Η διαπίστωση θετικού καθαρού αποτελέσματος προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων σε μία (1) τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης αποτελεί μία πρώτη ένδειξη της λειτουργικής βιωσιμότητας της επιχείρησης (Ν.4469/2017 άρθρο 3 § 1). Ωστόσο, ακόμα και αν συντρέχουν τα εν λόγω κριτήρια, υπάρχουν περιπτώσεις που χρήζουν εκτενέστερης ανάλυσης.

4.4.4. Ποια είναι τα πιστοποιητικά που απαιτούνται για την αίτηση του οφειλέτη, πλην των φορολογικών και ασφαλιστικών, και από πού παρέχονται;

Τα συνοδευτικά πιστοποιητικά που απαιτούνται για την αίτηση στην πλατφόρμα και δεν είναι φορολογικά ή ασφαλιστικά, όπως αναφέρονται στο ν.4469/3.5.2017 άρθρο 5 παράγραφος 8, και την Κ.Υ.Α. 64182/14.6.2018 (ΦΕΚ Β' 2277/15.6.2018) είναι τα ακόλουθα:

- i. αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ και το ηλεκτρονικό σύστημα ΕΡΜΗ
- ii. πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ
- iii. πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ
- iv. πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ. το οποίο παρέχεται από το ΓΕΜΗ
- v. πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης το οποίο παρέχεται από τα ΚΕΠ και το ηλεκτρονικό σύστημα ΕΡΜΗ
- vi. συμπληρωμένο έντυπο υπολογισμού αξίας γηπέδου (ΑΑ ΓΗΣ), όταν το οικόπεδο είναι εκτός σχεδίου χωρίς αξίας ΕΝΦΙΑ ή έκθεση εκτιμητή ακινήτων
- vii. πιστοποιητικά βαρών ακινήτων

4.4.5. Στο άρθρο 5 § 3 του Ν.4469/2017 γίνεται αναφορά για συναλλαγή εκτός των τρεχουσών της εταιρίας. Μπορείτε να το διευκρινίσετε;

Σύμφωνα με το **άρθρο 5 § 3 του Ν.4469/2017** με την αίτηση συνυποβάλλονται υποχρεωτικά δήλωση για κάθε μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης και για κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης, που έγινε εντός των τελευταίων 24 μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης.

Από την παραπάνω διάταξη συνάγεται η υποχρέωση του οφειλέτη να αναφέρει τις συναλλαγές που πραγματοποίησε εντός των τελευταίων 24 μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης και αφορούν κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης.

Για να θεωρηθεί μια συναλλαγή ως τρέχουσα θα πρέπει να εμπίπτει στη συνήθη δραστηριότητα της εταιρίας. Οι καθημερινές συναλλαγές της εταιρίας αποτελούν την δραστηριότητα της εταιρίας, η οποία κατατείνει στην επίτευξη του οικονομικού σκοπού της επιχείρησης. Άρα, τρέχουσα μπορεί να θεωρηθεί μια συναλλαγή μόνο εφόσον εμπίπτει στον κύκλο δράσης (κύριας ή δευτερεύουσας) της εταιρίας και φυσικά κινείται μέσα στα πλαίσια επιδίωξης του εταιρικού σκοπού.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως περιεχόμενο τρέχουσας συναλλαγής, οι ασυνήθιστοι όροι που προβλέπουν ευμενή μεταχείριση των διοικούντων την εταιρία σε βάρος της επιχείρησης. Το μέτρο της τρέχουσας συναλλαγής προσδιορίζεται από την δραστηριότητα της εταιρίας, την οικονομική ευρωστία της, το περιεχόμενο της σύμβασης και τις συνθήκες των συναλλαγών.

4.4.6. Αν ο οφειλέτης δεν δηλώσει ακίνητα ζητάμε να προσκομίσει Ε9, το οποίο θα είναι μηδενικό;

Ο οφειλέτης δεν υποχρεούται να προσκομίσει σε αυτή την περίπτωση Ε9 καθώς δεν προβλέπεται υποχρέωση υποβολής του (**ν.4469/2017 άρθρο 5§8^δ**). Παρόλα αυτά, εάν ο ίδιος το επιθυμεί, μπορεί να προσκομίσει μηδενικό Ε9 και μηδενικό ΕΝΦΙΑ τα οποία αντλεί από το taxisnet.

4.4.7. Τί πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει η πρόταση του οφειλέτη η οποία είναι αναπόσπαστο στοιχείο της αίτησής του για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών;

Η πρόταση του οφειλέτη για τον τρόπο ρύθμισης των οφειλών του πρέπει κατ' ελάχιστο:

- 1) να βασίζεται στα εκτιμώμενα έσοδα και έξοδα του οφειλέτη κατά τις επόμενες τρεις (3) τουλάχιστον χρήσεις,

- 2) να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των «υποχρεωτικών κανόνων της σύμβασης αναδιάρθρωσης» όπως ορίζονται στο άρθρο 9 και των «κανόνων συμμετοχής του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης» όπως ορίζονται στο άρθρο 15 του ν.4469/2017, και
- 3) να περιέχει:
- i. βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη,
 - ii. την «αξία ρευστοποίησης» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών που έχουν υποβάλει την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη,
 - iii. την «ικανότητα αποπληρωμής», δηλαδή το ποσό που προτείνεται να καταβάλουν σε μηνιαία ή ετήσια βάση ο οφειλέτης και οι τυχόν συνοφειλέτες που έχουν συνυποβάλει αίτηση για την αποπληρωμή των οφειλών για τις οποίες ευθύνονται, και
 - iv. το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κάθε πιστωτή με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, κατ' εφαρμογή των υποχρεωτικών κανόνων του άρθρου 9 και του άρθρου 15 του ν.4469/2017, βάσει συνημμένου πίνακα κατάταξης.

(ν.4469/2017 άρθρο 5 § 1^γ & άρθρο 8 § 5)

4.4.8. Είμαι λογιστής, οικονομολόγος, δικηγόρος, μπορώ να υποβάλω αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό για λογαριασμό εταιρείας;

Ναι, για τους λογιστές προβλέπεται διαδικασία εξουσιοδότησης μέσω της υπηρεσίας taxisnet, ενώ για τους οικονομολόγους και τους δικηγόρους, γίνεται η αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με τη χρήση κωδικών εκπροσώπου του Νομικού Προσώπου.

4.4.9. Πώς υποβάλλουν αίτηση στην πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών οφειλέτες – νομικά πρόσωπα για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής ενοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν.4308/2014;

Βάσει του **άρθρου 4 § 4 του Ν.4469/2017**, «Αίτηση μπορεί να υποβάλουν από κοινού περισσότεροι από έναν οφειλέτες, εφόσον είναι νομικά πρόσωπα για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής ενοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4308/2014»

Ωστόσο η δυνατότητα υποβολής κοινής αίτησης δεν υποστηρίζεται επί της παρούσης από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού, κάτι που προβλέπεται να συμβεί σε επόμενη αναβάθμιση της πλατφόρμας.

Αυτό σημαίνει ότι στην παρούσα χρονική περίοδο θα πρέπει να υποβληθούν δύο διαφορετικές αιτήσεις (μία αίτηση ανά ΑΦΜ) εφόσον βεβαίως οι εταιρείες πληρούν τα κριτήρια ένταξης (κάθε μία χωριστά) στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Σημαντικό είναι η κάθε αίτηση να παραπέμπει στα δεδομένα της άλλης και όπου απαιτείται να γίνεται σχετική αναφορά ώστε η εξέτασή τους από τους πιστωτές να γίνει -στην πράξη- από κοινού και για τις δύο αιτήσεις.

4.5. Διαπραγμάτευση

4.5.1. Είναι υποχρεωτική η δικαστική επικύρωση του αποτελέσματος της διαπραγμάτευσης, όταν έχει επέλθει συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών;

Η δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης είναι προαιρετική. Ο οφειλέτης ή ο συμμετέχων πιστωτής μπορεί να υποβάλει στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης, αίτηση για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. (v.4469/2017 άρθρο 12)

4.5.2. Που λαμβάνουν χώρα οι διαπραγματεύσεις; Στον ίδιο νομό;

Ο νόμος, μετά την τροποποίησή του τον Ιούνιο του 2018, ορίζει ότι η έδρα του συντονιστή πρέπει, κατά προτίμηση, να βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία έχει την έδρα του ο οφειλέτης, για να διευκολυνθούν οι οφειλέτες στην περίπτωση που χρειαστεί να γίνουν φυσικές συναντήσεις. Κατανέμεται ο συνολικός αριθμός των τριακοσίων είκοσι (320) Συντονιστών που θα εγγραφούν κατά προτεραιότητα στο μητρώο συντονιστών σε διοικητικές περιφέρειες, καθώς το προαναφερθέν ενδεχόμενο φυσικών συναντήσεων μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του επιβάλλει αυτή τη γεωγραφική κατανομή, που γίνεται με βάση πληθυσμιακά κριτήρια. (v.4469/2017 άρθρο 6)

4.5.3. Πώς ανακτώνται και πως επαληθεύονται οι οφειλές προς τους χρηματοδοτικούς φορείς;

Για την ένταξη στο μηχανισμό του εξωδικαστικού συμβιβασμού, ανακτώνται στοιχεία από τη βάση δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., μεταξύ των οποίων είναι:

- i. Η ύπαρξη οφειλής προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 ή οφειλής που ρυθμίστηκε μετά την 1η Ιουλίου 2016.
- ii. Η ύπαρξη επιταγών εκδόσεως του οφειλέτη που δεν πληρώθηκαν, λόγω μη επαρκούς υπολοίπου (άρθρο 40 ν. 5960/33).
- iii. Η ύπαρξη διαταγών πληρωμής ή δικαστικών αποφάσεων που έχουν στη διάθεσή τους οι χρηματοδοτικοί φορείς.

Όσα από τα στοιχεία του παρόντος βήματος δεν είναι εφικτό να αντληθούν αυτόματα από τη βάση δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ (είτε εξαιτίας έλλειψης διεπαφής είτε εξαιτίας μη καταχώρησης των στοιχείων στη βάση δεδομένων) θα δηλώνονται από το χρήστη και θα επαληθεύονται από τους πιστωτές – χρηματοδοτικούς φορείς.

(άρθρο 3 παρ. 4 και 3 παρ. 5 της ΚΥΑ 116821/2017 (ΦΕΚ Β/3909/6.11.2017))

4.5.4. Τι προβλέπεται στην περίπτωση ταυτόχρονης ύπαρξης εξυπηρετούμενων και μη εξυπηρετούμενων οφειλών προς τον ίδιο πιστωτή;

Μέσω της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού μπορούν να ρυθμίζονται συνολικά εξυπηρετούμενες και μη οφειλές, προϋποθέτοντας ότι πληρούνται τα καθοριζόμενα από τον νόμο κριτήρια υπαγωγής στον μηχανισμό (Υπαρξη βεβαιωμένης οφειλής πριν την 31/12/2017 κτλ.)

(Ν.4469/2017 άρθρο 2§1^α, Ν. 4549/2018 άρθρο 46)

4.5.5. Εφόσον κάποιος πιστωτής δεν συμφωνεί με την πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών που έχει υποβάλει ο οφειλέτης (ή ο εμπειρογνώμονας στην περίπτωση μεγάλης επιχείρησης) έχει το δικαίωμα να υποβάλει αντιπρόταση;

Εφόσον ο πιστωτής δεν συμφωνεί με την πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών του οφειλέτη ή του εμπειρογνώμονα έχει το δικαίωμα να υποβάλει αντιπρόταση. Η αντιπρόταση που συντάσσει πιστωτής πρέπει κατ' ελάχιστον να περιέχει:

- ✓ βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη,
- ✓ την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών που έχουν υποβάλει την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, εφόσον ο πιστωτής που υποβάλλει την αντιπρόταση δεν συναινεί με την αξία ρευστοποίησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες,
- ✓ το ποσό που προτείνεται να καταβάλει ο οφειλέτης για την αποπληρωμή των οφειλών του, καθώς και το ποσό που προτείνεται να καταβάλουν οι συνοφειλέτες που έχουν συνυποβάλει αίτηση για την αποπληρωμή των οφειλών για τις οποίες ευθύνονται, εφόσον ο πιστωτής που υποβάλλει την αντιπρόταση δεν συναινεί με τα ποσά που προτάθηκαν από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες,
- ✓ το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κάθε πιστωτή με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, βάσει συνημμένου πίνακα κατάταξης τηρώντας την αρχή μη χειροτέρευσης θέσης πιστωτών και τις προϋποθέσεις συμμετοχής του Δημοσίου και των ΦΚΑ στη συμφωνία. (άρθρα 9 & 15, Ν. 4469/2017)

Οι αντιπροτάσεις των πιστωτών κοινοποιούνται στους λοιπούς συμμετέχοντες πιστωτές και τον οφειλέτη, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να προτείνουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις εντός προθεσμίας 15 ημερών. Εντός 10 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου ο οφειλέτης δηλώνει αν αποδέχεται μία ή περισσότερες από τις αντιπροτάσεις.

Αν ο οφειλέτης εγκρίνει μία ή περισσότερες από τις αντιπροτάσεις, αυτές τίθενται ταυτόχρονα σε ψηφοφορία από τους συμμετέχοντες πιστωτές. Αν οι αντιπροτάσεις που τέθηκαν σε ψηφοφορία υπερβαίνουν τις δύο χωρίς κάποια από αυτές να συγκεντρώσει το ποσοστό πλειοψηφίας τριών πέμπτων (3/5) των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δύο πέμπτων (2/5) των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, οι δύο αντιπροτάσεις που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων τίθενται εκ νέου σε ψηφοφορία.

Αν οι αντιπροτάσεις που τέθηκαν εξαρχής ή εκ νέου σε ψηφοφορία είναι δύο, χωρίς κάποια από αυτές να συγκεντρώσει το ποσοστό πλειοψηφίας της προηγούμενης παραγράφου, η αντιπρόταση που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό ψήφων στην ψηφοφορία του προηγούμενου εδαφίου τίθεται εκ νέου σε ψηφοφορία για να διαπιστωθεί αν συγκεντρώνει την πλειοψηφία συμμετεχόντων πιστωτών όπως αυτή ορίστηκε ανωτέρω.

Αν δεν υποβλήθηκε καμία αντιπρόταση από τους πιστωτές ή καμία αντιπρόταση από αυτές που υποβλήθηκαν ή το σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών του εμπειρογνώμονα δεν εγκρίθηκαν από τον οφειλέτη, τίθεται σε ψηφοφορία από τους συμμετέχοντες πιστωτές η αρχική πρόταση του οφειλέτη.

Αν δεν επιτευχθεί συμφωνία μετά το πέρας των ψηφοφοριών, η διαδικασία θεωρείται περατωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας, το οποίο αποστέλλει ηλεκτρονικά στον αιτούντα και στους πιστωτές.

(παρ.5,6,7,8,9 άρθρο8 Ν.4469/2017)

4.6. Σύμβαση Αναδιάρθρωσης

4.6.1. Τι ποσοστό απαιτείται για την έγκριση αναδιάρθρωσης;

Για την έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών (60%), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών (40%) με ειδικό προνόμιο, ήτοι υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο ή άλλο προνόμιο.

Εφόσον εγκριθεί η πρόταση αναδιάρθρωσης υπογράφεται η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών από τον οφειλέτη και τους συναινούντες πιστωτές, διαφορετικά η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη. (ν.4469/2017 άρθρο 8§8)

4.6.2. Με ποιους τρόπους μπορεί να γίνει η ρύθμιση των οφειλών μέσω της συμφωνίας αναδιάρθρωσης στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

Μέσω της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να επιτευχθεί ρύθμιση των οφειλών με διάφορους τρόπους αρκεί να μην παραβιάζονται οι υποχρεωτικοί κανόνες που έχουν οριστεί. Ενδεικτικά τέτοιοι τρόποι είναι:

- i. η επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής των δανείων,
- ii. η εξόφληση σε περισσότερες δόσεις,
- iii. η μείωση επιτοκίου,
- iv. η εξάρτηση καταβολής τόκων από το ύψος των κερδών της επιχείρησης,
- v. η διαγραφή μέρους των απαιτήσεων
- vi. η κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων με έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων,
- vii. η απονομή περιόδου χάριτος στον οφειλέτη,
- viii. η εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε πιστωτή ή τρίτο πρόσωπο.

(αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9§1)

Επίσης, με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα πιστωτή να εγγράψει υποθήκη, προσημείωση υποθήκης ή ειδικό προνόμιο σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη και των συνοφειλετών του. Με την επιφύλαξη αυτή, μετά τη σύναψη αναδιάρθρωσης οφειλών και εφόσον αυτή εξυπηρετείται, απαγορεύεται η εγγραφή νέου βάρους σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για εξασφάλιση των ρυθμισμένων με τη σύμβαση απαιτήσεων. **(v.4469/2017 άρθρο 9 § 4)**

4.6.3. Τι συμβαίνει όταν ήδη έχει ξεκινήσει διαδικασία ρύθμισης στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών;

Η διαδικασία αναστέλλεται από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση υπαγωγής στον εξωδικαστικό. Εάν δεν επέλθει συμφωνία, η διαδικασία συνεχίζεται από το σημείο που είχε σταματήσει. **(v.4469/2017 άρθρο 4 § 8)**

4.6.4. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του οφειλέτη μετά την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης;

Κατ' αρχάς ξεκινά η καταβολή των δόσεων που έχουν συμφωνηθεί, ακόμη και αν η συμφωνία κατατεθεί στο δικαστήριο προς επικύρωση. Προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία απαγορεύεται η αποπληρωμή των οφειλών να γίνει σε περισσότερες από 120 δόσεις, η μηνιαία δόση να είναι μικρότερη από 50 ευρώ, να παρασχεθεί περίοδος χάριτος και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις με άλλα ανταλλάγματα αντί χρηματικού ποσού **(v.4469/2017 άρθρο 9 § 6)**

4.6.5. Τι θα συμβεί εάν ο οφειλέτης δεν τηρήσει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης;

Εάν ο οφειλέτης καθυστερήσει την καταβολή δόσης προς οποιονδήποτε από τους πιστωτές του για πάνω από 90 ημέρες, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης, έστω και αν υπάρχει μερική εμπρόθεσμη καταβολή. Η ακύρωση γίνεται μόνο μέσω της δικαστικής οδού, ανεξαρτήτως του εάν η συμφωνία είχε επικυρωθεί από το δικαστήριο ή όχι. (v.4469/2017 άρθρο 14 § 1)

4.6.6. Πότε ακυρώνεται αυτοδίκαια η σύμβαση;

Στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) μη καταβολή δόσεων προς εφορία και ασφαλιστικά ταμεία ποσού που αντιστοιχεί σε τρεις δόσεις, β) παράλειψη του οφειλέτη να υποβάλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, ΦΠΑ και ΑΠΔ εντός τριών μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, γ) παράλειψη του οφειλέτη να εξοφλήσει ή να ρυθμίσει νόμιμα οφειλές προς Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία που βεβαιώθηκαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016 (δεν υπάγονται δηλαδή στον εξωδικαστικό) εντός 90 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης ή εντός 60 ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν την επέλευση της αυτοδίκαιης ανατροπής της σύμβασης σε όλους τους πιστωτές και εντός 30 ημερών μπορεί οποιοσδήποτε πιστωτής να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας προς όλους τους πιστωτές. (v.4469/2017 άρθρο 14 § 1)

4.6.7. Τι προβλέπεται για μια συνταχθείσα σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών :

i) αν μειωθούν οι πωλήσεις της επιχείρησης μετά από ένα χρόνο;

ii) αν αυξηθούν οι πωλήσεις της επιχείρησης μετά από ένα χρόνο;

Η σύμβαση αναδιάρθρωσης είναι άμεσα δεσμευτική για οφειλέτη και συμβαλλόμενους και μετά την δικαστική επικύρωση για όλους τους πιστωτές (άρθρο 12 § 8). Επομένως για διακυμάνσεις στα οικονομικά μεγέθη της εταιρίας μόνο εφόσον προβλέπονται στους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης μπορεί να υπάρχουν αλλαγές στα καταβαλλόμενα ποσά στους ιδιώτες πιστωτές και όχι για το δημόσιο.

4.7. Διαδικασία Ενστάσεων

4.7.1. Από ποιο δικαστήριο εξετάζονται οι ενστάσεις που προβλήθηκαν; Ποια ένδικα μέσα μπορούν να ασκηθούν κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσης; Μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα κατά της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία;

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης κατά την διαδικασία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών εξετάζει όλες τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν εγγράφως κατά της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, καθώς και κάθε άλλη ένσταση που προβάλλεται ενώπιόν του, και κατόπιν εκδίδει την απόφασή του. (άρθρο 12 παρ.6)

Επίσης, κατά της απόφασης του δικαστηρίου που επικυρώνει τη σύμβαση δεν επιτρέπεται άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου ή τριτανακοπής. Κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση για την επικύρωση επιτρέπεται η άσκηση έφεσης. (v.4469/2017 άρθρο 12 § 7)

4.8. Δικαστική Επικύρωση

4.8.1. Είναι προαιρετική η δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Η δικαστική επικύρωση της συμφωνίας είναι προαιρετική (v.4469/2017 άρθρο 12 § 1). Παρόλα αυτά είναι απαραίτητη για να επέλθει η νομική δέσμευση των μη συμβαλλόμενων πιστωτών (αιτιολογική έκθεση: άρθρο 12)

4.8.2. Πως αναμένεται να αντιμετωπιστεί η γενικευμένη καθυστέρηση εκδικάσεων σε περίπτωση προσφυγής των επιχειρήσεων για δικαστική επικύρωση της σύμβασης;

Στον νόμο γίνεται ρητή αναφορά πως η συζήτηση της αίτησης προσδιορίζεται εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση και η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της συζήτησης. (v.4469/2017 άρθρο 12 § 4)

4.9. Ανατροπή ή ακύρωση της Σύμβασης Αναδιάρθρωσης

4.9.1. Σε περίπτωση που μετά τη ρύθμιση των οφειλών μου αδυνατώ να πληρώσω κάποιες δόσεις, η συμφωνία παραμένει σε ισχύ;

Εάν ο οφειλέτης καθυστερήσει την καταβολή δόσης προς οποιονδήποτε από τους πιστωτές του για πάνω από 90 ημέρες, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης, έστω και αν υπάρχει μερική εμπρόθεσμη καταβολή. Η ακύρωση γίνεται μόνο μέσω της δικαστικής οδού, ανεξαρτήτως του εάν η συμφωνία είχε επικυρωθεί από το δικαστήριο ή όχι. (v.4469/2017 άρθρο 14 § 1)

Επέρχεται αυτοδικαίως ανατροπή της σύμβασης αναδιάρθρωσης έναντι του Δημοσίου ή των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και αναβίωση των απαιτήσεών τους, με συνέπεια να καθίσταται αμέσως ληξιπρόθεσμο και απαιτητό το σύνολο του υπολοίπου της οφειλής που παραμένει ανεξόφλητο, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης, μαζί με τους αναλογούντες τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, στις εξής περιπτώσεις:

α) μη καταβολή δόσεων ή μερική καταβολή δόσεων από τον οφειλέτη προς τη Φορολογική Διοίκηση ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως αυτές προσδιορίζονται στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, έως τη συμπλήρωση του ποσού που αντιστοιχεί σε τρεις (3) δόσεις,

β) παράλειψη του οφειλέτη να υποβάλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, καθώς και την προβλεπόμενη Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.), εντός τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους, και

γ) παράλειψη του οφειλέτη να εξοφλήσει ή να τακτοποιήσει με νόμιμο τρόπο, με αναστολή είσπραξης ή ρύθμιση τμηματικής καταβολής, τις οφειλές του είτε προς το Δημόσιο ή υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη Φορολογική Διοίκηση είτε προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες βεβαιώθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2017, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος ή, σε περίπτωση δικαστικής επικύρωσης, από την ημερομηνία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης, ή, προκειμένου για οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μετά την έναρξη ισχύος ή την επικύρωση της σύμβασης, εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους.

Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν αμελλητί (χωρίς χρονοτριβή) την επέλευση της αυτοδίκαιης ανατροπής της σύμβασης σε όλους τους πιστωτές. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας ως προς όλους τους πιστωτές. [\(ν.4469/2017 άρθρο 14 § 6\)](#)

4.10. Ακαταδίωκτο / Απιστία στελεχών Δημοσίου – Τραπεζών

4.10.1. Ποιά είναι η ευθύνη των Δημοσίων υπαλλήλων και των στελεχών των τραπεζών για τις ρυθμίσεις που υπογράφουν;

Όσοι από το νόμο ή από δικαιοπραξία έχουν την επιμέλεια ή διαχείριση περιουσίας πιστωτικού ιδρύματος **δεν υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις** τις οποίες τελούν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής δανείων, οφειλών ή χρεών, εφόσον αυτές είναι σύμφωνες με τους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά των νομικών προσώπων που εκπροσωπούν (νόμος 4472/17, άρθρ. 65). Για πράξεις ή παραλείψεις των υπαλλήλων του Δημοσίου ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (νόμος 4472/17, άρθρο 65 παρ.

2). Για πράξεις ή παραλείψεις των στελεχών των τραπεζών ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση τριμελούς Επιτροπής από δικαστές, οι οποίοι ορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος συντάσσει ειδική και εμπειριστατωμένη γνώμη σχετικά με την παράβαση των στελεχών των τραπεζών. (Ν. 4472/17, άρθρο 65 § 4)

4.11. Αρχή μη χειροτέρευσης Πιστωτών (no worse – off)

4.11.1. Προβλέπονται τυποποιημένες λύσεις ως προς τον τρόπο και τον χρόνο αποπληρωμής των οφειλών στο πλαίσιο του μηχανισμού;

- ✓ Τυποποιημένες ρυθμίσεις αποπληρωμής προβλέπονται για τις οφειλές έως 20.000 ευρώ προς το Δημόσιο το οποίο στην περίπτωση αυτή συμμετέχει υποχρεωτικά στην διαδικασία. Συγκεκριμένα, προβλέπεται:
 - αποπληρωμή σε (36) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 € χωρίς δυνατότητα διαγραφής κανενός ποσού για βασικές οφειλές έως 3.000 € ενώ,
 - για βασικές οφειλές άνω των 3.000 € αποπληρωμή σε (120) μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση 50 € χωρίς δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής. (ν.4469/2017 άρθρο 15 § 6)
- ✓ Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές μεταξύ 20.000 € - 50.000 € προς όλους τους πιστωτές, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο βάσει κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (άρθρο 1 Κ.Υ.Α. 130060/2017, άρθρο 16 §3 ν.4469/2017).
- ✓ Για συνολικές προς ρύθμιση οφειλές προς όλους τους πιστωτές που δεν ξεπερνούν το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, ακολουθείται απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης με τυποποιημένο τρόπο για τις οφειλές προς το Δημόσιο και το ΚΕΑΟ.

(ΠΟΛ 1223/2017 όπως τροποποιήθηκε από ΠΟΛ. 1116/2018 και Υ.Α 62134/4100/28.12.2017 όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 34124/2768/2018)

4.11.2. Σύμφωνα με το άρθρο 9 §§ 1,2^{α,β} του ν.4469/2017, το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών μπορεί να διαμορφωθεί ελεύθερα αρκεί οι πιστωτές να μην έρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

α) Πώς κρίνεται ότι ο πιστωτής δεν έρχεται σε χειρότερη οικονομική θέση με την σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών;

β) Αν τελικά ο πιστωτής συμφωνήσει στην σύμβαση αναδιάρθρωσης ακόμη και στη περίπτωση που έρχεται σε χειρότερη οικονομική θέση, είναι έγκυρη η συμφωνία αναδιάρθρωσης;

α) Μία από τις εξαιρέσεις στις οποίες υπόκειται κατ' **άρθρο 9 § 2^{α,β} του ν.4469/2017**, η ελεύθερη διαμόρφωση του περιεχομένου της σύμβασης, είναι ότι οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

Για να κριθεί εάν ο πιστωτής έρχεται ή όχι σε χειρότερη οικονομική θέση με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών υπολογίζεται το ελάχιστο ποσό που αναλογεί στον συγκεκριμένο πιστωτή ακολουθώντας τα ακόλουθα στάδια:

- 1) Υπολογίζεται η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης - οφειλέτη. Για να υπολογιστεί η ανωτέρω αξία ρευστοποίησης για κάθε ένα περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης - οφειλέτη πρέπει αρχικά να εκτιμηθεί η εμπορική του αξία, που σε μία υποθετική διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης θα λαμβανόταν ως βάση για την τιμή πρώτης προσφοράς σε πλειστηριασμό, και από αυτήν να αφαιρεθούν τα έξοδα που θα συνεπαγόταν η αναγκαστική εκποίηση τους.
- 2) Αντίστοιχα, υπολογίζεται η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των συνοφειλετών που ευθύνονται απέναντι των πιστωτών καθώς και τρίτων προσώπων, σε περιουσιακά στοιχεία των οποίων έχει εγγραφεί εξασφάλιση υπέρ πιστωτή. Με τον τρόπο αυτό, εάν έναντι ενός συγκεκριμένου πιστωτή ευθύνεται εκτός από την ίδια την επιχείρηση και ορισμένος συνοφειλέτης (π.χ. ο εγγυητής δανειακής σύμβασης, ή ο διαχειριστής μίας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης για τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που οφείλει μία επιχείρηση) ή τρίτο πρόσωπο με συγκεκριμένο περιουσιακό του στοιχείο κατά τα παραπάνω (π.χ. τρίτο πρόσωπο που χωρίς να έχει εγγυηθεί την οφειλή της επιχείρησης, έχει συναινέσει στην εγγραφή προσημείωσης υποθήκης σε ακίνητο ιδιοκτησίας του για την εξασφάλιση της απαίτησης του πιστωτή) για την εφαρμογή της αρχής της μη χειροτέρευσης και κατά τον υπολογισμό του ποσού που θα λάμβανε ο συγκεκριμένος πιστωτής σε περίπτωση διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, θα συνυπολογιστεί και η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του συνοφειλέτη ή του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου του τρίτου προσώπου. Για παράδειγμα, εάν μία επιχείρηση είναι νομικό πρόσωπο και ένα από τα δάνεια της το έχει εγγυηθεί ο βασικός της μέτοχος ή εταίρος, ο οποίος έχει στην ιδιοκτησία του ένα ακίνητο, το πιστωτικό ίδρυμα που χορήγησε το εν λόγω δάνειο πρέπει να λάβει με βάση τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών τουλάχιστον την αξία ρευστοποίησης (εμπορική αξία μείον έξοδα εκτέλεσης) του ακινήτου του εγγυητή.
- 3) Εν συνεχεία, υπολογίζεται το ποσοστό επί της ανωτέρω υπολογιζόμενης αξίας ρευστοποίησης που αντιστοιχεί στον πιστωτή ανάλογα με το είδος της εμπράγματης ή μη εξασφάλισης που έχει επ' αυτού σύμφωνα με την εφαρμογή των κανόνων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάταξη των πιστωτών σε περίπτωση πλειστηριασμού κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Για παράδειγμα, με βάση την ισχύουσα σήμερα διάταξη του άρθρου 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ένας μη εξασφαλισμένος πιστωτής, όταν

υπάρχουν και εξασφαλισμένοι πιστωτές με ειδικά και γενικά προνόμια, θα ικανοποιηθεί από το 10% του πλειστηριάσματος που θα προκύψει από τη ρευστοποίηση ενός περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη. Εάν αυτό το 10% στο παρόν παράδειγμα εκτιμάται ότι ισούται με 1.000 ευρώ, δεν επιτρέπεται να συμφωνηθεί με όρο της σύμβασης ότι ο συγκεκριμένος πιστωτής θα λάβει μικρότερο ποσό έναντι της απαίτησης του.

Το ποσό που προκύπτει από την ανωτέρω διαδικασία είναι το ελάχιστο ποσό που πρέπει να οριστεί ανά πιστωτή στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών ώστε να είναι σε ισχύ η αρχή της μη χειροτέρευσης.

(αιτιολογική: άρθρο 9 § 2^{α,β})

β) Η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών δεν είναι έγκυρη σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι υποχρεωτικοί κανόνες του άρθρου 9 ακόμα και αν υπάρχει σχετική συμφωνία των πιστωτών. Στην περίπτωση που καταρτιστεί μια τέτοια σύμβαση απορρίπτεται στο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 12 § 6^α.

4.11.3. Πώς αξιολογείται η αξία ρευστοποίησης της περιουσίας του οφειλέτη από το Ελληνικό Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για την αξιολόγηση της «αξίας ρευστοποίησης» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ τους περιουσιακών στοιχείων τρίτων το Ελληνικό Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

A. Για τα ακίνητα:

Έκθεση εκτιμητή ακινήτων, σύμφωνα με την περίπτωση (ιε) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017 και σε περίπτωση που προσκομίζονται από οφειλέτη, συνοφειλέτη ή πιστωτές περισσότερες εκθέσεις εκτιμητών, την πιο πρόσφατη. Εκτίμηση αξίας ακινήτων που περιλαμβάνεται σε έκθεση εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με την περίπτωση (ιδ) της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4469/2017, λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν βασίζεται σε έκθεση εκτιμητή ακινήτων. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται έκθεση εκτιμητή ακινήτων, το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη:

- i. Τη φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α., σύμφωνα με το ν. 4223/2013, από την τελευταία συντεθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. - πράξη προσδιορισμού φόρου.
- ii. Για ακίνητα για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., την αντικειμενική αξία αυτών, η οποία προκύπτει κατά τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43Α') και της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών 1144814/26361/ΠΟΛ 1310/1998 (ΦΕΚ Β' 1328). Για τον υπολογισμό αυτής συμπληρώνεται από τον οφειλέτη ή τον συνοφειλέτη το έντυπο υπολογισμού αξίας «ΑΑ ΓΗΣ» και η ορθότητα του υπολογισμού της βεβαιώνεται από συμβολαιογράφο.

B. Για τα κινητά:

- i. που σχετίζονται με την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, όπως ενσώματα και άυλα πάγια πλην ακινήτων, αποθέματα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. απαιτήσεις, τίτλοι, καταθέσεις, μετρητά, μετοχές), την αγοραία αξία όπως προκύπτει είτε από πρόσφατη έκθεση οικονομολόγου, μέλους του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, προκειμένου για οφειλέτη που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και 1.500.000 ευρώ ή απλογραφικά βιβλία είτε από πρόσφατη έκθεση ορκωτού ελεγκτή, προκειμένου για οφειλέτη, που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 1.500.000 ευρώ. Ως «πρόσφατη έκθεση» θεωρείται αυτή που έχει συνταχθεί εντός των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται η ως άνω έκθεση, το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης λαμβάνουν υπόψη την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη και δύναται να ζητήσουν τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα για τον έλεγχο της ως άνω δηλωθείσας αξίας.
- ii. που δεν υπάγονται στην ανωτέρω υποπερίπτωση και αφορούν σε κινητά μεγάλης αξίας, ενός εκάστου άνω των 2.000 ευρώ και συνολικά εκτιμώμενα άνω των 30.000 ευρώ, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, για τον έλεγχο της οποίας το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύναται να ζητήσουν τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά

έγγραφα και η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται αυτής που αναγράφεται σε εν ισχύ σύμβαση ασφάλισής τους.

- iii. μικρής αξίας, η αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη.

(άρθρο 1 ΠΟΛ 1105/12.07.2017, άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 32320/1841/10.07.2017 Απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης)

4.12. Αρχή Ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης

4.12.1. Τι ορίζει η «Αρχή Ελεύθερης Διαμόρφωσης» του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Σύμφωνα με το γενικό κανόνα της ελεύθερης διαμόρφωσης του περιεχομένου της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, **εκτός** φυσικά από τους ρητά αναφερόμενους στις διατάξεις των άρθρων 9 και 15 του νόμου 4469/03.05.2017.

Ενδεικτικά, η επιχείρηση και οι πιστωτές της μπορούν να συμφωνήσουν, μεταξύ άλλων, τη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων και την εξόφλησή τους σε περισσότερες δόσεις, τη μείωση του επιτοκίου, την εξάρτηση καταβολής τόκων από το ύψος των κερδών της επιχείρησης, τη διαγραφή μέρους των απαιτήσεων, την κεφαλαιοποίηση των απαιτήσεων με έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, την απονομή περιόδου χάριτος στον οφειλέτη ή την εκποίηση επί μέρους περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη σε πιστωτή ή τρίτο πρόσωπο.

(αιτιολογική έκθεση: άρθρο 9§1)

5. Μελέτη Βιωσιμότητας – Διαδικασία Επαλήθευσης Οφειλών

5.1. Πότε είναι υποχρεωτική και πότε όχι η μελέτη βιωσιμότητας;

Στις μικρές επιχειρήσεις η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη από εμπειρογνώμονα είναι προαιρετική, αφήνοντας στους συμμετέχοντες πιστωτές να επιλέξουν αν θα εκτιμήσουν από μόνοι τους τη βιωσιμότητα του οφειλέτη και την ικανότητα αποπληρωμής αυτού ή αν θα επιμείνουν στο διορισμό εμπειρογνώμονα. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι μετά από αίτημα από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) του συνόλου των απαιτήσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία και με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών μπορεί να ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη, καθώς και η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών. (v.4469/2017 άρθρο 11§1)

Στις μεγάλες επιχειρήσεις, η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη, καθώς και η εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα. Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι ο επιλεγόμενος εμπειρογνώμονας απολαύει της εμπιστοσύνης τόσο του οφειλέτη, όσο και της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, και να μεγιστοποιείται η πιθανότητα αποδοχής της έκθεσής του. (v.4469/2017 άρθρο 11§2)

Τέλος η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα για οφειλές των ελευθέρων επαγγελματιών άνω των € 125.000 ανά πιστωτή, προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

(ΠΟΛ1223/29-12-2017 της Υφ/ργού Οικονομικών όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την αποφ. 34124/2768/19-6-2018, καθώς και αποφ.62134/4100/28-12-2017 της Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικής ασφάλισης όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την αποφ. 34124/2768/19-6-2018).

5.2. Ποιοί οι βασικοί δείκτες βιωσιμότητας της επιχείρησης και ποιές οι προδιαγραφές που θέτουν οι τράπεζες;

Στο νόμο δεν τίθενται προδιαγραφές για το περιεχόμενο της μελέτης βιωσιμότητας, αλλά το περιεχόμενό της είναι αποτέλεσμα της επαγγελματικής κατάρτισης και τεχνικής κρίσης του εμπειρογνώμονα κατά την κατάρτιση της μελέτης, καθώς βάσει αυτής θα κρίνουν οι πιστωτές το βαθμό που η επιχείρηση – οφειλέτης είναι βιώσιμη, και θα θέσουν τις προδιαγραφές για τη ρύθμιση των οφειλών.

Για τη διαπίστωση της βιωσιμότητας του οφειλέτη μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια πληθώρα αριθμοδεικτών για την ανάλυση των χρηματοοικονομικών του καταστάσεων. Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται τόσο για τη διαχρονική ανάλυση (αφορά τα μεγέθη της ίδιας εταιρίας μέσα στο χρόνο) όσο και για την συγκριτική ανάλυση (βασίζεται στην ανάλυση στοιχείων ομοειδών επιχειρήσεων). Οι τέσσερις ενδεικτικοί αριθμοδείκτες που προτείνονται από τη Διεθνή Πρακτική και βιβλιογραφία είναι οι ακόλουθοι:

$$\begin{array}{l}
 1) \quad \begin{array}{l} \text{Δείκτης Κάλυψης} \\ \text{τοκοχρεολυτικών} \\ \text{και μη πληρωμών} \\ \text{(DSCR)} \end{array} = \frac{\text{E.B.I.T.D.A.}}{\text{Τοκοχρεωλυτικές και Λοιπές Πληρωμές} \\ \text{Έτους}} \\
 \\
 2) \quad \begin{array}{l} \text{Δεικτής Χρόνου} \\ \text{αποπληρωμής} \\ \text{Ξένων Κεφαλαίων} \end{array} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{E.B.I.T.D.A.}} \\
 \\
 3) \quad \begin{array}{l} \text{Δείκτης} \\ \text{Κεφαλαιακής} \\ \text{Επάρκειας} \end{array} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Συνολικά κεφάλαια}} \\
 \\
 4) \quad \begin{array}{l} \text{Δείκτης Άμεσης} \\ \text{Ρευστότητα} \end{array} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό – Αποθέματα} \\ \text{– Επισφαλείς Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}
 \end{array}$$

Όπου: **E.B.I.T.D.A. = Λειτουργικό κέρδος – Φόροι – Τόκοι – Αποσβέσεις**

Ο Δείκτης Κάλυψης Τοκοχρεολυτικών και μη Πληρωμών (DSCR) αποτελεί τον βασικό δείκτη για τον προσδιορισμό της ικανότητας αποπληρωμής των δανειακών και μη υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Ο Δείκτης Χρόνου Αποπληρωμής Ξένων Κεφαλαίων προσδιορίζει τα έτη που απαιτούνται για την πλήρη αποπληρωμή των υφιστάμενων δανειακών και μη υποχρεώσεων από την προβλεπόμενη λειτουργική αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας προσδιορίζει το βαθμό αυτονομίας της επιχείρησης. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός καθώς αποτυπώνει το βαθμό στον οποίο η επιχείρηση βασίζεται για τη λειτουργία της σε ίδια κεφάλαια ή σε ξένα (μακροπρόθεσμος ή βραχυπρόθεσμος δανεισμός).

Ο Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας είναι βασικός για τη μέτρηση της ικανότητας της επιχείρησης να εξοφλεί τις υποχρεώσεις της με χρήση των ευκολότερα ρευστοποιήσιμων στοιχείων της.

5.3. Είναι απαραίτητη στη διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού η μελέτη βιωσιμότητας;

Η μελέτη βιωσιμότητας είναι υποχρεωτική όταν ο οφειλέτης ανήκει στην κατηγορία των «μεγάλων επιχειρήσεων». Στην περίπτωση αυτή διορίζεται εμπειρογνώμονας ο οποίος και θα συντάξει τη μελέτη. Η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της μελέτης βιωσιμότητας του οφειλέτη μπορεί να παραληφθεί εφόσον έχει εκπονηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή αξιολόγηση βιωσιμότητας εντός των τελευταίων 12 μηνών πριν τη υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στο νόμο. Όταν το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης προτείνει εμπειρογνώμονα, αυτός επιλέγεται από μητρώο εμπειρογνομένων που συστήνεται με ΚΥΑ (άρθρο 11 §§ 2, 3, 4, 5 Ν.4469/2017, άρθρο 53 § 5 Ν. 4549/2018)

5.4. Τι προβλέπεται για την ένταξη μιας επιχείρησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών που έχει θετική χρήση σε ένα από τα τρία τελευταία χρόνια αλλά κριθεί από τους πιστωτές ότι δεν είναι βιώσιμη;

Αν από την μελέτη βιωσιμότητας προκύπτει ότι η εταιρία δεν είναι βιώσιμη και ότι η αξία ρευστοποίησης είναι μεγαλύτερη από την καθαρή παρούσα των ποσών που θα ελάμβαναν οι πιστωτές βάσει της προτεινομένης ρύθμισης αναδιάρθρωσης, οι πιστωτές υποχρεωτικά καταψηφίζουν την πρόταση και προχωρούν σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης.

(άρθρο 9 § 6, άρθρο 14 §§1,2,6 και αιτιολογική έκθεση)

5.5. Πότε μία επιχείρηση κρίνεται ως μη βιώσιμη;

Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Για την έγκριση της πρότασης αναδιάρθρωσης των οφειλών απαιτείται απόφαση τουλάχιστον της ειδικής πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών που ορίζει ο νόμος [πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (ν.4469/2017 άρθρο 8 § 8)]. Αν μία πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών εγκριθεί από την ανωτέρω πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών τότε οι πιστωτές με τον οφειλέτη προχωρούν στην υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών βάσει αυτής της πρότασης.

Για να επιλεγεί η κατάλληλη πρόταση αναδιάρθρωσης λαμβάνονται υπόψη και αναλύονται σε βάθος από τους πιστωτές τα δεδομένα που προέρχονται από:

- ✓ την αίτηση του οφειλέτη (ν.4469/2017 άρθρο 5),
- ✓ το σύνολο των εγγράφων του οφειλέτη που συνοποβάλλονται υποχρεωτικά με την αίτηση (ν.4469/2017 άρθρο 5),

- ✓ το σύνολο των εγγράφων που συνυποβάλλονται από τους συνοφειλέτες (v.4469/2017 άρθρο 4 § 3),
- ✓ τα δεδομένα που έχουν οι ίδιοι οι πιστωτές στη διάθεσή τους [τα οποία μπορεί να παραθέσουν στις πιθανές αντιπροτάσεις τους (v.4469/2017 άρθρο 8 § 5)], και
- ✓ τα επιπλέον έγγραφα που πιθανόν να ζητήσουν από τον οφειλέτη – συνοφειλέτη (v.4469/2017 άρθρο 8 § 11).

Εν συνεχεία βάσει των ανωτέρω δεδομένων υπολογίζεται από τους πιστωτές:

- ✓ η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη – συνοφειλέτων, και
- ✓ η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη – συνοφειλέτων.

Εάν στα πλαίσια της πρότασης αναδιάρθρωσης η «αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων οφειλέτη – συνοφειλέτων» είναι μεγαλύτερη της «ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη – συνοφειλέτων» τότε οι πιστωτές προχωρούν σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης και εν συνεχεία σε ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη.

Καθοριστικός είναι ο ρόλος του εμπειρογνώμονα (υποχρεωτικός για τις μεγάλες επιχειρήσεις), ο οποίος προσφέρει κατ' επάγγελμα υπηρεσίες παροχής χρηματοοικονομικών συμβουλών και μπορεί να συνδράμει τόσο τον οφειλέτη στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης, όσο και τους πιστωτές στην αποδοχή ή μη των προτάσεων ρύθμισης, καθώς και στη διατύπωση αντιπροτάσεων. Όταν το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης προτείνει εμπειρογνώμονα, αυτός επιλέγεται από μητρώο εμπειρογνομόνων που συστήνεται με ΚΥΑ.

(άρθρο 11 § 5 Ν4469/2017, άρθρο 53 § 5 Ν. 4549/2018)

5.6. Πώς υπολογίζεται η «αξία ρευστοποίησης» των ακινήτων του οφειλέτη από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «αξίας ρευστοποίησης» των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τους τα κάτωθι:

- ✓ Έκθεση εκτιμητή ακινήτων (πιστοποιημένου και καταχωρημένου στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών) και σε περίπτωση που προσκομίζονται από οφειλέτη, συνοφειλέτη ή πιστωτές περισσότερες εκθέσεις εκτιμητών, την πιο πρόσφατη.

- ✓ Εκτίμηση αξίας ακινήτων που περιλαμβάνεται σε έκθεση εμπειρογνώμονα η οποία λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν βασίζεται σε έκθεση εκτιμητή ακινήτων.
- ✓ Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται έκθεση εκτιμητή ακινήτων ελέγχεται και λαμβάνεται υπόψη:
 - i) Η φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α., σύμφωνα με το ν. 4223/2013, από την τελευταία συντεθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. - πράξη προσδιορισμού φόρου.
 - ii) Για ακίνητα για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., η αντικειμενική αξία αυτών, η οποία προκύπτει κατά τις διατάξεις του άρθρου 41Α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43Α΄) και της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών 1144814/26361/ΠΟΛ 1310/1998 (ΦΕΚ Β΄ 1328). Για τον υπολογισμό αυτής συμπληρώνεται από τον οφειλέτη ή τον συνοφειλέτη το έντυπο υπολογισμού αξίας «ΑΑ ΓΗΣ» και η ορθότητα του υπολογισμού της βεβαιώνεται από συμβολαιογράφο.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.7. Πώς υπολογίζεται η «αξία ρευστοποίησης» των κινητών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «αξίας ρευστοποίησης» των κινητών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ελέγχουν και λαμβάνουν υπόψη τους τα κάτωθι:

- ✓ Για τα κινητά που σχετίζονται με την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, όπως ενσώματα και άυλα πάγια πλην ακινήτων, αποθέματα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. απαιτήσεις, τίτλοι, καταθέσεις, μετρητά, μετοχές),
 - i. την αγοραία αξία όπως προκύπτει από πρόσφατη έκθεση οικονομολόγου, μέλους του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, προκειμένου για οφειλέτη που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και 1.500.000 ευρώ ή απλογραφικά βιβλία
 - ii. την αγοραία αξία όπως προκύπτει από πρόσφατη έκθεση ορκωτού ελεγκτή, προκειμένου για οφειλέτη, που τηρεί διπλογραφικά βιβλία με ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των 1.500.000 ευρώ.

Ως «πρόσφατη έκθεση» θεωρείται αυτή που έχει συνταχθεί εντός των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών. Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται η ως άνω έκθεση, το Δημόσιο λαμβάνει υπόψη την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη και δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα για τον έλεγχο της ως άνω δηλωθείσας αξίας.

- ✓ Για τα κινητά που δεν υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση και αφορούν σε κινητά μεγάλης αξίας, ενός εκάστου άνω των 2.000 ευρώ και συνολικά εκτιμώμενα άνω των 30.000 ευρώ, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη, για τον έλεγχο της οποίας το Δημόσιο δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα συνοδευτικά έγγραφα και η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται αυτής που αναγράφεται σε εν ισχύ σύμβαση ασφάλισής τους.
- ✓ Για τα κινητά μικρής αξίας, την αξία που αναφέρεται στην αίτηση του οφειλέτη ή συνοφειλέτη.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.8. Πώς υπολογίζεται η «ικανότητα αποπληρωμής» και η «μηνιαία δυνατότητα αποπληρωμής» του οφειλέτη – συνοφειλέτη, για το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στα πλαίσια ένταξής του στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών;

Ως «ικανότητα αποπληρωμής» νοείται το ποσό που δύναται να αποπληρώσει συνολικά ο οφειλέτης και οι συνοφειλέτες που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, έναντι των οφειλών τους προς όλους τους πιστωτές εντός χρονικού διαστήματος, που για το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι (120) μηνιαίες δόσεις.

Η «ικανότητα αποπληρωμής» και η «μηνιαία δυνατότητα αποπληρωμής» οφειλέτη – συνοφειλέτη υπολογίζονται:

- i. για τα νομικά πρόσωπα, είτε πρόκειται για τον οφειλέτη είτε για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, με βάση:
 - ✓ τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της πιο κερδοφόρας χρήσης της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
 - ✓ την υποχρέωση αποπληρωμής φόρων,
 - ✓ την ανάγκη για πραγματοποίηση επενδύσεων απαραίτητων για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης,
 - ✓ τις καταθέσεις, καθώς και
 - ✓ το ελάχιστο αναγκαίο ποσό για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης.
- ii. για φυσικά πρόσωπα, που έχουν ατομική επιχείρηση είτε πρόκειται για τον οφειλέτη είτε για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, με βάση:
 - ✓ τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) της πιο κερδοφόρας χρήσης της τελευταίας τριετίας, πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
 - ✓ τα έσοδα από άλλες πηγές,
 - ✓ τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης,

- ✓ τις οφειλές που προέρχονται από άλλη αιτία εκτός της άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας,
 - ✓ τις καταθέσεις, καθώς και
 - ✓ το ελάχιστο αναγκαίο ποσό για τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης.
- iii. για φυσικά πρόσωπα, όταν πρόκειται για συνοφειλέτη που υπέγραψε την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη και δεν έχει ατομική επιχείρηση, με βάση:
- ✓ τα έσοδα από κάθε πηγή, όπως δηλώθηκαν στην τελευταία φορολογική δήλωση, πριν την υποβολή της αίτησης του οφειλέτη,
 - ✓ τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης, καθώς και
 - ✓ τις τυχόν καταθέσεις.

Σε κάθε περίπτωση υπολογισμού ικανότητας αποπληρωμής συνοφειλέτη λαμβάνεται υπόψη το ποσό της συνυπευθυνότητάς του σε σχέση με το συνολικό ποσό των οφειλών αυτού.

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

5.9. Ποιο το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της «καθαρής παρούσας αξίας» κατά τον προσδιορισμό της αξίας ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων και της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη και των συνοφειλετών, που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Για τον υπολογισμό της «καθαρής παρούσας αξίας» των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών, που υπέγραψαν την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης χρησιμοποιείται ως προεξοφλητικό επιτόκιο το Euribor τριμήνου προσαυξημένο κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες (5%).

[ΠΟΛ 1105/12.07.2017 (ΦΕΚ2426/14.07.2017) & ΑΠΟΦΑΣΗ 32320/1841/10.07.2017 (ΦΕΚ2360/11.07.2017)]

6. Παραδείγματα

6.1. Ατομική επιχείρηση η οποία πληροί τα κριτήρια ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών και δεν έχει συνοφειλέτες έχει τις κάτωθι οφειλές ανά πιστωτή:

Πιστωτές	Ποσό οφειλών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης	
	Οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές έως 31.12.2017 (ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017) ^(*1)	Οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές από 01.01.2018 (δε ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017 αλλά καταγράφεται καθώς λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ικανότητας αποπληρωμής)
Τράπεζα Α ^(*2)	20.000,00	
Τράπεζα Β	15.000,00	
Δήμος Αθηναίων	1.700,00	
ΑΑΔΕ ^(*2)	8.000,00	3.000,00
ΕΦΚΑ	3.000,00	
Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη	5.000,00	
Εργαζόμενος Α	1.000,00	200,00
Προμηθευτής Α	500,00	7.000,00
Προμηθευτής Β	5.000,00	
Προμηθευτής Γ	9.000,00	

Α) Ποιοί είναι οι Μικροί Πιστωτές σύμφωνα με τον ν.4469/2017;

Β) Ποιοί είναι οι πιστωτές επί των οποίων υπολογίζεται η απαρτία;

Γ) Εφόσον έχει επιτευχθεί η απαρτία πώς επιτυγχάνεται η έγκριση της πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Δ) Ποιοί είναι οι πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων μπορούν να ρυθμιστούν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών;

Πιστωτές	Ποσό οφειλών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης		Σύνολο οφειλής την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (δεδομένο για τον υπολογισμό της ικανότητας αποπληρωμής)	Ποσοστό οφειλής (31.12.2017) επί του συνόλου του χρέους που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της απαρτίας και των ποσοστών των ψηφοφοριών	Είδος πιστωτής βάσει του ν.4469/2017 (συμμετέχων πιστωτής, μικρός πιστωτής, πρόσωπο συνδεδεμένο με τον οφειλέτη)
	οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές έως 31.12.2017 (ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017) (*1)	οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές από 01.01.2018 (δε ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017 αλλά καταγράφεται καθώς λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ικανότητας αποπληρωμής)			
Τράπεζα Α (*2)	20.000,00		20.000,00	29,33%	Συμμετέχων πιστωτής
Τράπεζα Β	15.000,00		15.000,00	21,99%	Συμμετέχων πιστωτής
Δήμος Αθηναίων	1.700,00		1.700,00	2,49%	Συμμετέχων πιστωτής
ΑΑΔΕ (*2)	8.000,00	3.000,00	11.000,00	11,73%	Συμμετέχων πιστωτής
ΕΦΚΑ	3.000,00		3.000,00	4,40%	Συμμετέχων πιστωτής
Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη	5.000,00		5.000,00	7,33%	Πρόσωπο συνδεδεμένο με τον οφειλέτη
Εργαζόμενος Α	1.000,00	200,00	1.200,00	1,47%	Μικρός Πιστωτής
Προμηθευτής Α	500,00	7.000,00	7.500,00	0,73%	Μικρός Πιστωτής
Προμηθευτής Β	5.000,00		5.000,00	7,33%	Συμμετέχων πιστωτής
Προμηθευτής Γ	9.000,00		9.000,00	13,20%	Συμμετέχων πιστωτής
Σύνολο	68.200,00	10.200,00	78.400,00	100,00%	

(*1) Το ποσό της στήλης είναι όπως αναγράφεται στα βιβλία της επιχείρησης την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (οπότε εάν έχει πληρωθεί μέρος οφειλής το 2018 το ποσό αυτό δεν αναγράφεται)

(*2) Οι πιστωτές: «Τράπεζα Α» και «ΑΑΔΕ» είναι οι πιστωτές με ειδικό προνόμιο

Απάντηση στο υποερώτημα Α:

Οι μικροί πιστωτές με απαιτήσεις ο καθένας έως 2 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό έως 1,5% επί των συνολικών απαιτήσεων, δεν συμμετέχουν και δεν δεσμεύονται από τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, δηλαδή μπορούν να διεκδικήσουν όλα τα χρήματα που τους οφείλονται, εφόσον οι απαιτήσεις τους δεν υπερβαίνουν αθροιστικά τα 20 εκατ. ευρώ και ποσοστό 15% του συνολικού χρέους του οφειλέτη.

Μικροί πιστωτές στο παράδειγμά μας είναι ο «Εργαζόμενος Α» και ο «Προμηθευτής Α» καθώς:

- i. Οφειλή προς τους εργαζόμενους (απαιτητή στις 31.12.2017): € 1.000,00 το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό επί του συνόλου των οφειλών του οφειλέτη 1,47%, τα οποία είναι μικρότερα των € 2.000.000,00 και 1,5% αντίστοιχα.
Οφειλή προς τον Προμηθευτή Α (απαιτητή στις 31.12.2017): € 500,00 το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό επί του συνόλου των οφειλών του οφειλέτη 0,73%, τα οποία είναι μικρότερα των € 2.000.000,00 και 1,5% αντίστοιχα.

- ii. Το άθροισμα των δύο ανωτέρω οφειλών είναι € 1.000,00 + € 500,00 = € 1.500,00 και

Μικροί Πιστωτές: $15\% * \text{της συνολικής οφειλής της εταιρίας} = 15\% * € 68.200,00 = € 10.230,00$ (ποσό μικρότερο των € 20.000.000,00)

Καθώς: € 1.500,00 < € 10.230,00 και οι δύο ανωτέρω οφειλές θεωρούνται μικροί πιστωτές και ως εκ τούτου δεν συμμετέχουν και δεν δεσμεύονται από τη συμφωνία αναδιάρθρωσης.

(ν.4469/2017 άρθρο 2§6)

Απάντηση στο υποερώτημα Β:

Οι πιστωτές επί των οποίων υπολογίζεται η απαρτία συμμετεχόντων πιστωτών είναι όλοι οι πιστωτές εκτός από τους μικρούς πιστωτές («Εργαζόμενος Α» και «Προμηθευτής Α») και εκτός από τα πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη («Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη»). Σημειώνεται πως τα ποσά τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της απαρτίας είναι αυτά της στήλης με τίτλο **«Οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές έως 31.12.2017 (ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017)»** του ανωτέρω πίνακα.

Για την επίτευξη απαρτίας συμμετεχόντων πιστωτών πρέπει να δηλώσουν πρόθεση για συμμετοχή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του 50% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη πλην των απαιτήσεων των πιστωτών οι οφειλές των οποίων δεν υπολογίζονται στο σχηματισμό απαρτίας (δηλαδή των: «Εργαζόμενος Α», «Προμηθευτής Α» και «Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη»).

Πιο συγκεκριμένα:

Σύνολο των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη πλην των απαιτήσεων των πιστωτών οι οφειλές των οποίων δεν υπολογίζονται στο σχηματισμό απαρτίας (δηλαδή των: «Εργαζόμενος Α», «Προμηθευτής Α» και «Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη») = € 68.200,00 – € 1.000,00 – € 500,00 – € 5.000,00 = € 61.700,00

Για την επίτευξη της απαρτίας πρέπει να δηλώσουν πρόθεση συμμετοχής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι υπόλοιποι πιστωτές (εκτός αυτών που αφαιρέθηκαν ανωτέρω) οι απαιτήσεις των οποίων αθροιστικά είναι μεγαλύτερες του ποσού: $50\% * € 61.700,00 = € 30.850,00$

Κατά συνέπεια, αν για παράδειγμα δηλώσουν πρόθεση συμμετοχής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές «Τράπεζα Α», «ΑΑΔΕ» και «ΕΦΚΑ» επιτυγχάνεται η απαρτία συμμετεχόντων πιστωτών καθώς οι απαιτήσεις τους αθροιστικά, $20.000,00 + 8.000,00 + 3.000,00 = 31.000,00$, υπερβαίνουν το ποσό των € 30.850,00 το οποίο είναι το ελάχιστο απαιτητό για τον σχηματισμό της.

(v.4469/2017 άρθρο 1§2^{στ}, άρθρο 8§1)

Απάντηση στο υποερώτημα Γ:

Εφόσον έχει επιτευχθεί η απαρτία και έστω, πιο συγκεκριμένα συνεχίζοντας το παράδειγμα του ανωτέρω υποερωτήματος, έχουν δηλώσει πρόθεση συμμετοχής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών οι πιστωτές «Τράπεζα Α», «ΑΑΔΕ» και «ΕΦΚΑ» επιτυγχάνεται έγκριση της πρότασης αναδιάρθρωσης αν συμφωνήσουν επ' αυτής ο οφειλέτης και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο.

Πιο συγκεκριμένα έχουμε τα κάτωθι δεδομένα (βάσει της υπόθεσής μας):

- i. πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών: $€ 31.000,00 * 3/5 = € 18.600,00$
- ii. 2/5 συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο: $(€ 20.000,00 + € 8.000,00) * 2/5 = € 11.200,00$
- iii. οφειλή πιστωτή «Τράπεζα Α»: 20.000,00
- iv. «Τράπεζα Α»: πιστωτής με ειδικό προνόμιο

άρα: αρκεί να ψηφίσουν την πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών ο οφειλέτης και ο πιστωτής «Τράπεζα Α» καθώς η απαίτησή του (€ 20.000,00) καλύπτει τόσο το ποσοστό των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών (€ 18.600,00) όσο και το ποσοστό των 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (€ 11.200,00).

(v.4469/2017 άρθρο 1§2^ζ, άρθρο 8§8)

Απάντηση στο υποερώτημα Δ:

Οι πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων μπορούν να ρυθμιστούν με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης των οφειλών στο παράδειγμά μας είναι όλοι οι πιστωτές εκτός των Μικρών Πιστωτών. Πιο συγκεκριμένα μπορούν να ρυθμιστούν οι απαιτήσεις των πιστωτών του κάτωθι πίνακα.

Πιστωτές	Ποσό οφειλών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης
	Οφειλές που έχουν βεβαιωθεί (για Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) ή έχουν καταστεί απαιτητές από τους λοιπούς πιστωτές έως 31.12.2017 (ρυθμίζονται στα πλαίσια του ν.4469/2017) ^(*1)
Τράπεζα Α	20.000,00
Τράπεζα Β	15.000,00
Δήμος Αθηναίων	1.700,00
ΑΑΔΕ	8.000,00
ΕΦΚΑ	3.000,00
Πιστωτής - Σύζυγος οφειλέτη	5.000,00
Προμηθευτής Β	5.000,00
Προμηθευτής Γ	9.000,00
Σύνολο ρυθμιζόμενων ποσών	66.700,00

6.2. Οφειλέτης ο οποίος πληροί τα κριτήρια ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών έχει μία και μοναδική οφειλή προς το Δημόσιο ύψους € 1.000.000 την ημέρα υποβολής της αίτησης, η οποία αποτελεί αυτοτελές πρόστιμο για εικονικά τιμολόγια και η οποία είχε βεβαιωθεί έως τις 31.12.2017. Επιπρόσθετα η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη είναι € 600.000 και η ικανότητα αποπληρωμής του είναι:

α) € 600.000

β) € 700.000

Είναι δυνατό να ζητήσει ο οφειλέτης τη διαγραφή του 95% της οφειλής προς το Δημόσιο λόγω του ότι αποτελεί οφειλή από αυτοτελές πρόστιμο;

Σύμφωνα με το **άρθρο 9 § 2 του ν.4469/2017** , **δύναται να διαγραφεί το 95% του προστίμου** που είναι βεβαιωμένο στη Φορολογική Διοίκηση και προέρχεται από παραβάσεις πλαστών – εικονικών φορολογικών στοιχείων **εφόσον αποτελεί αυτοτελές φορολογικό πρόστιμο, αρκεί να έχει βεβαιωθεί έως τις 31.12.2017 και εφόσον:**

- iv. η διαγραφή αυτή δε φέρνει το Δημόσιο σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και
- v. εγκριθεί η συγκεκριμένη πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τη συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο, και
- vi. ο οφειλέτης εξοφλήσει όλες τις οφειλές του με βάση τη σύμβαση αναδιάρθρωσης.

Επιπρόσθετα, το ανωτέρω ποσό εξαιρείται από τη διαγραφή στο βαθμό που το επιτρέπει η ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη. Εάν κριθεί ότι μπορούν να αποπληρωθούν, θα συνυπολογιστούν στη διανομή του ποσού που θα αποφασιστεί με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και θα αποπληρωθούν στο τέλος.

Υποερώτημα α)

Συνεπώς, όσο αφορά την ικανοποίηση της συνθήκης της μη χειροτέρευσης της οικονομικής θέσης του Δημοσίου, η οφειλή προς το Δημόσιο ύψους € 1.000.000 του ερωτήματός μας **δύναται να διαγραφεί μέχρι του ύψους των € 400.000** (€ 1.000.000 - € 600.000 = € 400.000) **δηλαδή ποσοστό 40% επί της οφειλής.**

Επιπρόσθετα, το ανωτέρω ποσό δεν υπόκειται σε διαγραφή οφειλής μικρότερου ύψους λόγω της ικανότητας αποπληρωμής, καθώς η ικανότητα αποπληρωμής ισούται με την αξία ρευστοποίησης.

Υποερώτημα β)

Συνεπώς, όσο αφορά την ικανοποίηση της συνθήκης της μη χειροτέρευσης της οικονομικής θέσης του Δημοσίου, η οφειλή προς το Δημόσιο ύψους € 1.000.000 του ερωτήματός μας **δύναται να διαγραφεί μέχρι του ύψους των € 400.000** (€ 1.000.000 - € 600.000 = € 400.000) **δηλαδή ποσοστό 40% επί της οφειλής.**

Επιπρόσθετα, το ανωτέρω ποσό υπόκειται σε διαγραφή οφειλής μικρότερου ύψους λόγω της ικανότητας αποπληρωμής, καθώς η ικανότητα αποπληρωμής είναι μεγαλύτερη της αξία ρευστοποίησης. Οπότε, η οφειλή προς το Δημόσιο ύψους € 1.000.000 του ερωτήματός μας **εν τέλει δύναται να διαγραφεί μέχρι του ύψους των € 300.000** (€ 1.000.000 - € 700.000 = € 300.000) **δηλαδή ποσοστό 30% επί της οφειλής.**

6.3. Έχω κάνει ρύθμιση οφειλών ύψους € 100.000 προς φορολογική διοίκηση και/ή σε ασφαλιστικό φορέα και τόσο στις 31/12/2017 όσο και σήμερα είμαι ενήμερος στη ρύθμιση. Το εναπομείναν ποσό προς πληρωμής είναι € 50.000. Μπορώ να ενταχθώ στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεδομένου ότι δεν έχω άλλες οφειλές εκτός των ανωτέρω ρυθμισμένων; Και αν ναι, ποιες οφειλές εντάσσονται;

Για την ένταξη ενός οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα ή νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα) στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών αρκεί η ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την 31.12.2017, καθώς και οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές την ημέρα της υποβολής της αίτησης να υπερβαίνουν το όριο των € 20.000. Εφόσον, στις 31.12.2017 οι ανωτέρω οφειλές είναι ρυθμισμένες και δεν υπάρχουν λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές (προς Τράπεζες, προμηθευτές και λοιπούς), ο οφειλέτης δεν μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών.

(ν.4469/2017 άρθρο 2 § 1)

6.4. Έχω κάνει ρύθμιση οφειλών ύψους € 100.000 προς φορολογική διοίκηση και/ή σε ασφαλιστικό φορέα και τόσο στις 31/12/2017 όσο και σήμερα είμαι ενήμερος στη ρύθμιση. Επιπλέον έχω οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα ύψους € 30.000 η οποία κατά την 31/12/2016 ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών. Μπορώ να ενταχθώ στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δεδομένου ότι δεν έχω άλλες οφειλές εκτός των ανωτέρω; Και αν ναι, ποιες οφειλές εντάσσονται;

Για την ένταξη ενός οφειλέτη (φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα ή νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχει φορολογική κατοικία στην Ελλάδα) στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών αρκεί η ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης κατά την 31.12.2017 ή η ύπαρξη οφειλής προς χρηματοδοτικό φορέα σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών. Επιπρόσθετα, απαιτείται οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές του κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης να ξεπερνούν το ποσό των € 20.000 (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που έχουν βεβαιωθεί έως και την 31.12.2017 και έχουν ρυθμιστεί.

Ο οφειλέτης μπορεί να ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών λόγω της οφειλής του προς χρηματοδοτικό φορέα η οποία κατά την 31/12/2017 ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και η οποία υπερβαίνει το όριο των € 20.000 των προς ρύθμιση οφειλών.

Οι ρυθμισμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν επαναδιαπραγματεύονται, εκτός και αν η διατήρησή τους καθιστά αδύνατη, βάσει της συνολικής ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη, την αναδιάρθρωση

των οφειλών προς τους λοιπούς πιστωτές χωρίς αυτοί να περιέρχονται σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των βεβαρημένων υπέρ αυτών περιουσιακών στοιχείων τρίτων στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως το μέγιστο όριο των 120 δόσεων.

Παρότι, οι ρυθμισμένες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή/και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν επαναδιαπραγματεύονται (πλην εξαιρετικών περιπτώσεων) λαμβάνονται υπόψη και σε συνδυασμό με την εκτίμηση της ικανότητας αποπληρωμής οφειλέτη / συνοφειλετών και της βιωσιμότητας της επιχείρησης, θα προσδιοριστεί το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης.

(ν.4469/2017 άρθρο 2 § 1, άρθρο 2 § 4, άρθρο 15 § 4)

6.5. Ετερόρρυθμη εταιρία η οποία έχει τις προϋποθέσεις ένταξής της στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών έχει υποβάλλει αίτηση για ένταξη στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Ο ομόρρυθμος εταίρος της ετερόρρυθμης εταιρίας είναι φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα (ατομική επιχείρηση – περίπτερο) και πληροί τα κριτήρια ένταξής του στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών (έχει οφειλές σε τράπεζες ύψους € 30.000 από δάνειο που στις 31.12.2017 ήταν σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και του είχε χορηγηθεί για τις ανάγκες λειτουργίας της ατομικής του επιχείρησης). Πρέπει να συμπεριλάβει τα χρέη που προέρχονται από την ετερόρρυθμη εταιρία (και για τα οποία ευθύνεται εις ολόκληρον με την ατομική του περιουσία) στην αίτησή του;

Ο ομόρρυθμος εταίρος της ετερόρρυθμης εταιρίας ο οποίος ταυτόχρονα είναι φυσικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα (καθώς έχει ατομική επιχείρηση – περίπτερο), έχει δύο δυνατότητες: Είτε (α) να υποβάλλει ο ίδιος αίτηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό, εφόσον πληροί όλες τις προϋποθέσεις του ν. 4469/2017, είτε (β) να ζητήσει τη ρύθμιση και του συνόλου των δικών του οφειλών, με την αίτηση που υποβάλλει η ετερόρρυθμη εταιρία.

Στην δεύτερη περίπτωση, μπορεί δηλαδή να ρυθμίσει και τις οφειλές της ατομικής του επιχείρησης – περίπτερο, οι οποίες θα επιτρεπόταν να ρυθμιστούν, αν υπέβαλλε αίτηση ως ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης, και η αίτηση περιέχει ως προς τον ομόρρυθμο εταίρο το σύνολο των στοιχείων και συνοδεύεται από το σύνολο των υποχρεωτικών δικαιολογητικών του άρθρου 5 με τους παρακάτω περιορισμούς να ισχύουν και ως προς το πρόσωπο του ομόρρυθμου εταίρου:

α) δεν έχει υποβάλει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν.4307/2014 (Α`246) ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2007, Α`153), εκτός εάν έχει υπάρξει έγκυρη

παραίτησή του από τις εν λόγω διαδικασίες μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών

β) δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής του οφειλέτη σε μία από τις αναφερόμενες στην περίπτωση (α) διαδικασίες ή έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής του στις παραπάνω διαδικασίες και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης

γ) δεν έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα ή σε περίπτωση νομικού προσώπου, βρίσκεται σε διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης, εκτός εάν υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου ή αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου η αναβίωσή του, πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών

δ) δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

(αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλίσεων, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελώνη εισφορών ή φόρου πλοίων,

(ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. Στην περίπτωση της απάτης, αν ο παθών είναι το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης, αρκεί η καταδίκη σε βαθμό πλημμελήματος. Επί νομικών προσώπων, η κατά τα ανωτέρω ποινική καταδίκη των παραπάνω προσώπων πρέπει να αφορά αξιόποινη πράξη που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου το οποίο ζητεί την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Και

ε) αν οι απαιτήσεις ενός πιστωτή υπερβαίνουν ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη τότε προωθείται στον εν λόγω πιστωτή για διμερή διαπραγμάτευση.

Επίσης, η ύπαρξη πτωχευτικής ικανότητας, η ημερομηνία της οφειλής (31-12-2017), οι περιορισμοί σε σχέση με το ποσό της προς ρύθμισης οφειλής (άνω των 20.000€) και η συνδρομή των κριτηρίων επιλεξιμότητας, κρίνονται με βάση το πρόσωπο της εταιρίας **(άρθρο 2 § 1 και άρθρο 3 Ν.4469/2017)**

Για την εταιρία και τους ομόρρυθμους εταίρους της, που ζητούν ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών ακολουθείται, κατά το δυνατόν, ενιαία διαδικασία υπό τον ίδιο συντονιστή. Η απαρτία υπολογίζεται χωριστά για κάθε συνοφειλέτη. Οι προτάσεις ρύθμισης υποβάλλονται χωριστά για τον κάθε συνοφειλέτη και το αποτέλεσμα της

ψηφοφορίας για τη μία πρόταση δεν επηρεάζεται από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τις λοιπές προτάσεις. (άρθρο 4 § 3 Ν.4469/2017, άρθρο 47 Ν.4549/2018).

6.6. Είμαι επιχειρηματίας (φαρμακοποιός) που έχω εκχωρήσει το δικαίωμα είσπραξης των αποζημιώσεων των ασφαλισμένων-πελατών μου από τον ΕΟΠΥΥ, για τα φάρμακα που αγοράζουν από εμένα, σε πιστωτή μου (φαρμακαποθήκη) λόγω της οφειλής που έχω προς αυτόν. Θα παύσει να ισχύει η παραπάνω εκχώρηση με την αίτησή μου στον Ν.4469/2017;

Η ένταξη στον εξωδικαστικό επιφέρει μόνον αναστολή καταδικωκτικών μέτρων εναντίον του οφειλέτη (από την αποστολή της πρόσκλησης στους πιστωτές) και δεν επιφέρει τροποποιήσεις σε τυχόν άλλες συμφωνίες που έχει συνάψει ο οφειλέτης με τους πιστωτές του (όπως είναι και η εκχώρηση απαίτησης που περιγράφεται στο παρόν ερώτημα).

(ν.4469/2017 άρθρο 13 παρ. 6)

6.7. Μπορεί να κάνει αίτηση για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών ως οφειλέτης ο ομόρρυθμος εταίρος μίας Ο.Ε. ή μίας Ε.Ε. ο οποίος δεν έχει ατομική επιχείρηση;

Ο ομόρρυθμος εταίρος σε περίπτωση που δεν έχει ο ίδιος ατομική επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει αίτημα για ένταξή του στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών και να ζητήσει τη ρύθμιση και του συνόλου των δικών του οφειλών, μόνο όμως εφόσον οι δικές του οφειλές θα επιτρεπόταν να ρυθμιστούν, αν υπέβαλλε αίτηση ως ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση περιέχει ως προς τον ομόρρυθμο εταίρο το σύνολο των στοιχείων και συνοδεύεται από το σύνολο των δικαιολογητικών του άρθρου 5 του Ν. 4469/2017.

Στην περίπτωση αυτή, οι παρακάτω περιορισμοί ισχύουν και ως προς το πρόσωπο του ομόρρυθμου εταίρου:

α) δεν έχει υποβάλει αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου για υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 62 επ. του ν.4307/2014 (Α`246) ή στις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2007, Α`153), εκτός εάν έχει υπάρξει έγκυρη παραίτησή του από τις εν λόγω διαδικασίες μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών

β) δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση υπαγωγής του οφειλέτη σε μία από τις αναφερόμενες στην περίπτωση (α) διαδικασίες ή έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου η αίτηση υπαγωγής του στις παραπάνω διαδικασίες και εκκρεμεί η έκδοση δικαστικής απόφασης

γ) δεν έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα ή σε περίπτωση νομικού προσώπου, βρίσκεται σε διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης, εκτός εάν υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών φυσικού προσώπου ή αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου η αναβίωσή του, πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών

δ) δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

(αα) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλιστρών, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών εισφορών ή φόρου πλοίων,

(ββ) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. Στην περίπτωση της απάτης, αν ο παθών είναι το Δημόσιο ή Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης, αρκεί η καταδίκη σε βαθμό πλημμελήματος. Επί νομικών προσώπων, η κατά τα ανωτέρω ποινική καταδίκη των παραπάνω προσώπων πρέπει να αφορά αξιόποινη πράξη που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου το οποίο ζητεί την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Και

ε) αν οι απαιτήσεις ενός πιστωτή υπερβαίνουν ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη τότε προωθείται στον εν λόγω πιστωτή για διμερή διαπραγμάτευση.

Επίσης, η ύπαρξη πτωχευτικής ικανότητας, η ημερομηνία της οφειλής (31-12-2017), οι περιορισμοί σε σχέση με το ποσό της προς ρύθμισης οφειλής (άνω των 20.000€) και η συνδρομή των κριτηρίων επιλεξιμότητας, κρίνονται με βάση το πρόσωπο της εταιρίας **(άρθρο 2 § 1 και άρθρο 3 Ν.4469/2017)**

Για την εταιρία και τους ομόρρυθμους εταίρους της, που ζητούν ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών ακολουθείται, κατά το δυνατόν, ενιαία διαδικασία υπό τον ίδιο συντονιστή. Η απαρτία υπολογίζεται χωριστά για κάθε συνοφειλέτη. Οι προτάσεις ρύθμισης υποβάλλονται χωριστά για τον κάθε συνοφειλέτη και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τη μία πρόταση δεν επηρεάζεται από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας για τις λοιπές προτάσεις. **(άρθρο 4 § 3 Ν.4469/2017, άρθρο 47 Ν.4549/2018).**

6.8. Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) με πτωχευτική ικανότητα και με έναρξη το 2010 εξαγόρασε μία Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) το 2014. Τα χρέη της Ε.Ε. τα οποία έχει απορροφήσει η Α.Ε. ρυθμίζονται μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

Τα χρέη της Ε.Ε. τα οποία έχουν μεταφερθεί στην Α.Ε. μετά την εξαγορά της ρυθμίζονται εάν και εφόσον δεν έχουν γεννηθεί μετά τις 31.12.2017 και εφόσον η Α.Ε. πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών. Στην ηλεκτρονική αίτηση που θα κάνει ως οφειλέτης η Α.Ε. θα πρέπει να δηλώσει την

Ε.Ε. ως εταιρία υπό διαδοχή και εν συνεχεία να προσθέσει τις οφειλές της Ε.Ε. στον πίνακα οφειλών της.

Σημειώνεται πως, ακόμη και οι οφειλές οι οποίες γεννήθηκαν μετά τις 31.12.2017 και οι οποίες ως εκ τούτου δεν ρυθμίζονται, καταγράφονται στο πίνακα οφειλών της επιχείρησης καθώς λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη.

6.9. Ατομική επιχείρηση με πτωχευτική ικανότητα δανείστηκε ποσό ύψους € 160.000 το 2009 από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Το 2012 η σύμβαση καταγγέλθηκε και στις 08.03.2018 το ανεξόφλητο ποσό του δανείου βεβαιώθηκε στην ΑΑΔΕ. Η οφειλή αυτή μπορεί να ρυθμιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4469/2017 δεδομένου ότι η επιχείρηση εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών καθώς είχε λοιπές ληξιπρόθεσμες οφειλές στις 31.12.2017 ύψους € 200.000;

Η οφειλή που πρόκυψε από το ανεξόφλητο δάνειο του οποίου η σύμβαση καταγγέλθηκε δεν μπορεί να ρυθμιστεί καθώς πιστωτής της οφειλής είναι πλέον η ΑΑΔΕ με ημερομηνία βεβαίωσης αυτής η 08.03.2018. Σημειώνεται ότι οι οφειλές στις οποίες πιστωτής είναι η ΑΑΔΕ και ρυθμίζονται σύμφωνα με τον ν.4469/2017 είναι αυτές οι οποίες έχουν βεβαιωθεί στην ΑΑΔΕ έως και τις 31.12.2017.

Ως εκ τούτου, η ανωτέρω οφειλή δεν υπάγεται στη ρύθμιση αλλά θα καταγραφεί στον πίνακα χρεών της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προκειμένου να κριθεί η συνολική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη – ατομική επιχείρηση.

(άρθρα 1 § 2^{στ}), 2 § 4 ν.4469/2017 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, με τα άρθρα 45 & 46 του ν.4549/2018)